

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ในอำเภอเขียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ว่าที่ร้อยตรีหญิง ทักษพร อรัญญา

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

พฤษภาคม 2567

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ว่าที่ร้อยตรีหญิง ทักษพร อรัญญา

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
พฤษภาคม 2567
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

FACTORS AFFECTING THE ACADEMIC ADMINISTRATION EFFECTIVENESS
OF SCHOOL IN CHIANG DAO DISTRICT CHIANG MAI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

ACTING SUB LT. TAKSAPORN ARUNYA

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Education Degree
in Educational Administration

May 2024

Copyright 2024 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ของ ว่าที่ร้อยตรีหญิง ทักษพร อรัญญา

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(รองศาสตราจารย์ ดร. ฉลอง ชาตรูประชีวิน)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. น้ำฝน กันมา)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วิชระ จตุพร)

..... คณบดีวิทยาลัยการศึกษา

(รองศาสตราจารย์ ดร. รักษิต สุทธิพงษ์)

เรื่อง:	ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	ว่าที่ร้อยตรีหญิง ทักษพร อรัญญา, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: กศ.ม. (การบริหาร การศึกษา), มหาวิทยาลัยพะเยา, 2566
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. น้ำฝน กันมา
คำสำคัญ:	ปัจจัย, การบริหารงานวิชาการ, ประสิทธิภาพ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาาระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 2) ศึกษาาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 และ 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครู รวมทั้งสิ้น 260 คน ของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำนวน 39 แห่ง โดยวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม จำนวน 3 ตอน มีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.67-1.00 ค่าความเชื่อมั่นด้านปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีค่าเท่ากับ 0.95 และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีค่าเท่ากับ 0.95 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคอมพิวเตอร์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression)

ผลการวิจัย พบว่า 1) ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 อยู่ในระดับมาก 2) ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 อยู่ในระดับมาก และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มี 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านอาคาร สถานที่ (X_0) ปัจจัยด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X_1) และปัจจัยด้านครูผู้สอน (X_2) เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สามารถเขียนเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ} = 1.106 + .311 (X_0) + .284 (X_1) + .151 (X_2)$$

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน} = .385 (X_0) + .366 (X_1) + .170 (X_2)$$

Title: FACTORS AFFECTING THE ACADEMIC ADMINISTRATION EFFECTIVENESS
OF SCHOOL IN CHIANG DAO DISTRICT CHIANG MAI PRIMARY
EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 3

Author: ACTING SUB LT. Taksaporn Arunya, Independent Study: M.Ed. (Educational Administration),
University of Phayao, 2023

Advisor: Assistant Professor Dr. Namfon Gunma

Keywords: Factors, Academic Administration, Effectiveness

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) study the level of academic administration factors of educational institutions in Chiang Dao district under the Chiang Mai Primary Education Area Office District 3, 2) study the level of academic administration effectiveness of educational institutions in Chiang Dao district under the Chiang Mai Primary Education Area Office District 3, and 3) study the factors affecting the effectiveness of academic administration of educational institutions in Chiang Dao district under the Chiang Dao Primary Education Area Office District 3. The IOC value is between 0.67–1.00. The confidence of factors affecting the effectiveness of academic administration of educational institutions in Chiang Dao district under Chiang Dao Primary Education Area Office District 3 is 0.95 and the effectiveness of academic administration of educational institutions in Chiang Dao district under Chiang Dao Primary Education Area Office District 3 is 0.95. The statistics used in the research consist of mean, standard deviation, and multiple regression statistics

The results showed that 1) the level of academic management factors of educational institutions in Chiang Dao district under the Chiang Mai Primary Education Area Office District 3 was very high 2) The level of factors affecting the effectiveness of academic administration of educational institutions in Chiang Dao District under Chiang Dao Primary Education Area Office District 3 is very high and 3) Factors affecting the effectiveness of academic administration of educational institutions in Chiang Dao District under Chiang Dao Primary Education Area Office District 3 are 3 factors, namely building, location (X_e), media, materials and technology for education (X_f), and teacher factors (X_b).

$$\text{Forecast equation in raw score form} = 1.106 + .311 (X_e) + .284 (X_f) + .151 (X_b)$$

$$\text{Forecast equation in standard score form} = .385 (X_e) + .366 (X_f) + .170 (X_b)$$

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงด้วยดีด้วยความกรุณาของอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำฝน กันมา ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ดูแลเอาใจใส่ ให้ความช่วยเหลือในการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไข อันเป็นประโยชน์ในการวิจัยครั้งนี้ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ ประธานหลักสูตรการบริหารการศึกษา วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา รองศาสตราจารย์ ดร.โสภอ อำนวยรัตน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณกร พรประเสริฐ อาจารย์วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา ที่กรุณาเสียสละเวลาอันมีค่าเพื่อเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบความถูกต้อง ทั้งด้านภาษา เนื้อหา ระเบียบวิธี และเครื่องมือที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย ช่วยแนะนำ แก้ไขให้สมบูรณ์และสำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบคุณผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู และบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ที่ให้

ความอนุเคราะห์ และอนุญาตให้คณะครูและบุคลากรทางการศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างได้ตอบแบบสอบถาม และได้ช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลและจัดส่งคืนให้กับผู้วิจัย ขอขอบคุณผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือ และเป็นกำลังใจจนทำให้งานวิจัยแล้วสำเร็จได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณครูบาอาจารย์ เจ้าหน้าที่ทุกท่าน และมหาวิทยาลัยพะเยาที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ทั้งปวง และคอยให้คำแนะนำระหว่างการศึกษามาโดยตลอด

ท้ายนี้ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ครอบครัวที่สนับสนุน และคอยให้กำลังใจทุกเวลาที่เหนื่อยล้าให้ความช่วยเหลือทุก ๆ ด้าน จนสามารถทำการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองฉบับนี้ให้สำเร็จลุล่วงด้วยดี

ทักษพร อรัญญา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญภาพ	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
คำถามการวิจัย.....	2
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
สมมติฐานของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	4
ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
หลักการแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา.....	11
การบริหารงานวิชาการ	31
ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา.....	40
ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	49
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	65
กรอบแนวคิดในการวิจัย	69

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	70
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	70
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	72
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	75
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	77
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	79
ตอนที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3.....	80
ตอนที่ 3 ผลการศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียง ดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวม....	89
ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3.....	98
ตอนที่ 5 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3	100
บทที่ 5 บทสรุป.....	103
สรุปผลการวิจัย.....	103
อภิปรายผลการวิจัย.....	108
ข้อเสนอแนะ.....	117
บรรณานุกรม.....	122
ภาคผนวก.....	126
ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ.....	127
ภาคผนวก ข ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC).....	128
ภาคผนวก ค รายนามหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย.....	142

ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย..... 143

ภาคผนวก จ เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ 152

ประวัติผู้วิจัย..... 153

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ	43
ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ	52
ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารและครู โรงเรียนในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3	70
ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่งและ ประสบการณ์ในการทำงาน.....	79
ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวม	80
ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัจจัยการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 ด้านผู้บริหาร	81
ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัจจัยการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 ด้านครูผู้สอน.....	82
ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน.....	84
ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านงบประมาณ.....	85
ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัจจัยการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านอาคาร สถานที่.....	86

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัจจัยการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา.....	87
ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวม	89
ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	90
ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	91
ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการวัดผล ประเมินผล	93
ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	94
ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	95
ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษา.....	96
ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับประสิทธิผลการ บริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	97

ตาราง 20 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย 99

ตาราง 21 แสดงการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) 100

ตาราง 22 แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 101

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 หน้าที่ของหลักการบริหาร.....	13
ภาพ 2 ทักษะพื้นฐานของผู้บริหารตามแนวคิดของคัทซ์และคาห์น (Katz and Kahn, 1966).....	14
ภาพ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	69

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาขั้นพื้นฐานนั้นถือว่าการศึกษาระดับสำคัญ โดยมีการมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนมีความสามารถในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองให้มีพร้อมที่จะทำประโยชน์ให้แก่สังคม ซึ่งจัดเป็นกระบวนการเสริมสร้างและกระบวนการพัฒนา ให้มีพฤติกรรมความเป็นมนุษย์ที่มีความสมบูรณ์ให้ครบทุกด้าน โดยจะต้องเป็นไปตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (2553) หมวด 1 มาตรา 6 โดยได้ระบุไว้ว่าการจัดการศึกษานั้นต้องเป็นไปเพื่อการพัฒนาคนไทย ให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ซึ่งถือได้ว่าเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการพัฒนาประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและวัฒนธรรม ซึ่งจำเป็นต้องอาศัยกำลังคนเป็นปัจจัยหลัก โดยให้ประสิทธิภาพคนขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของการศึกษา

ภารกิจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา คือ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การบริหารงานของสถานศึกษาจึงมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างมาก ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ใช้ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์เป็นจำนวนมาก หากมีการบริหารงานของสถานศึกษาบกพร่องขาดประสิทธิภาพ อาจนำมาซึ่งผลผลิตของสถานศึกษาที่เกิดขึ้นบกพร่อง มีประสิทธิภาพต่ำ อาจส่งผลกระทบต่อพัฒนาประเทศเกิดความล่าช้า ในการบริหารสถานศึกษาตามนโยบายของรัฐบาลนั้น เป็นการบริหารโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน ได้กำหนดให้มีการกระจายอำนาจของการบริหาร และจัดการทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และบริหารทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การจัดการด้านการบริหารงานวิชาการอันเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (กมล ภูประเสริฐ, 2545, หน้า 9)

ภารกิจการบริหารงานวิชาการนั้นถือได้ว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุด หัวใจของการจัดการศึกษา โดยที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ ความเข้าใจทางวิชาการอย่างถ่องแท้ เพราะภารกิจหลักของสถานศึกษา คือ การให้ความรู้ทางวิชาการแก่ผู้เรียน สำหรับการบริหารงานวิชาการมีขอบข่ายตามกฎกระทรวงที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจสำหรับการบริหารและการจัดการศึกษา ได้แก่ 1) การสร้างและการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดทำสาระท้องถิ่น 2) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) การวัดผลประเมินผลและงานทะเบียน เทียบโอนผลการเรียน 4) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

5) การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีทางการศึกษา 6) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ 7) การพัฒนา งานห้องสมุด 8) การนิเทศการศึกษา 9) การแนะแนว 10) การพัฒนาระบบการประกัน คุณภาพภายในสถานศึกษา 11) งานพัฒนากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ 12) งานกิจกรรม พัฒนาผู้เรียน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552, หน้า 9-37, ลี้ออนไลน์) ซึ่งผู้บริหารการศึกษานั้น ต้องมีความตระหนักรู้ ให้มีความสำคัญและมีส่วนร่วมในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติ การประเมินผล ปรับปรุงแก้ไขอย่างต่อเนื่อง และเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ ทุกขอบข่าย

จากรายงานสมรรถนะการแข่งขันของไทยในเวทีสากล ปี 2565 (IMD 2022) พบว่า ความสามารถในการแข่งขันด้านการศึกษาของประเทศไทยภาพรวมอยู่ที่อันดับที่ 53 จากทั้งหมด 63 ประเทศทั่วโลก ด้านคุณภาพการศึกษา พบว่า ผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ ทางคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ของนักเรียนที่มีอายุ 15 ปี (ผลการสอบ PISA ปี 2018) อันดับที่ 66 จากทั้งหมด 79 ประเทศ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ (TOEFL 2018) อันดับที่ 66 จากทั้งหมด 88 ประเทศ จากรายงานผลการจัดการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 การทดสอบความสามารถพื้นฐานระดับชาติ (National Test: NT) รายงานผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาติด้านพื้นฐาน (O-NET) แสดงให้เห็นถึง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ตกต่ำทั้งของระดับประเทศที่มีคะแนนค่าเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ 60 และผลสัมฤทธิ์ของการจัดการศึกษาระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จากปัญหาดังกล่าวชี้ให้เห็นชัดแล้วว่า การจัดการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ยังไม่บรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

จากความเป็นมาของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษา ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหาร สถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาให้เกิดประสิทธิผลในการจัดการศึกษาเพื่อให้นักศึกษาเป็นไปตาม มาตรฐานการศึกษาแห่งชาติต่อไป

คำถามการวิจัย

1. ระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 อยู่ในระดับใด

2. ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 อยู่ในระดับใด

3. ปัจจัยใดที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอ
เชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

2. เพื่อศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

3. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

สมมติฐานของการวิจัย

มีอย่างน้อย 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผู้วิจัยได้
กำหนดขอบเขตที่จะศึกษาดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ 6 ด้าน ได้แก่
 - 1.1 ผู้บริหาร
 - 1.2 ครูผู้สอน
 - 1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
 - 1.4 งบประมาณ
 - 1.5 อาคาร สถานที่
 - 1.6 สื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน ได้แก่

- 2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- 2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- 2.3 การวัดผลประเมินผล
- 2.4 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- 2.5 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- 2.6 การนิเทศการศึกษา
- 2.7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ขอบเขตด้านตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านงบประมาณ ด้านอาคารสถานที่ และด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ตัวแปรตาม ได้แก่ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา และการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ขอบเขตด้านประชากรและตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 679 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 260 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Taro Yamane ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้มาจากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ตามสัดส่วนของครูแต่ละโรงเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ปัจจัยที่ทำให้เกิดต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการมีทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่

1.1 ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง

มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการแก้ปัญหา ตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ เปิดโอกาสให้ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม เป็นคนที่มีบุคลิกภาพดี มีคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และ มนุษย์สัมพันธ์ดี รวมทั้งสร้างจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยมุ่งเน้น ประสิทธิภาพของสถานศึกษามีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามพันธกิจเป้าหมายของสถานศึกษา

1.2 ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึง บุคคลที่แสวงหาความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและแก้ปัญหาในสถานศึกษา ให้ความช่วยเหลือนักเรียน เมื่อมีปัญหา ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ และมีการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านการผลิตและใช้สื่อ ด้านการประเมินผลการเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียน ใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีการเตรียมการสอน เป็นระบบมีกระบวนการ ได้แก่ การวางแผน การเตรียมการสอน การดำเนินการ การวัด และประเมินผล และนำไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย สามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามพันธกิจเป้าหมายของสถานศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดี มนุษย์สัมพันธ์ดี และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

1.3 ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การดำเนินการของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการเข้าร่วมประชุม แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ติดตามนักเรียน การส่งเสริม สนับสนุน การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวสาร ตลอดจนการสร้างเครือข่ายสัมพันธ์ การเสริมสร้างความสัมพันธ์การประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็น แหล่งวิทยาการของชุมชน มีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่นการระดมทรัพยากร เพื่อการศึกษา มีการใช้วิทยาการภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนางานวิชาการของ โรงเรียน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีผลการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ ในสถานศึกษา อยู่ในระดับยอดเยี่ยม สร้างศรัทธาความเชื่อของโรงเรียนต่อชุมชน และสังคม

1.4 งบประมาณ หมายถึง สถานศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณจาก หน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานต่าง ๆ ในการบริหารงานวิชาการ โดยผู้บริหารสถานศึกษา สามารถจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมและเพียงพอ โดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นสำคัญ มุ่งเน้นผลผลิต ผลลัพธ์และการวัดผลการดำเนินงานในระบบการบริหาร ควบคุม กำกับงบประมาณที่ชัดเจน มีระบบการตรวจสอบและรายงานผลการบริหารงบประมาณ ที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ โดยการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน บุคลากรและชุมชนในการบริหารงาน งบประมาณ

1.5 ปัจจัยด้านอาคาร สถานที่ หมายถึง สถานศึกษามีสถานที่ อาคารเรียน ปลอดภัย มีความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ จัดให้มีสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษา มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งภายใน และนอกห้องเรียน มีห้องพิเศษ อุปกรณ์ ห้องบริการสื่อ ห้องสมุด ห้องเรียนวิทยาศาสตร์ เป็นต้น รวมไปถึงการนำสถานที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า และมีการดูแลรักษา อย่างเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ปรับปรุง และพัฒนาแหล่งเรียนอย่างต่อเนื่อง

1.6 สื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาจัดหา ผลิตและพัฒนาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จำเป็นต่อการบริหาร งานวิชาการ เลือกใช้สื่อได้ตามความเหมาะสม แนะนำวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เพียงพอ และเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น มีห้องสมุดที่จัดหนังสือ เป็นหมวดหมู่ มีแหล่ง สืบค้นความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับผู้เรียน มีการสร้าง นวัตกรรมทางการศึกษาหรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียน มีการวางแผนในการจัดหาระบบการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ ให้สอดคล้องกับ ความต้องการในการใช้ มีการบำรุงรักษาสื่อเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ หมายถึง ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากกระบวนการ การดำเนินงานด้านวิชาการ บรรลุสำเร็จลุล่วงตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้โดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ ให้เกิดประโยชน์สูงสุด มีทั้งหมด 7 ด้าน ได้แก่

2.1 การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการดำเนินการ วางแผนจัดทำ ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร คู่มือการใช้และกิจกรรมต่าง ๆ โดยสถานศึกษา ร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแม่บทและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ของสถานศึกษา และสภาพความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับ บริบทแต่ละพื้นที่นำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ แล้วจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแม่บท โดยหลักสูตรสถานศึกษา นี้ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่ การนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา การประเมินหลักสูตร ปรับปรุงเพื่อพัฒนาหลักสูตร อย่างต่อเนื่อง

2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงานโดยผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอน มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน เรียนรู้ที่นำไปใช้ได้จริง จัดเนื้อหาสาระการสอนที่หลากหลายและยืดหยุ่น และหากิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและประสานความร่วมมือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียน ตามศักยภาพ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาวิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้ต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามความเหมาะสม

2.3 การวัดผลและประเมินผล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีความรู้ความเข้าใจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรสถานศึกษา มีการกำหนดหลักเกณฑ์การนำไปใช้ มีการใช้เทคนิควิธีการตรวจสอบและตัดสินผลการเรียนผู้เรียน การจัดทำเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน มีการจัดทำระเบียบการวัดผลประเมินผลตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้ครูผู้สอนมีมาตรฐานการวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน มีวิธีการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงและมีการปรับปรุงวิธีการวัดผลประเมินผลอยู่เสมอ

2.4 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา สำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอน จัดหาหรือจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้แก่ครูในการทำสื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมเพียงพอต่อความต้องการของครูและนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ใช้สื่อเทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อการศึกษา มีห้องคอมพิวเตอร์สอน โดยมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีระบบคัดเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูสามารถใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมต่าง ๆ การจัดทำแผนการเรียนรู้ได้ ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและใช้แบบเรียนสำเร็จรูปในการสอน มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผล

2.5 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาตนเองในเรื่องการวิจัยเพื่อการศึกษา กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ดำเนินการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยครูผู้สอนในชั้นเรียน มีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การแสวงหาคำตอบจากปัญหาและข้อสงสัยของครู มีวิธีการศึกษาและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์วิจัยและการนำผลวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีการทำ PLC ให้ครูผู้สอนแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ภายในสถานศึกษาและผู้เชี่ยวชาญภายนอก มีการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อยู่ มีระบบเครือข่ายการเผยแพร่ผลงานในการทำวิจัยในชั้นเรียนกับสถานศึกษาอื่น

2.6 การนิเทศการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ช่วยเหลือ เสริมสร้างความตระหนักและให้กำลังใจ แก่ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจในกระบวนการนิเทศภายในเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ในความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดระบบดำเนินการนิเทศงานวิชาการในสถานศึกษานั้น มีการกำหนดเป้าหมาย แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนดำเนินการนิเทศวิชาการในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา ครูผู้สอนและสถานศึกษา มีการประเมินผลกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การจัดระบบการนิเทศภายในกับสถานศึกษาอื่นและเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา

2.7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนและบุคลากรภายในสถานศึกษาร่วมจัดทำแนวปฏิบัติระบบและโครงสร้างการประกันภายในที่ยอมรับและปฏิบัติร่วมกัน ตามกฎกระทรวงกำหนด โดยมีการ แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ที่มีข้อมูลสารสนเทศครอบคลุมภารกิจ และสามารถแสดงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของ การบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างพอเพียง ถูกต้องชัดเจน เป็นปัจจุบัน และสามารถจัดเก็บเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างสะดวก รวดเร็ว มีการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนา

คุณภาพการศึกษา โดยมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี (รายงานประจำปี) เสนอหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา ดังนี้

1. ผลการวิจัยทำให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
2. ผลการวิจัยสามารถนำไปเป็นแนวทางในการดำเนินงานและปรับปรุงกระบวนการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีคุณภาพมีประสิทธิภาพรวมทั้งยังทำให้มีมาตรฐานที่เท่าเทียมกัน และอันนำไปสู่ความเสมอภาคทางการศึกษา
3. ผลการวิจัยทำให้ได้องค์ความรู้เพื่อนำไปเป็นข้อมูลพื้นฐานในการกำหนดนโยบาย กลยุทธ์ แผน แผนงาน ในตัวโครงการกิจกรรมการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน และเหมาะสำหรับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อจำองค์ความรู้ที่ได้นำไปสู่ยุทธศาสตร์ในการบริหารงานวิชาการ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. หลักการแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา
 - 1.1 ความหมายของการบริหารการศึกษา
 - 1.2 ความสำคัญของบริหารการศึกษา
 - 1.3 การบริหารงาน 4 ฝ่าย
2. การบริหารงานวิชาการ
 - 2.1 ความหมายของการบริหารงานวิชาการ
 - 2.2 ความสำคัญของงานวิชาการ
 - 2.3 ขอบข่ายงานวิชาการ
3. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
 - 3.1 ด้านผู้บริหาร
 - 3.2 ด้านครูผู้สอน
 - 3.3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
 - 3.4 ด้านงบประมาณ
 - 3.5 ด้านอาคาร สถานที่
 - 3.6 ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา
4. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
 - 4.1 ความหมายของประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ
 - 4.2 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ
 - 4.2.1 การพัฒนาหลักสูตร
 - 4.2.2 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - 4.2.3 การวัดและประเมินผล
 - 4.2.4 การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
 - 4.2.5 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
 - 4.2.6 การนิเทศการศึกษา

4.2.7 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ
 - 5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ
6. กรอบแนวคิดในการวิจัย

หลักการแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ความหมายของการบริหารการศึกษา

การบริหารถือเป็นภารกิจหลักที่ต้องให้ความสำคัญในการกำหนดแบบแผน วิธีการ และขั้นตอนต่าง ๆ ในการบริหารและพัฒนาอย่างเป็นระบบ สามารถดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ขององค์กร ได้มีนักการศึกษาและนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารไว้หลายแนวทาง ซึ่งผู้วิจัยจะขอนำเสนอดังนี้

ทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2560, หน้า 52-53) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหาร หมายถึง กระบวนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยอาศัย หน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผน การจัดองค์กร การนำและควบคุมซึ่งมีบุคคลหรือกลุ่มบุคคลร่วมกันดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ พร้อมทั้งใช้กำลังคนและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผลต่อองค์กร

พิมพ์ใจ พุฒิจตุรัส (2562, หน้า 14-15) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การทำงานของกลุ่มบุคคลที่ทำงานร่วมกัน โดยใช้กระบวนการต่าง ๆ ซึ่งรวมไปถึงวัสดุ อุปกรณ์งบประมาณและเทคโนโลยี เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กรที่วางไว้ให้เกิดประสิทธิภาพ

ชุติกานต์ หลวงแสน (2564, หน้า 9-10) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การบริหารเป็นกระบวนการทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร โดยอาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ ในการนำทรัพยากรการบริหารมาดำเนินการและอาศัยความร่วมมือของคนในองค์กร

จากความหมายของการบริหาร สรุปได้ว่า การบริหารเป็นกระบวนการดำเนินการอย่างเป็นระบบ โดยอาศัยการทำงานกลุ่มบุคคลที่ทำงานร่วมกัน หน้าที่ทางการบริหารที่สำคัญ คือ การวางแผน การจัดองค์กร การนำและควบคุม อาศัยทั้งศาสตร์และศิลป์ในการนำวัสดุ อุปกรณ์ งบประมาณและเทคโนโลยี ซึ่งนำทรัพยากรเหล่านี้มาดำเนินการบริหารและอาศัยความร่วมมือของคนในองค์กรร่วมกันดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ พร้อมทั้งใช้กำลังคนและทรัพยากรที่มีอยู่อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อองค์กร

องค์ประกอบของการบริหาร

การบริหารมีคำหลักอยู่ 4 คำ คือ งาน คน เป้าหมาย และองค์การ (สุนทร โคตรบรรเทา, 2560 อ้างอิงใน พิมพ์ใจ พุฒิจตุรัส, 2562, หน้า 15-16) และมีคำที่เกี่ยวข้องอีก 2 คำ คือ กระบวนการและปฏิบัติ ซึ่งแต่ละคำมีความหมายดังนี้

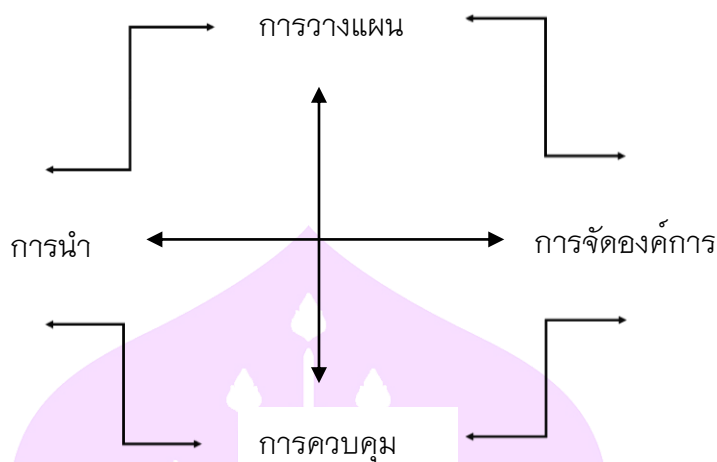
1. งาน (Work) หมายถึง สิ่งที่ต้องปฏิบัติตามบทบาท หน้าที่และความรับผิดชอบของคน ซึ่งงานมีชื่อเรียกหลายชื่อขึ้นอยู่กับเวลาและความเร่งด่วนของเวลา เช่น กิจกรรมภารกิจ (งานที่ต้องทำให้เสร็จ) งาน ผลงาน ตำแหน่งงาน และการปฏิบัติงาน หรือการจ้างงาน เป็นต้น

2. คน (Man) หมายถึง ผู้ปฏิบัติงานหรือผู้ทำงาน ซึ่งมีคนเรียกหลายอย่างตามบทบาท หน้าที่ ตำแหน่ง และหน่วยงานปฏิบัติ เช่น บุคลากร บุคคล ผู้กระทำ ผู้ปฏิบัติงาน คนงาน นายจ้าง ผู้บังคับบัญชา นาย หัวหน้างาน ผู้ประกอบการ ผู้คุมงาน ลูกน้อง ผู้ใต้บังคับบัญชา หัวหน้า ผู้นำ และผู้ตาม เป็นต้น

3. เป้าหมาย (Goals) หมายถึง สิ่งที่ต้องไปให้ถึง สิ่งที่ได้รับ หรือสิ่งที่บรรลุจากการปฏิบัติงาน ซึ่งเป้าหมายอาจมีระดับความสำคัญน้อยหรือมากขึ้นอยู่กับการกำหนดเกณฑ์วัด เช่น เป้าหมายระดับต้น เป้าหมายระดับกลาง และเป้าหมายระดับสูง หรืออาจเป็นเป้าหมายเชิงปริมาณ ซึ่งหมายถึงการบรรลุเป้าหมายตามชิ้นงานและเป้าหมายเชิงคุณภาพ ซึ่งหมายถึงการบรรลุตามชิ้นงานแล้วยังเป็นที่ยอมรับของผู้เกี่ยวข้องหรือมีคุณภาพดีด้วย คำอื่นที่เกี่ยวข้อง เช่น วัตถุประสงค์ จุดประสงค์ จุดหมาย เป้าประสงค์และจุดมุ่งหมาย เป็นต้น

หน้าที่การบริหารเบื้องต้น

เซอร์จิโรวานี่ (1987 อ้างอิงใน สุนทร โคตรบรรเทา, 2560 อ้างอิงใน พิมพ์ใจ พุฒิจตุรัส, 2562, หน้า 16) กล่าวว่า มีนักทฤษฎีการบริหารหลายคน เช่น กิวลิค และเออร์วิค (Gulick and Urwick, 1937) เซียร์ส (Sears, 1950) คูนท์และโอดอนเนลล์ (Koonts and O'Donnell, 1876) มีแนวคิดว่าการบริหารเป็นกระบวนการของหน้าที่ ซึ่งมีหน้าที่ (Functions) สำคัญอยู่ 4 ประการ ดังภาพ 1 ต่อไปนี้

ภาพ 1 หน้าที่ของหลักการบริหาร

หน้าที่ของการบริหารเบื้องต้นมีหน้าที่ทั้ง 4 มีรายละเอียดดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึง หน้าที่ในการกำหนดเป้าหมายและจุดมุ่งหมาย และการพัฒนาแผนแม่บทและยุทธศาสตร์ในการนำไปปฏิบัติ เมื่อวางแผนเสร็จจะได้แผนหรือ “แปลน” ออกมา
2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง หน้าที่ในการจัดหาคูคลากร ทรัพยากร ทางกายภาพ ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์และเงินมารวมกันโดยวิธีที่ดีที่สุด เพื่อปฏิบัติงานตามที่วางแผนไว้ให้บรรลุตามเป้าหมาย
3. การควบคุม (Controlling) หมายถึง หน้าที่ในการประเมินผล การทบทวน การออกกฎระเบียบ การควบคุมพนักงาน การให้ข้อมูลย้อนกลับ และการดูแลมาตรฐานของการบรรลุเป้าหมายของผู้บริหาร และการรับผิดชอบในการทำนุบำรุงภายในรวมทั้งการปรับตัวให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมภายนอก

การควบคุมมี 3 ขั้นตอน คือ ก่อนดำเนินการระหว่างดำเนินการและหลังการดำเนินการ ดังนี้

1. การควบคุมก่อนดำเนินการ เป็นการกำกับดูแลว่ามีคนและของครบครัน พร้อมจะปฏิบัติงานหรือไม่
2. การควบคุมระหว่างดำเนินการ เป็นการกำกับดูแลทุกระยะตั้งแต่เริ่มต้นไปจนถึงขั้นตอนสุดท้ายของการดำเนินการดูความบกพร่องของปัญหาที่เกิดขึ้น แล้วหาทางแก้หรือเปลี่ยนแปลงทันทีที่เกิดขึ้น แล้วหาทางแก้หรือให้งานมีการปฏิบัติต่อไปอย่างราบรื่น

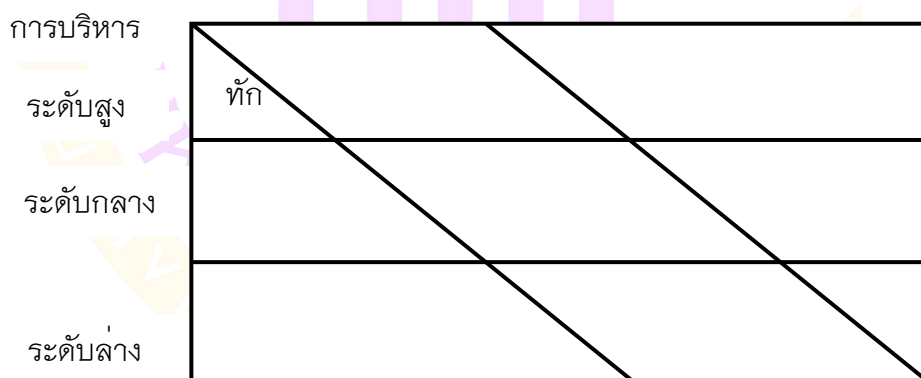
3. การควบคุมหลังดำเนินการ เป็นการกำกับดูแลและตรวจสอบผลลัพธ์สุดท้ายว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ ขาดตกบกพร่องอย่างไรบ้าง ขั้นนี้เป็นขั้นของการประเมินผล การปฏิบัติงานโดยรวม

4. การนำ (Leading) เป็นการนำทาง (Guiding) และการนิเทศติดตาม (Supervising) ผู้ปฏิบัติเมื่อนำแผนขององค์กรไปปฏิบัติ ซึ่งในการนำหรือการนิเทศติดตามจะต้องให้ผู้ปฏิบัติ มีแรงจูงใจ และความคาดหวังและรักสการสื่อสารที่ดีให้คงไว้

ในขั้นนี้ นักบริหารบางคนจึงเรียกว่า การจูงใจ (Motivating) จากในการนำผู้บริหาร จำเป็นต้องหาวิธีการแนะแนวทางให้ผู้ปฏิบัติงานด้วยความสบายใจ มีความพยายาม มีความอดทน และมีทิศทางในการปฏิบัติงาน ตามเป้าหมายขององค์กร แรงจูงใจเป็นตัวบ่งชี้ สำคัญของผู้ปฏิบัติและหน้าที่สำคัญของผู้บริหารในการจูงใจ ผู้ปฏิบัติให้ทำงานไปสู่เป้าหมาย ขององค์กร

ทักษะพื้นฐานของผู้บริหาร

คัทซ์ และคาคห์น (Katz and Kahn, 1966 อ้างอิงใน สุนทร โคตรบรรเทา, 2560 อ้างอิงใน พิมพ์ใจ พุฒิจตุรัส, 2562, หน้า 17-19) กำหนดทักษะพื้นฐานที่จำเป็น ในกระบวนการบริหารและย่ำว่าผู้บริหารที่จะประสบความสำเร็จทั้งหลายทั้งผู้บริหารระดับสูง ระดับกลาง ระดับล่างจะต้องมีทักษะพื้นฐาน 3 ประการ ดังภาพ 2 ต่อไปนี้

ภาพ 2 ทักษะพื้นฐานของผู้บริหารตามแนวคิดของคัทซ์และคาคห์น (Katz and Kahn, 1966)

1. ทักษะวิชาการ (Technical Skills) หมายถึง การมีความรู้ความสามารถและความชำนาญเกี่ยวกับวิธีการ กระบวนการ

วิธีดำเนินการ และกลวิธีต่าง ๆ ของการปฏิบัติงานในองค์การ ถ้าเป็นองค์การสถานศึกษา ทักษะวิชาการ ได้แก่ ความชำนาญเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎี หลักการ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล การใช้สื่อและเทคโนโลยีสารสนเทศและงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ทักษะวิชาการมีความสำคัญสำหรับผู้มีบทบาทหน้าที่เป็นผู้บริหารหรือหัวหน้างานในระดับล่างของระดับตำแหน่งและอำนาจ หน้าที่เนื่องจากอยู่ใกล้ชิดกับผู้ปฏิบัติงานมากกว่าผู้บริหารระดับกลางและระดับสูง

2. ทักษะมนุษย์ (Human Skills) หมายถึง การมีความรู้ความสามารถและความชำนาญของผู้บริหารในการปฏิบัติงานกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรายบุคคลและกลุ่มบุคคล ตัวอย่างของการมีทักษะหรือความชำนาญเกี่ยวกับมนุษย์ เช่น การเข้าใจตนเองการยอมรับตนเอง เข้าใจผู้อื่น ยอมรับผู้อื่น การเอาใจเราไปใส่ใจเขา พื้นฐานความรู้เกี่ยวกับทักษะมนุษย์ในทางบริหาร เช่น การเข้าใจภาวะผู้นำ คุณลักษณะผู้นำ พฤติกรรมผู้นำ แรงจูงใจและการจูงใจ เจตคติ การพัฒนาเจตคติ พลวัตกลุ่ม ความต้องการของมนุษย์ ทรัพยากรมนุษย์ เป็นต้น ทักษะมนุษย์มีความสำคัญต่อบทบาทของผู้บริหารหรือหัวหน้างานทุกระดับของอำนาจเจ้าหน้าที่และการบริหารองค์การ ทั้งนี้ในการบริหารในทุกตำแหน่งจะต้องปฏิบัติงานกับคนอื่นทั้งสิ้น นั่นคือ บริหารจะต้องรู้จักคนและรู้วิธีใช้ทักษะมนุษย์ จึงจะปฏิบัติในหน้าที่และความรับผิดชอบได้บรรลุตามเป้าหมาย ทักษะมนุษย์เรียนรู้จากศาสตร์สาขาต่าง ๆ เช่น จิตวิทยา ปรัชญา พฤติกรรมศาสตร์ สังคมวิทยา สังคมศาสตร์ และมนุษย์วิทยา ความรู้ในศาสตร์เหล่านี้ได้มาโดยการอ่าน การฟัง และการเรียนรู้ การฝึกอบรมโดยตรง ยิ่งอ่านหรือฟังมากขึ้นเท่าไรยิ่งมีความรู้และทักษะมนุษย์มากขึ้นเท่านั้น

3. ทักษะสังกัป (Conceptual Skills) หมายถึง การมีความรู้ ความสามารถและความชำนาญของผู้บริหารเกี่ยวกับงานโดยรวมและองค์การโดยรวม การมองเห็นความสัมพันธ์เชื่อมโยงของหน่วยงานย่อยภายในองค์การ และบทบาทหน้าที่ของทุกหน่วยงานและทุกฝ่ายของผู้ปฏิบัติงานภายในองค์การ การพัฒนาความรู้ความสามารถและความชำนาญการด้านสังกัป ต้องอาศัยความรู้เกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีการบริหาร พฤติกรรมของบุคคลในองค์การ พฤติกรรมองค์การและปรัชญาขององค์การ สำหรับความรู้ความสามารถและทักษะองค์การหาได้จากการอ่านเอกสารที่เกี่ยวข้อง เช่น ประวัติศาสตร์ความเป็นมาของการก่อตั้งรายงานประจำปี การรายงานการประชุม ระเบียบข้อบังคับขององค์การและเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งในอดีตและปัจจุบัน แล้วนำความรู้จากการอ่านหนังสือหรือการพูดคุยเจรจากับบุคคลผู้มีความชำนาญ เช่น เคยอยู่มาก่อน และปฏิบัติอยู่ในองค์การมานาน มาวิเคราะห์การบริหารงานในองค์การของตนเอง เป็นต้น ทักษะสังกัปมีความสำคัญ

มากเป็นพิเศษสำหรับบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารระดับสูงขององค์การ ถ้าเป็นองค์การสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถและความชำนาญการในการบริหารองค์การโดยรวมมากกว่าผู้บริหารระดับกลาง และระดับล่าง อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารทั้งระดับสูง ระดับกลาง และระดับล่าง มีทักษะมนุษย์มากเท่าเทียมกัน การบริหารงานทุกระดับภายในองค์การต้องทำงานกับคนและโดยตนเองเป็นสำคัญนั่นเอง

ความรับผิดชอบของผู้บริหาร

เซอร์จิโอวานนี และคนอื่น ๆ (Sergiovanni et al.1987 อ้างอิงใน สุนทร โคตรบรรเทา, 2560 อ้างอิงใน พิมพ์ใจ พุฒิจตุรัส, 2562, หน้า 19-21) ได้ศึกษาแนวคิดของอาร์กีวีส (Argyris, 1964) และพาร์สัน (Parsons, 1960) และสรุปความรับผิดชอบสำคัญของผู้บริหารในองค์การประเภทใดก็ตาม รวมทั้งองค์การสถานศึกษามีอยู่ 4 ประการ คือ การบรรลุเป้าหมายขององค์การ การบูรณาการภายใน และการปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมภายนอก ซึ่งเป็นแนวคิดของอาร์กีวีส และการรักษาแบบแผนวัฒนธรรม เป็นแนวคิดของ พาร์สันส์ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. อันบรรลุเป้าหมายขององค์การ (Goal Attainment) หมายถึง การดำเนินงานไปให้ถึงจุดหมายปลายทาง ซึ่งเป็นความรับผิดชอบ ต้นประการแรกของทุกองค์การ การบรรลุเป้าหมายขององค์การ (Organization Goal Attainment) เป็นองค์การบริการ เช่น สถานศึกษา เป้าหมายของสถานศึกษา คือ มั่นบริการผู้เรียนให้ดีที่สุด เพื่อให้ผู้รับบริการ คือ “ผู้เรียน” ภูเขาเป้าหมายสูงสุดของการศึกษา เช่น ได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพ ความรู้ความสามารถ และประสบการณ์รอบด้าน เพื่อการเรียนรู้ในระดับสูงขึ้น การประกอบอาชีพที่สุจริตมั่นคง และยั่งยืน ซึ่งเป้าหมายสูงสุดของการศึกษา คือ ผู้เรียนเป็นคนเก่ง คนดี และคนมีความสามารถ ในการดำรงชีวิตอยู่ในสังคมและถ้าเป็นองค์การธุรกิจ เช่น บริษัทธุรกิจและโรงงานอุตสาหกรรม คือ มีกำไรสูงสุดและ “ลูกค้า” ความพึงพอใจในผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพและการบริการที่ดีที่สุด เช่นเดียวกัน

2. การบูรณาการภายใน (Internal Integration) ความรับผิดชอบสำคัญประการที่สอง คือ การอนุรักษ์หรือรักษา การบูรณาการภายใน (Maintaining Internal Integration) ขององค์การ ซึ่งหมายถึงความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของการประสานงานในแผนกและหน่วยงานต่าง ๆ ภายในองค์การในด้านโครงสร้างองค์การ ส่วนในด้านจิตวิทยา อนุรักษ์หรือการรักษา การบูรณาการภายในองค์การ หมายถึง การสร้างความรู้สึกร่วมกันเป็นเอกฉันท์และความจงรักภักดีต่อองค์การ นอกจากนี้ นักทฤษฎีบางคนเห็นว่า ประสิทธิภาพการบริหาร (Administrative Effectiveness) เป็นการบูรณาการภายในเหมือนกัน เนื่องจากประสิทธิผล

เป็นการบูรณาการความต้องการขององค์กรกับความต้องการของแต่ละบุคคล ซึ่งระบบสังคมขององค์กรนี้เป็นลักษณะเด่นของตำราการบริหารในทศวรรษ 1950 และ 1960 เช่น แนวคิดของ เกทเซลส์ ลิฟแฟม และแคมป์เบลล์ (Getzels, Lipham and Campbell, 1968) และเซอร์จิโอวานนี (Sergiovanni, 1987) กล่าวว่า วิจัยเกี่ยวกับสถานที่ประสบความสำเร็จ พบว่าการมีวัฒนธรรมที่เข้มแข็งของสถานศึกษาที่ผูกพันบุคลากรให้อยู่กับวัตถุประสงค์ส่วนรวม และให้บุคลากรมีโอกาสพบความหมายในงานมากขึ้น แสดงว่าสถานศึกษาเหล่านี้ประสบความสำเร็จในการสืบสานแบบแผนทางวัฒนธรรมและการบูรณาการภายในองค์กรนั่นเอง

3. การปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมภายนอก (Adaption to External Environment) ความรับผิดชอบสำคัญประการที่สามของผู้บริหาร ได้แก่ ปรับตัวองค์กรให้เข้ากับสิ่งแวดล้อมภายนอก (Adapting the Organization to External Environment) ถ้าสังคมเปลี่ยนไปองค์กรต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย ทำนองเดียวกัน ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและวิวัฒนาการทางการเมืองมีผลต่อองค์กร ในกรณีขององค์กรสถานศึกษาจะต้องเผชิญและเกี่ยวข้องกับปัญหาทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งทางสังคมจิตวิทยา อย่างเช่น ปัญหาผู้เรียนเพิ่มหรือลดออกกลางคัน และการลาออกของบุคลากร อาจมีผลกระทบต่อการจัดสรรงบประมาณ บรรจุแต่งตั้งบุคลากร โครงสร้างองค์การสถานศึกษา และการใช้อาคารสถานที่ เป็นต้น

4. การอนุรักษ์แบบแผนทางวัฒนธรรม (Maintaining Cultural Patterns) แบบแผนทางวัฒนธรรม (Cultural Patterns) เกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง ป้องกัน การหล่อหลอม การปรุงแต่งขนบธรรมเนียมและปทัสถานทางวัฒนธรรมขององค์กร ถ้าเป็นของสถานศึกษารูปแบบและวัฒนธรรม อาจได้แก่ กิจกรรมต่าง ๆ เช่น การจัดพิธีมอบประกาศนียบัตรแก่ผู้สำเร็จการศึกษา การแข่งขันกีฬา การจัดกิจกรรมวันสำคัญ การแข่งขันกีฬาระหว่างสถาบัน พิธีมอบเกียรติบัตร และรางวัลชนะเลิศให้แก่บุคลากรและนักเรียนที่มีผลงานดีเด่น และทำประโยชน์ให้แก่สถานศึกษาและสังคม มอบเครื่องหมายเชิดชูเกียรติบุคลากรและผู้ที่ทำประโยชน์แก่สถานศึกษา เป็นต้น

คุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษา

โกลด์แฮมเมอร์ และคนอื่น ๆ (Goldhammer et al, 1971, cited in Sergiovanni, 1987) วิจัยเปรียบเทียบระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลกับผู้บริหารสถานศึกษาที่ไม่มีประสิทธิผล และพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิผลมีคุณลักษณะเหมือนกัน 8 ประการ ดังนี้

1. ไม่ได้ตั้งใจเป็นผู้บริหารตั้งแต่แรก แต่ได้รับการส่งเสริมให้เป็นผู้บริหารจากหัวหน้า แต่เข้าสู่วงการมีความตั้งใจเป็นเพียงครูสอนธรรมดาเท่านั้น
2. มีความศรัทธาต่อผู้เรียนอย่างจริงจัง ไม่ได้มีอคติและวิจารณ์เด็กไม่เรียนหนังสือ และปัญหาความพฤติกรรมของเด็ก และคิดว่าเป็นสิ่งที่สถานศึกษาตั้งขึ้นมาเพื่อแก้ไข ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเน้นความรับผิดชอบต่อการแก้ปัญหาของนักเรียน
3. มีความสามารถทำงานกับผู้อื่นอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารมีความภูมิใจในตัวครู และยอมรับว่าครูเป็นผู้เสียสละมีความสามารถ ความเชื่อมั่น และสามารถกระตือรือร้น อยากรู้กระบวนการกลุ่มได้ดี รับฟังความคิดเห็นของครู ปกครองและนักเรียน จากนี้ยังมีทักษะในการคิดอย่างซับซ้อนและเห็นใจเพื่อนร่วมงานจึงได้รับความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้อง เป็นอย่างดี
4. เป็นผู้เด็ดขาดในการยอมรับความต้องการของสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา มากกว่าเชิญกับปัญหาที่เป็นอุปสรรคจากเขตพื้นที่การศึกษา และขาดแคลนทรัพยากร รู้สึกมีความยุ่งยากในการอยู่กับข้อจำกัดระบบราชการ และมักจะละเมิดสายการบังคับบัญชา โดยหาทางลดปัญหาจากแรงต่าง ๆ ที่เห็นว่าเป็นประโยชน์และเป็นไปได้
5. มีความกระตือรือร้นและยอมรับ ความผิดชอบของตน บริหารมีความกระตือรือร้น ในฐานะเป็นผู้บริหารและยอมรับในความรับผิดชอบของตนในฐานะเป็นพันธกิจ (งานที่ต้องทำตามบทบาท หน้าที่) มากกว่าเป็นงานธรรมดา ยอมรับบทบาทตนเองในปัญหาสังคมปัจจุบัน ความไม่ชัดเจนต่าง ๆ อยู่รอบตัว และงานทำมีความสำคัญน้อยกว่าเป้าหมายที่ตนรู้สึก ว่ามีความสำคัญต้องไปให้ถึงหรือบรรลุ ดังนั้น จึงพบว่า มีทางเป็นไปได้ที่จะอยู่กับ ความไม่ชัดเจนต่าง ๆ ในตำแหน่งของตน
6. มีความมุ่งมั่นต่อการศึกษา ผู้บริหารมีความมุ่งมั่นและสามารถแยกข้อแตกต่าง ระหว่างเป้าหมายการศึกษาในระยะสั้นและระยะยาว ดังนั้นผู้บริหารจึงมีปรัชญาเกี่ยวกับ บทบาทของการศึกษาและความสัมพันธ์ของปรัชญาภายในบทบาทนั้น
7. เป็นผู้รู้จักปรับตัว พบว่า มีบางสิ่งบางอย่างเป็นไปได้ ผู้บริหารสามารถเปลี่ยนแปลงที่จำเป็นทันที ลงมือเดินตามเส้นทางใหม่ได้อย่างปลอดภัย
8. เป็นนักยุทธศาสตร์ที่สามารถ ผู้บริหารสามารถกำหนดวัตถุประสงค์และวางแผน วิธีการที่จะบรรลุวัตถุประสงค์นั้น ความสนใจในการกำหนดวิธีการดำเนินการที่เหมาะสมที่สุด ในการเปลี่ยนแปลงนั้น

คุณลักษณะดังกล่าวข้างต้น ทำให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ (ทำงานบรรลุเป้าหมายและมีคุณภาพ) ต้องเป็นผู้สนใจการบริหารหลักวิทยาศาสตร์ สนใจภาวะผู้นำทางการศึกษาที่มีประสิทธิผลและประสบความสำเร็จ

ทฤษฎีทางการบริหาร

ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษาและวิวัฒนาการการบริหารการศึกษามีนักวิชาการได้กล่าวถึง ทฤษฎีทางการบริหารการศึกษาและวิวัฒนาการการบริหารการศึกษาไว้หลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยจะขอนำเสนอ ดังนี้

ระยะที่ 1 ระหว่าง ค.ศ. 1887-1945 ภาวอา ธาราศรีสุทธิ (2550, หน้า 10 อ้างอิงใน กัลชัญญา ทองหัตถา, 2565, หน้า 21-24) นักทฤษฎีการบริหารสมัยดั้งเดิม (The Classical Organization Theory) แบ่งย่อยเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มการจัดการเชิงวิทยาศาสตร์ของเทย์เลอร์ (Scientific Management) ของ Frederick Taylor ความมุ่งหมายสูงสุดของแนวคิดเชิงวิทยาศาสตร์ คือ จัดการบริหารเชิงธุรกิจหรือโรงงานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด เทย์เลอร์มุ่งผลงานแต่เปรียบแต่ละคนเสมือนเครื่องจักรที่สามารถปรับปรุงเพิ่มผลผลิตขององค์การได้ เจ้าของตำรับ “The One Best Way” คือ ประสิทธิภาพของการทำงานคนยี่สิบจะเกิดขึ้นอยู่กับสิ่งสำคัญ 3 อย่าง คือ

- 1.1 เลือกคนที่มีความสามารถสูงสุด (Selection)
- 1.2 อบรมคนงานให้ถูกวิธี (Training)
- 1.3 หาสิ่งจูงใจให้เกิดกำลังใจในการทำงาน (Motivation)

เทย์เลอร์ก็คือผลผลิตของยุคอุตสาหกรรมในงานวิจัยเรื่อง “Time and Motion Studies” เวลาและการเคลื่อนไหว เชื่อว่ามี วิธีการทางวิทยาศาสตร์ที่จะบรรลุวัตถุประสงค์เพียงวิธีเดียวที่ดีที่สุด เค้าเชื่อในวิธีการแบ่งงานกัน ผู้ปฏิบัติระดับล่างต้องรับผิดชอบต่อระดับบน เทย์เลอร์เสนอระบบการจ้างงาน (จ่ายเงิน) มีพื้นฐานการสร้างแรงจูงใจหลักวิทยาศาสตร์ของเทย์เลอร์สรุปง่าย ๆ ประกอบด้วย 3 การ ดังนี้

1. การแบ่งงาน (Division of Labors)
2. การควบคุมดูแลบังคับบัญชาตามสายงาน (Hierarchy)
3. ต้องจ่ายค่าจ้างเพื่อสร้างแรงจูงใจ (Incentive Payment)

2. กลุ่มการบริหารจัดการ (Administration Management) หรือ ทฤษฎีบริหารองค์การอย่างเป็นทางการ (Formal Organization Theory) ของ อังรีฟาโยล (Henri Fayol) บิดาของทฤษฎีการปฏิบัติการและการจัดการตามหลักบริหาร ทั้ง อังรีฟาโยลและเทย์เลอร์ จะเน้นตัวบุคคลปฏิบัติงานบวกรูปวิธีการทำงานได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผล แต่ก็ไม่มอง

ด้าน “จิตวิทยา” ภาวอา ธาราศรีสุทธิ (2550, หน้า 10 อ้างอิงใน กัลชัญญา ทองหัตถา, 2565, หน้า 21-24)

ฟาโยล ได้เสนอแนวคิดในเรื่องหลักเกี่ยวกับการบริหารทั่วไป 14 ประการ แต่ลักษณะที่สำคัญมีดังนี้

2.1 หลักการทำงานเฉพาะทาง (Specialization) คือการแบ่งงานให้เกิดความชำนาญเฉพาะทาง

2.2 หลักสายบังคับบัญชา เริ่มจากบังคับบัญชาสูงสุดสู่ระดับต่ำสุด

2.3 หลักเอกภาพของบังคับบัญชา (Unity of Command)

2.4 หลักขอบข่ายของการควบคุมดูแล (Span of Control) ผู้ดูแลหนึ่งคนต่อคนที่อยู่ใต้การดูแลจึงจะเหมาะสมและมีประสิทธิภาพที่สุด

2.5 การสื่อสารแนวตั้ง (Vertical Communication) การสื่อสารโดยตรงจากเบื้องบนสู่เบื้องล่าง

2.6 การแบ่งความรับผิดชอบระหว่างสายบังคับบัญชาและสายเสนาธิการ (Line and Staff Division)

3. ทฤษฎีบริหารองค์การในระบบราชการ (Bureaucracy) มาจากแนวคิดของ Max Weber ที่กล่าวถึงการบริหารราชการประกอบด้วย

3.1 หลักของฐานอำนาจจากกฎหมาย

3.2 การแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบที่ต้องยึดระเบียบกฎเกณฑ์

3.3 การแบ่งงานตามความชำนาญการเฉพาะทาง

3.4 การแบ่งงานไม่เกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตัว

3.5 มีระบบความมั่นคงในอาชีพจะอย่างไรก็ตามระบบราชการก็มี ทั้งข้อดีและข้อเสียซึ่งในด้านข้อเสีย คือ สายบังคับบัญชายืดยาวการทำงานต้องอ้างอิงกฎระเบียบ จึงชักช้าไม่ทันการณ์แก้ไขปัญหาในปัจจุบัน เรียกว่า “Red Tape” ในด้านข้อดี คือ ยึดประโยชน์สาธารณะเป็นหลัก การบังคับบัญชาเลื่อนขั้นตำแหน่งที่มีระบบระเบียบ แต่ในปัจจุบันระบบราชการกำลังถูกแทรกแซงทางการเมือง ทางเศรษฐกิจ ทำให้เริ่มมีปัญหา

ระยะที่ 2 ระหว่าง ค.ศ. 1945-1958 ภาวอา ธาราศรีสุทธิ (2550, หน้า 25 อ้างอิงใน กัลชัญญา ทองหัตถา, 2565, หน้า 21-24) วิจัยหรือการทดลองของ Hawthon Experiment ที่ Mayo คณะทำการวิจัยเริ่มที่ข้อสมมุติฐานว่าสิ่งแวดล้อมมีผล ต่อประสิทธิภาพการทำงานของคน มีการค้นพบจากการทดลองคือมีการสร้างกลุ่มแบบไม่เป็นทางในองค์การ ทำให้เกิด

แนวความคิดใหม่ที่ว่าความสัมพันธ์ของมนุษย์มีความสำคัญมาก ซึ่งผลการศึกษาของเมโย และคณะ พบสรุปได้ดังนี้

1. คนเป็นสิ่งที่ชีวิตจิตใจ ขวัญกำลังใจ และความพึงพอใจเป็นเรื่องสำคัญในการทำงาน

2. เงินไม่ใช่สิ่งล่อใจที่สำคัญเพียงอย่างเดียว รางวัลทางจิตใจที่มีผลต่อการจูงใจในการทำงานไม่น้อยกว่าเงิน

3. การทำงาน ขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อมทางสังคมมากกว่าสภาพแวดล้อมทางกายภาพ คับที่อยู่ได้คับใจอยู่ยาก ข้อคิดที่สำคัญ มันตอบสนองคนด้านความต้องการศักดิ์ศรี มั่นคง ย่อม มีผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการทำงานจากแนวคิด “มนุษย์สัมพันธ์”

ระยะที่ 3 ตั้งแต่ ค.ศ. 1958-ปัจจุบัน ภาวอา ธาราศรีสุทธิ (2550, หน้า 25 อ้างอิงใน กัลชญา ทองหัตถา, 2565, หน้า 21-24) ยุคการใช้ทฤษฎีการบริหาร (Administrative theory) หรือการศึกษาเชิงพฤติกรรมศาสตร์ (Behavioral Science Approach) ยึดหลักระบบงาน + ความสัมพันธ์ของคน + พฤติกรรมขององค์การ ซึ่งแนวคิด หลักการ ทฤษฎี ที่หลายหลายคน ได้แสดงไว้ดังต่อไปนี้

1. ไม่อยากทำงานและหลีกเลี่ยงความรับผิดชอบ
2. คนไม่ทะเยอทะยานและไม่คิดริเริ่ม ชอบให้สั่งการ
3. คนเห็นแก่ตนเองมากกว่าองค์การ
4. คนมักต่อต้านการเปลี่ยนแปลง
5. คนใหม่โง่และหลอ่งง่าย

ผลการมองธรรมชาติของมนุษย์เช่นนี้ บริหารจัดการจึงเน้นการใช้เงิน วัตถุ เป็นเครื่องล่อใจ เน้นการควบคุม การสั่งการ เป็นต้น

ทฤษฎี Y (The Integration of Individual and Organization Goal) ทฤษฎีข้อนี้เกิดจากข้อสมมุติฐานดังนี้

1. จะให้ความร่วมมือ สนับสนุน รับผิดชอบ ชยัน
2. คนไม่เกียจคร้านและไว้วางใจได้
3. คนมีความคิดริเริ่มทำงานถ้าได้รับการจูงใจอย่างถูกต้อง

4. คนมักจะพัฒนาวิธีการทำงานและพัฒนาตนเองอยู่เสมอ ผู้บังคับบัญชาจะไม่ควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเข้มงวด แต่จะส่งเสริมให้รู้จักควบคุมตนเองหรือกลุ่มมากขึ้น ต้องให้เกียรติซึ่งกันและกันจากความเชื่อที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดระบบการบริหารที่แตกต่างกัน ระหว่างระบบที่เน้นการควบคุมกับระบบที่ค่อนข้างให้อิสระภาพ

5. Ouchi ชาวญี่ปุ่นได้นำเสนอทฤษฎี Z (Z Theory) (William G. Ouchi) ศาสตราจารย์แห่งมหาวิทยาลัย UCLA ทฤษฎีนี้รวมเอาหลักการของทฤษฎี X,Y เข้าด้วยกัน แนวคิดคือองค์การต้องมีลักษณะที่ควบคุมมนุษย์ แต่มนุษย์ก็รักความเป็นอิสระ มีความต้องการสรุปเพื่อออกมาสองทฤษฎี มีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ประการคือ

- 5.1 การทำให้ปรัชญาที่กำหนดไว้บรรลุ
- 5.2 การพัฒนาผู้ใต้บังคับบัญชาให้ทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 5.3 การให้ความไว้วางใจแก่ผู้ใต้บังคับบัญชา
- 5.4 การให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

นอกจากนี้ จันทราณี สงวนนาม (2545, หน้า 13 อ้างอิงใน กัลชญา ทองหัตถา, 2565, หน้า 21-24) กล่าวว่า การบริหารงานทุกประเภทในองค์กร จำเป็นต้องมีปัจจัยหรือทรัพยากรพื้นฐานทางการบริหาร โดยทั่วไปถือว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญของการบริหารมีอยู่ 4 ประการ ซึ่งรู้จักกันในนาม 4M's ได้แก่

1. คน (Man) ได้แก่ บุคคลหรือกลุ่มบุคคลในองค์กรที่ร่วมกันทำงาน
2. เงิน (Money) ได้แก่ งบประมาณที่ใช้ในการบริหารทุก ๆ ส่วนขององค์กร
3. วัสดุสิ่งของ (Materials) ได้แก่ วัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ เทคโนโลยีต่าง ๆ
4. การจัดการ (Management) ได้แก่ การบริหารงานขององค์กรที่ทำโดยผู้บริหาร

นอกจากนี้ สมคิด บางโม (2545, หน้า 61-62) ได้กล่าวถึงปัจจัยในการจัดการที่เป็นเหตุที่สำคัญและผู้บริหารทุกคนต้องสนใจในด้านการบริหารการจัดการ คือ 1) คน (Man) ทรัพยากรบุคคลที่ถือได้ว่าเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งจะส่งผลสำเร็จให้กับกิจการได้อย่างมาก ทั้งนี้ในแง่ของปริมาณและคุณภาพ 2) เครื่องจักร (Machine) คือ เครื่องจักร อุปกรณ์ จัดหาซื้อมาอย่างพิถีพิถัน เพื่อใช้ปฏิบัติงานให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า 3) เงินทุน (Money) นับเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้การสนับสนุนในการจัดหาทรัพยากรเพื่อหล่อเลี้ยงและอำนวยให้กิจกรรมขององค์กรดำเนินไปโดยไม่ติดขัด และ 4) วัสดุสิ่งของ (Material) ถือเป็นปัจจัยที่มีปริมาณและมูลค่าสูงไม่ต่างไปจากปัจจัยตัวอื่น ๆ เพราะวัตถุดิบและสิ่งของเหล่านี้จะต้องมีการจัดหา มาดำเนินการผลิต

ความหมายของการบริหารการศึกษา

การบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการที่สำคัญ และมีความจำเป็นต่อสมาชิกที่จะอยู่ร่วมกันได้อย่างมีสุข สามารถดำเนินการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ได้มีนักการศึกษา และนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายของการบริหารการศึกษาไว้หลายแนวทาง ซึ่งผู้วิจัยจะขอนำเสนอดังนี้

ณัฐธิดา งามตา (2561, หน้า 15) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการหรือกิจกรรมที่บุคคลร่วมมือกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคม ให้มีคุณภาพ โดยการใช้ศาสตร์ศิลป์ในการทำงาน ร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของ กระบวนการเรียนรู้ และความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตลอดชีวิต

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564, หน้า 17) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การดำเนินงานของคนทุกคนในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ในการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาใช้ อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีจุดมุ่งหมาย คือ ผู้เรียนต้องมีคุณภาพสูงสุด และบรรลุผล ตามเป้าหมายที่ตั้งไว้

กัลชญา ทองหัตถา (2565, หน้า 19) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่จะทำให้การดำเนินงานทางด้านการศึกษาและการใช้ทรัพยากรให้เกิด ประสิทธิภาพ โดยมีคนตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป ร่วมกันปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยนำปัจจัยทางการบริหารจัดการ ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และการจัดการ มาใช้อย่างเป็นกระบวนการโดยผ่าน หน้าหลัก คือ การวางแผน การจัดองค์การ การเป็นผู้นำ และการควบคุมให้การทำงานบรรลุเป้าหมายร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

พิชฌาญา แพงดวง (2565, หน้า 13) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการพัฒนาคน ทั้งร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม เพื่อให้บุคคลนั้น ดำเนินการในการเรียนการสอนการจัดกิจกรรม การวัดผล การจัดอาคารสถานที่และพัสดุ ครุภัณฑ์ การสรรหาบุคคลมาดำเนินการ หรือมาทำการสอนในสถาบันการศึกษาการปกครอง นักเรียนเพื่อให้นักเรียนเป็นคนดีมีวินัยและดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับสังคมอย่างมีสันติสุข

จากความหมายของการบริหารการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า เป็นกระบวนการ หรือกิจกรรมที่บุคคลร่วมมือกันดำเนินการของคนทุกคนในองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ตั้งแต่ 2 คน ขึ้น ดำเนินงานทางด้านการศึกษาโดยการนำทรัพยากรที่มีอยู่มาบริหารจัดการ ได้แก่ บุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์และการจัดการ มาใช้อย่างเป็นกระบวนการโดยผ่าน หน้าหลัก คือ การวางแผน การจัดองค์การ การเป็นผู้นำและการควบคุม อย่างมี ประสิทธิภาพ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมให้มีคุณภาพ ทั้งร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม โดยการใช้ศาสตร์ศิลป์ในการทำงานร่วมกันเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกระบวนการ เรียนรู้ และความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

ความสำคัญของการบริหารการศึกษา

การบริหารเป็นศาสตร์ที่มีทฤษฎี มีองค์ประกอบของความรู้มีกฎเกณฑ์ ดังนั้น การที่หน่วยงาน หรือสถานศึกษาจะนำเอาทฤษฎีการบริหารจัดการไปใช้ในการบริหารหน่วยงาน ก็จะเป็นการบริหารจัดการเฉพาะของหน่วยงานนั้น ๆ เพื่อให้หน่วยงานประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย ซึ่งจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับความสามารถในการบริหารจัดการของผู้บริหาร ซึ่งได้มีนักวิชาการได้กล่าวถึงความสำคัญของการบริหารการศึกษาไว้หลายท่าน ซึ่งผู้วิจัยจะขอนำเสนอ ดังนี้

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564, หน้า 18)) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญ คือ การบริหารการศึกษานั้นมีความสำคัญ เนื่องจากการบริหารการศึกษาก็คือ เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารการศึกษาต้องยึดถือเป็นภารกิจหลักที่ต้องกำหนดแบบแผนสร้างระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้สถานศึกษาดำเนินกิจการไปอย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

กระทรวงศึกษาธิการ (2547, หน้า 11 อ้างอิงใน พิชฌาญา แพงดวง, 2565, หน้า 13) ได้กล่าวไว้ว่า เป็นการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษา ปัจจุบันสถานศึกษาทุกแห่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งการเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาเกิดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ มาตรา 35 สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามมาตรา 34(2) เฉพาะที่เป็นโรงเรียนมีฐานะเป็นนิติบุคคล การเป็นนิติบุคคลของสถานศึกษาดังกล่าว นอกจากเป็นสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการแล้ว ยังมีลักษณะนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายมหาชน และกฎหมายเอกชน ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลจะต้องมีสิทธิและหน้าที่ และมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าว ทั้งการบริหารงานวิชาการ การบริหารงบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป สถานศึกษาที่จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาที่ได้รับสถานภาพเป็นนิติบุคคลโดยบัญญัติในมาตรา 35 แห่งระเบียบพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546

พิชฌาญา แพงดวง (2565, หน้า 13) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารการศึกษามีความสำคัญ คือ ภารกิจของสถานศึกษาประกอบด้วยงาน 4 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคคล งานงบประมาณและงานบริหารทั่วไป ซึ่งงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่มีทำให้เกิดการพัฒนาองค์กรเนื่องจากเป็น เรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานขององค์กรเพื่อบริหารทรัพยากรมนุษย์ที่มุ่งไปสู่ความสำเร็จของการทำกิจกรรมอย่างมีประสิทธิภาพตามเป้าหมาย

กัลชัญญา ทองหัตถตา (2565, หน้า 21) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารการศึกษา มีความสำคัญ คือ การบริหารการศึกษามีความสำคัญเป็นเครื่องมือช่วยผู้บริหารในการกระจายงานให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน ตามความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล ช่วยให้งานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ดำเนินไปอย่างมีทิศทางหรือมีเป้าหมายที่ชัดเจน เป็นระบบและมีระเบียบ สะดวกรวดเร็ว ลดปัญหาความซับซ้อน สามารถเรียงลำดับความสำคัญและความรีบด่วนของงานได้ ช่วยให้การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่นั้นเกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์กระตุ้นให้บุคคลในองค์การทำงานอย่างอิสระและมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในการปรับปรุงการทำงานให้ทันความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของสังคม

จากความสำคัญของการบริหารการศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารจัดการศึกษา ของสถานศึกษาในปัจจุบัน สถานศึกษาทุกแห่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งการเป็นนิติบุคคล ของสถานศึกษาเกิดขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ มาตรา 35 นอกจากเป็นสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลตามกฎหมายระเบียบบริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการแล้ว ยังมีลักษณะนิติบุคคลตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายมหาชน และกฎหมายเอกชน ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลจะต้องมีสิทธิ์และ หน้าที่ และมีอำนาจ หน้าที่ตามกฎหมายดังกล่าว ทั้งการบริหารงานวิชาการ การบริหาร งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป ทำให้การบริหารการศึกษา มีความสำคัญเป็นเครื่องมือช่วยผู้บริหารใช้ในการกระจายงานให้แก่บุคลากรในหน่วยงาน ตามความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคล ช่วยให้งานหรือกิจกรรมต่าง ๆ ให้ดำเนินไปอย่างมี ทิศทางหรือมีเป้าหมายที่ชัดเจน เป็นระบบและมีระเบียบ สะดวกรวดเร็ว ลดปัญหา ความซับซ้อน สามารถเรียงลำดับความสำคัญและความรีบด่วนของงานได้ เนื่องจากการบริหารการศึกษาเป็นกระบวนการที่ผู้บริหารการศึกษาต้องยึดถือเป็นภารกิจหลักที่ต้อง กำหนดแบบแผน สร้างระบบและดำเนินการอย่างต่อเนื่อง ทั้งยังช่วยให้การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่นั้น เกิดประโยชน์และประสิทธิภาพสูงสุด ผู้บริหารได้ใช้ความคิดสร้างสรรค์กระตุ้นให้บุคคล ในองค์การทำงานอย่างอิสระและมีความคิดสร้างสรรค์ สามารถนำเทคนิคต่าง ๆ มาใช้ในการ ปรับปรุงการทำงานให้ทันความเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าของสังคมเพื่อทำให้สถานศึกษา ดำเนินกิจการไปอย่างมีประสิทธิภาพตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

การบริหารสถานศึกษา ถือเป็นภารกิจสำคัญของผู้บริหารซึ่งได้มีนักการศึกษา และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ให้ความหมายและแนวความคิดในทัศนะที่แตกต่างกันดังนี้

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 (2553, หน้า 2) กล่าวว่า สถานศึกษา หมายความว่า สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การเรียน วิทยาลัย สถาบัน มหาวิทยาลัย หน่วยงานการศึกษาหรือหน่วยงานอื่นของรัฐ หรือของเอกชน ที่มีอำนาจ หน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษา

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547 (2547, หน้า 23) กล่าวว่า สถานศึกษาหมายถึง สถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การศึกษา พิเศษ ศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย ศูนย์การเรียน วิทยาลัย วิทยาลัยชุมชน สถาบันหรือสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐที่มีอำนาจ หน้าที่หรือมีวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติและตามประกาศกระทรวง

ทิพวรรณ สัมภาแก้ว (2560, หน้า 54-55) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กระบวนการที่ผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินงานเพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา โดยใช้กระบวนการบริหารกลุ่มบุคคลกระบวนการต่าง ๆ ในการดำเนินงานของกลุ่มบุคคล ให้เปลี่ยนวิธีคิด วิธีการทำงานใหม่ เป็นผู้นำทางความคิด การแก้ปัญหา ตัดสินใจ จัดเตรียม และจัดสรรการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ จัดคนให้เหมาะกับงานแต่ละด้าน ดังนั้น การบริหารสถานศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งถ้าสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมก่อให้เกิดประสิทธิผล

ณัฐธิดา งามตา (2561, หน้า 15) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกับ สถานศึกษา บุคคล กลุ่ม และชุมชนในท้องถิ่น เพื่อให้สถานศึกษา ดำเนินการพัฒนาคุณภาพคนในสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

จากความหมายการบริหารสถานศึกษาข้างต้น สรุปได้ว่า เป็นกระบวนการที่ผู้บริหารสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย โรงเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ ศูนย์การศึกษานอกระบบและตามอัธยาศัย ศูนย์การเรียน วิทยาลัย วิทยาลัยชุมชน สถาบันหรือสถานศึกษาที่เรียกชื่ออย่างอื่นของรัฐ โดยผู้บริหารสถานศึกษาดำเนินกิจกรรมร่วมกับ สถานศึกษา บุคคล กลุ่ม และชุมชนในท้องถิ่น ดำเนินงานบุคคลให้เปลี่ยนวิธีคิด วิธีการทำงานใหม่ เป็นผู้นำทางความคิด การแก้ปัญหา ตัดสินใจ จัดเตรียม และจัดสรรการใช้ทรัพยากรต่าง ๆ จัดคนให้เหมาะกับงานแต่ละด้าน เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาจึงเป็นกระบวนการที่ส่งผลโดยตรงต่อคุณภาพการจัดการศึกษา ซึ่งถ้าสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมก่อให้เกิดประสิทธิผล มีพัฒนาคุณภาพคนในสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (2545 อ้างอิงใน ชุดศึกษานตฺ์ หลวงแสน, 2564, หน้า 10-14) ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ ด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหรือสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง ทำให้สถานศึกษามีอิสระในการบริหารงานมากยิ่งขึ้น รายละเอียดของการบริหารงานในแต่ละด้านมีดังนี้

1. ด้านวิชาการ ประกอบด้วย
 - 1.1 การพัฒนาหรือการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
 - 1.2 การวางแผนงานด้านวิชาการ
 - 1.3 การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
 - 1.4 การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา
 - 1.5 การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
 - 1.6 การวัดผล ประเมินผลและดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
 - 1.7 การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
 - 1.8 การพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
 - 1.9 การนิเทศการศึกษา
 - 1.10 การแนะแนว
 - 1.11 การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา
 - 1.12 การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
 - 1.13 การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น
 - 1.14 การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงานสถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
 - 1.15 การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
 - 1.16 การคัดเลือกหนังสือแบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
 - 1.17 การพัฒนาและใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

2. ด้านงบประมาณ ประกอบด้วย

2.1 การจัดทำแผนงบประมาณและคำขอตั้งงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.2 การจัดทำแผนปฏิบัติการใช้จ่ายเงิน ตามที่ได้รับจัดสรรงบประมาณจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานโดยตรง

2.3 การอนุมัติการใช้จ่ายงบประมาณที่ได้รับจัดสรร

2.4 การขอโอนและการขอเปลี่ยนแปลงงบประมาณ

2.5 การรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

2.6 การตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้งบประมาณ

2.7 การตรวจสอบ ติดตามและรายงานการใช้จ่ายผลผลิตจากงบประมาณ

2.8 การระดมทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

2.9 การปฏิบัติงานอื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายเกี่ยวกับกองทุนเพื่อการศึกษา

2.10 การบริหารจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา

2.10.1 กองทุนการศึกษา

2.10.2 กองทุนกู้ยืมเพื่อการศึกษา

2.10.3 กองทุนสวัสดิการเพื่อการศึกษา

2.10.4 การส่งเสริมการบริหารจัดการรายได้และผลประโยชน์ในรูปแบบ

ที่หลากหลาย

2.11 การวางแผนพัสดุ

2.12 การกำหนดรูปแบบรายการหรือคุณลักษณะเฉพาะของครุภัณฑ์ หรือสิ่งก่อสร้างที่ใช้เงินงบประมาณเพื่อเสนอต่อเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.13 การพัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการจัดทำและจัดหาพัสดุ

2.14 การจัดหาพัสดุ

2.15 การควบคุมดูแล บำรุงรักษาและจำหน่ายพัสดุ

2.16 การจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สิน

2.17 การรับเงิน การเก็บรักษาเงินและการจ่ายเงิน

2.18 การจัดทำบัญชีการเงิน

2.19 การจัดทำรายงานทางการเงินและงบการเงิน

2.20 การจัดทำและจัดหาแบบพิมพ์บัญชี ทะเบียน และรายงาน

3. การบริหารงานบุคคล
 - 3.1 การวางแผนอัตรากำลัง
 - 3.2 การจัดสรรอัตรากำลังข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 3.3 การสรรหาและบรรจุแต่งตั้ง
 - 3.4 การเปลี่ยนตำแหน่งให้สูงขึ้น การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 3.4.1 การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา
 - 3.4.2 การย้ายข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาต่างเขตพื้นที่การศึกษา
 - 3.5 การดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน
 - 3.6 การลาของบุคลากรสังกัดศึกษาที่ไม่มีระเบียบกำหนดไว้โดยเฉพาะ
 - 3.7 การประเมินผลการปฏิบัติงาน
 - 3.8 การดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
 - 3.8.1 การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้กระทำผิดวินัยไม่ร้ายแรง
 - 3.8.2 การดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาผู้กระทำผิดวินัยร้ายแรง
 - 3.9 การสั่งพักราชการและการสั่งให้ออกจากราชการไว้ก่อน
 - 3.10 การรายงานการดำเนินการทางวินัยและการลงโทษ
 - 3.11 การอุทธรณ์และการร้องทุกข์
 - 3.12 ออกจากราชการ
 - 3.13 การจัดระบบและการจัดทำทะเบียนประวัติ
 - 3.14 การจัดทำบัญชีรายชื่อและให้ความเห็นเกี่ยวกับการเสนอขอพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์
 - 3.15 การส่งเสริมการประเมินวิทยฐานะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา
 - 3.16 การส่งเสริมและยกย่องเชิดชูเกียรติ
 - 3.17 การส่งเสริมมาตรฐานวิชาชีพและจรรยาบรรณวิชาชีพ
 - 3.18 ส่งเสริมวินัย คุณธรรมและจริยธรรมสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.19 การริเริ่มส่งเสริมการขอรับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูและบุคลากรทางการศึกษา

3.20 การพัฒนาข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

การดำเนินการที่เกี่ยวกับการบริหารบุคคลให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

4. ด้านการบริหารทั่วไป

4.1 การพัฒนาระบบเครือข่ายข้อมูลสารสนเทศ

4.2 การประสานงานและพัฒนาเครือข่ายการศึกษา

4.3 การวางแผนการบริหารงานการศึกษา

4.3.1 แผนพัฒนาการศึกษาหรือแผนกลยุทธ์

4.3.1 แผนพัฒนาการศึกษาประจำปีและแผนปฏิบัติการประจำปี

4.4 วิจัยเพื่อพัฒนานโยบายและแผน

4.5 การจัดระบบการบริหารและพัฒนาองค์กร

4.6 การพัฒนามาตรฐานการปฏิบัติงาน

4.7 งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

4.8 การดำเนินงานธุรการ

4.9 การดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม

4.10 จัดทำสำมะโนผู้เรียน

4.11 การรับนักเรียน

4.12 การเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัด ยุบ รวมหรือเลิกสถานศึกษา

4.13 การประสานการจัดการศึกษาในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย

4.14 การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา

4.15 การทัศนศึกษา

4.16 งานกิจการนักเรียน

4.17 การประชาสัมพันธ์งานการศึกษา

4.18 การส่งเสริม สนับสนุนและประสานการจัดการศึกษาของบุคคล ชุมชน องค์กรหน่วยงานและสถาบันสังคมที่จัดการศึกษา

4.19 การประสานราชการกับส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น

4.20 การรายงานผลการปฏิบัติงาน

4.21 การจัดระบบการควบคุมภายในหน่วยงาน

4.22 แนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการลงโทษนักเรียน

สรุปได้ว่า จากภาระหน้าที่การบริหารงานของสถานศึกษามีขอบเขตในการบริหาร 4 ด้าน ได้แก่ บริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป ตามกฎกระทรวงซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจ การบริหารและการจัดการศึกษา การบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจที่สำคัญของสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ถือเป็นงานที่มีความสำคัญที่สุด เป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ซึ่งทั้งผู้บริหารสถานศึกษา คณะครู ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ต้องมีความรู้ความเข้าใจให้ความสำคัญและมีส่วนร่วม ในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติการประเมินผลและการปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ และต่อเนื่องมุ่งให้กระจายอำนาจในการบริหารจัดการไปให้สถานศึกษามากที่สุด ด้วยเจตนารมณ์ที่จะให้สถานศึกษาดำเนินการได้โดยอิสระคล่องตัวรวดเร็ว สอดคล้องกับ ความต้องการของผู้เรียน โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่นและการมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ทุกฝ่าย ซึ่งจะเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษามีความเข้มแข็งในการบริหารและจัดการ สามารถพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตลอดจนการวัดผล ประเมินผล ทั้งปัจจัย เกื้อหนุนทางการพัฒนาคุณภาพนักเรียน โรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น อย่างมีคุณภาพ มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การบริหารงานวิชาการ

แนวคิดการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษาที่พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 โดยให้ความสำคัญ กับหลักการกระจายอำนาจ ดำเนินการบริหารจัดการไปยังสถานศึกษาอย่างอิสระ มีความ รวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น การมีส่วนร่วมจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกฝ่าย ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญทำให้สถานศึกษาประสบ ความสำเร็จ มีความเข้มแข็งในการบริหารจัดการ เกิดการพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการ เรียนรู้ตลอดจนการวัดผลประเมินผล รวมทั้งการวัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาคุณภาพนักเรียน ชุมชน ท้องถิ่น ได้อย่างมีคุณภาพตามมาตรฐานนี้

มาตรา 24 จัดกระบวนการเรียนรู้

มาตรา 25 รัฐต้องส่งเสริมการดำเนินงานและการจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต
ทุกรูปแบบ

มาตรา 26 จัดการประเมินผู้เรียน

มาตรา 27 จัดทำสาระหลักสูตรตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรแกนกลางในส่วนที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว

มาตรา 30 พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพและส่งเสริมให้ผู้สอนสามารถวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียน

มาตรา 48 จัดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน

มาตรา 66 ธนาขีดความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของผู้เรียน

วัตถุประสงค์การบริหารงานวิชาการ

1. เพื่อให้สถานศึกษาเพื่อให้สถานศึกษาบริหารงานด้านวิชาการได้โดยอิสระ คล่องตัว รวดเร็ว และสอดคล้องกับความต้องการของนักเรียน สถานศึกษา ชุมชนและท้องถิ่น

2. เพื่อให้การบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้มาตรฐานและมีคุณภาพ สอดคล้องกับระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายใน พัฒนาตนเองและการประเมินจากหน่วยงานภายนอก

3. เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ ตลอดจนจัดปัจจัยเกื้อหนุนการพัฒนาการเรียนรู้ที่สนองความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญได้อย่างมีคุณภาพและประสิทธิภาพ

4. เพื่อให้สถานศึกษา ให้ประสานความร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและบุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ๆ อย่างกว้างขวาง

ความหมายของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการ นับว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุดในสถานศึกษา งานวิชาการจึงเป็นหัวใจหลักของหน่วยงานทางการศึกษา เนื่องจากการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา เพราะงานวิชาการสามารถพัฒนาคนในด้านสติปัญญา ความรู้ ความสามารถและความนึกคิดของผู้เรียน เพื่อประโยชน์ในการดำรงชีวิตในสังคม โดยเฉพาะเกี่ยวกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน คือเป็นจุดมุ่งหมายหลักของสถานศึกษา เป็นเครื่องชี้วัดความสำเร็จของสถานศึกษา ซึ่งนักวิชาการและนักการศึกษาได้ให้ความหมายเกี่ยวกับการบริหารวิชาการไว้ดังนี้

ณัฐธิดา งามตา (2561, หน้า 22) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา เรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผลสูงสุดแก่ผู้เรียน

วันวิสา พรหมสุวรรณ (2561, หน้า 11) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารจัดการในด้านกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน การปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียนการสอน พัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้เกิดประสิทธิภาพตามหลักสูตร

พิมพ์ใจ พุฒิจตุรัส (2562, หน้า 25) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง ดำเนินงานวิชาการทุกประเภทในสถานศึกษาเกี่ยวกับการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พัฒนากระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพซึ่งก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับตัวผู้เรียน

ชุติกานต์ หลวงแสน (2564, หน้า 15) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง บริหารงานทุกชนิดในสถานศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการปรับปรุงคุณภาพการเรียน การสอน การกำหนดนโยบาย วางแผน การปรับปรุงพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนการประเมินผล เพื่อให้มีประสิทธิภาพ

ชนกานต์ เขี่ยมสะอาด (2564, หน้า 24) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ด้วยงานต่าง ๆ ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตร จัดกิจกรรมการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล การใช้สื่อเทคโนโลยีแหล่งเรียนรู้ วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ ตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา

พิชณาภา แพงดวง (2565, หน้า 21-22) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง กระบวนการจัดกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวข้องกับการปรับปรุง พัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพเป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยตรง กิจกรรมที่ช่วยให้ผลการศึกษามีคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

กัลชญา ทองหัตถา (2565, หน้า 25) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การดำเนินกิจกรรมทุกชนิดทุกประเภทของสถานศึกษาเพื่อสนับสนุน ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้มีคุณภาพและมาตรฐานสูงสุด เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน ตลอดจนสนองความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น โดยพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา งานนิเทศภายในและงานประกันคุณภาพ การศึกษา

จากความหมายของการบริหารงานวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า เป็นกระบวนการ ที่เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้และการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา มีการบริหารงานด้วยการกำหนดนโยบาย วางแผน เพื่อการปรับปรุงพัฒนาการจัดการเรียน การสอน พัฒนาระบบการเรียนรู้ให้เกิดผลตามเป้าหมายของหลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอนโดยตรง จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรให้มี คุณภาพและมาตรฐานสูงสุด เกิดประโยชน์แก่ผู้เรียน ตลอดจนสนองความต้องการของ ผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น พัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา มีการนิเทศภายในและงานประกันคุณภาพการศึกษา ช่วยให้ผลการศึกษามีคุณภาพ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลมากที่สุด

ความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ

การบริหารงานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุดถือเป็นหัวใจในการบริหารสถานศึกษา เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งสิ้น งานวิชาการ คุณภาพของสถานศึกษาจะมีมากเพียงใด ตัดสินได้จากงานวิชาการภายในสถานศึกษานั้น ๆ งานวิชาการมีจุดมุ่งหมายสร้างผู้เรียนให้มีคุณภาพ และงานวิชาการจะประสบความสำเร็จ เพียงใดย่อมขึ้นอยู่กับการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา รวมทั้งยังเป็นตัวบ่งชี้ ความสำเร็จและความสามารถของผู้บริหาร ซึ่งมีนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ ความหมายของความสำคัญของการบริหารงานวิชาการดังนี้

ชูดิกานต์ หลวงแสน (2564, หน้า 16) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ เป็นงานที่มีความสำคัญ เนื่องจากเป็นงานที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพของผู้เรียน ทั้งยังเป็นตัวบ่งชี้ ถึงความสำเร็จของสถานศึกษาและความสามารถของผู้บริหาร ดังนั้น ผู้บริหารต้องมีความเป็น ผู้นำทางวิชาการเพื่อให้งานดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564, หน้า 25) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหารงานวิชาการ คือ หัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักที่ผู้บริหารและบุคลากรทุกคน ในองค์กรต้องให้ความสำคัญ ตระหนักถึงภารกิจที่จะต้องทำให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนา ผู้เรียนและการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

กัลชญา ทองหัตถา (2565, หน้า 23) ได้กล่าวไว้ว่า ความสำคัญของการบริหาร งานวิชาการ คือ เป็นงานหลักสำคัญที่สุดของการบริหารสถานศึกษา และแสดงให้เห็นถึง ศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารสถานศึกษา ซึ่งส่งผลต่อ คุณภาพและได้มาตรฐาน

จากความสำคัญของการบริหารงานวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการ คือ หัวใจสำคัญของการบริหารสถานศึกษา เป็นงานที่มีความสำคัญที่สุดของการบริหารสถานศึกษาและแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นภารกิจหลักที่ผู้บริหารและบุคลากรทุกคนในองค์กรต้องให้ความสำคัญตระหนักถึงภารกิจที่จะต้องทำให้บรรลุเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนและการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ และพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลมากที่สุด

กระบวนการบริหารงานวิชาการ

Fayol (ม.ป.ป. อ้างอิงใน ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2545, หน้า 1-5; มนูญ พันธุ์หล่อ, 2553, หน้า 14-16; ญัฐธิดา งามตา, 2561, หน้า 22-24) ได้กล่าวถึง กระบวนการบริหารงานวิชาการว่า ทฤษฎีขององรี ฟาโยล (Henri Fayol) สามารถนำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งมุ่งเน้นความสำคัญในการบริหารจัดการ โดยมีองค์ประกอบขั้นมูลฐานของการบริหาร ดังนี้

1. การวางแผน (To Plan)
2. การจัดองค์การ (To Organize)
3. การบังคับบัญชา (To Command)
4. การประสานงาน (To Coordinate)
5. การควบคุม (To Control)

นอกจากนี้ องรี ฟาโยล (Henri Fayol) ยังได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการช่วยลดขั้นตอนการทำงานให้สั้นเข้า การติดต่อรายงานให้ดำเนินงานไปตามสายบังคับบัญชา บางกรณีเป็นสิ่งที่ไร้ประโยชน์สิ้นเปลืองและก่อให้เกิดความล่าช้าในการปฏิบัติงาน ข้อเสนอที่น่าสนใจอันเกิดจากแนวคิดของฟาโยล คือ หลักเกี่ยวกับการบริหาร 14 ประการ ที่ผู้บริหารควรเอาใจใส่

1. การแบ่งแยกการทำงาน
2. อำนาจ หน้าที่ในการปฏิบัติงาน
3. วินัยจรรยาบรรณ
4. เอกภาพในการควบคุม
5. เอกภาพในการอำนาจการ
6. ประโยชน์ส่วนตนต้องรองจากประโยชน์ขององค์การ
7. ผลประโยชน์ตอบแทน
8. การรวมอำนาจมาไว้ในส่วนกลาง
9. สายการบังคับบัญชา

10. คำสั่งและระเบียบข้อบังคับ
11. ความเสมอภาค
12. ความมั่นคงในการทำงาน
13. ความดำริริเริ่ม ในการทำงาน
14. ความยึดมั่นและร่วมแรงร่วมใจ

จากทฤษฎีและหลักเกณฑ์การจัดการของ ฟาโยล จะมุ่งแสดงหาวิธีการที่ดีที่สุดในการบริหารที่มีลักษณะเป็นสากล สามารถนำไปใช้ได้ในทุกองค์กร โดยมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงานในระดับผู้บังคับบัญชาเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้น ทฤษฎีการบริหารของฟาโยลจึงมีความเหมาะสมกับการบริหารงานวิชาการ ซึ่งมีขั้นตอนหรือกระบวนการในการบริหารงานที่มุ่งประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หรือเป้าหมายที่กำหนดไว้ ฟาโยลได้กำหนดขั้นตอนหรือกระบวนการในการบริหารงานที่เหมาะสมกับการบริหารงานวิชาการไว้ 5 ขั้นตอน ได้แก่ การวางแผน การจัดองค์การ การบังคับบัญชา การประสานงานและการควบคุม ดังนี้

1. การวางแผน เป็นกระบวนการที่สำคัญในการบริหาร เป็นภาระหน้าที่และเป็นการใช้ศิลปะของภาวะผู้นำที่สำคัญที่สุดประการหนึ่ง ดังนั้น ในการบริหารงานวิชาการจึงจำเป็นต้องทราบถึงหลักสำคัญในการวางแผน เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานให้ได้ผลยิ่งขึ้น

2. การจัดองค์การ เป็นกระบวนการที่จัดตั้งขึ้นเพื่อความสัมพันธขององค์ประกอบต่าง ๆ ที่จะสามารถให้องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งประกอบไปด้วย คน งาน และปัจจัยทางกายภาพต่าง ๆ ขององค์การหรือการบริหารงานวิชาการ

3. การบังคับบัญชา เป็นการบริหารงานวิชาการตามอำนาจหน้าที่ ตามระเบียบแบบแผนวิธีการและมาตรฐานการปฏิบัติที่กำหนดขึ้น โดยอาศัยศิลปะการเป็นผู้นำ หลักมนุษยสัมพันธ์ของผู้บังคับบัญชาต่อผู้ร่วมงานหรือผู้ใต้บังคับบัญชา

4. การประสานงาน เป็นเรื่องของการร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ เป็นเรื่องเกี่ยวกับภาระทางใจที่สำคัญ ดังนั้น การประสานงานจึงเป็นการประสานใจที่มีส่วนสำคัญในการส่งผลต่อการให้บริหารบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

5. การควบคุม เป็นการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานและความก้าว หน้าในการบริหารงานวิชาการเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลง การพัฒนางานและผลสำเร็จในการปฏิบัติงานเพื่อแก้ไข ปรับปรุง และเป็นข้อมูลในการพัฒนาต่อไป

วิทยาลัยเชียงราย (2558 อ้างอิงใน พิชฌาภญา แพงด้วง, 2565, หน้า 27) ได้เสนอกระบวนการบริหารวิชาการแบบ 4D เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาประกอบด้วย

1. การกระจายอำนาจ (Decentralization: D1) เป็นการกระจายอำนาจตามลำดับความรับผิดชอบไปสู่บุคลากรหรือคณะกรรมการโดยอาศัยหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ผลผลิตที่ได้มา คือ ทีมงาน (Team)

T: Trust ไว้วางใจซึ่งกันและกัน

E: Empathy ความเข้าอกเข้าใจซึ่งกันและกัน

A: Agreement มีข้อตกลงร่วมกัน

M: Mutual Benefit ผลประโยชน์ร่วมกันหรือมีความรับผิดชอบร่วมกัน

2. การพัฒนา (Development: D2) เป็นการพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินกิจกรรมตามแบบแผนที่กำหนดไว้แก่คณะกรรมการแต่ละชุดด้วยวิธีที่หลากหลาย โดยอาศัยหลักการจัดการความรู้ (Knowledge Management: KM) การพัฒนาบุคลากรต้องเป็นไปตามความต้องการของบุคลากร ซึ่งฝ่ายบริหารต้องจัดให้มีและเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริม สนับสนุนให้มีการพัฒนาบุคลากรจนมีความรู้ความสามารถที่จะนำไปพัฒนาภาระงานของตน ตลอดจนทีมงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลผลิตที่ได้คือทีมงานที่มีคุณภาพสูง (High Quality Team)

3. การปฏิบัติ (Do: D3) การที่ทีมงานในแต่ละทีมลงมือปฏิบัติตามโครงการหรือกิจกรรมที่ได้รับมอบหมายโดยต้องอาศัยหลักการปฏิบัติเชิงคุณภาพตามวงจร (PDCA)

4. การกำกับติดตาม (Direction: D4) เป็นการประเมินผลเพื่อปรับปรุงและพัฒนาให้ภาระงานที่มีการดำเนินการอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลสูงสุดโดยอาศัยวงจรคุณภาพ (PDCA) ในการกำกับติดตาม ผู้บริหารจะได้ข้อมูลย้อนกลับส่วนหนึ่งที่ทีมงานจะต้องนำมาพิจารณาดำเนินการแก้ไขเพื่อพัฒนาระบบการดำเนินงาน ผลผลิตที่ได้คืองานที่ดีเลิศ (Excellent Job) มีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลในระดับสูง

Gulick and Urwick (1973 อ้างอิงใน เจริญพร คำจารย์, 2558, หน้า 78; พิษณาภา แพงด้วง, 2565, หน้า 27-28) ได้เสนอแนวคิดกระบวนการบริหาร 7 ขั้นตอน โดยใช้อักษรย่อ POSDCoRB ได้แก่

P: Planning (การวางแผน)

O: Organizing (การจัดองค์การ)

S: Staffing (การจัดคนเข้างาน)

D: Directing (การกำกับงาน)

Co: Coordinating (การประสานงาน)

R: Reporting (การประเมินงาน)

B: Budgeting (งบประมาณ)

สรุปได้ว่า กระบวนการบริหารวิชาการเป็นกระบวนการพัฒนาคุณภาพของการศึกษา เพื่อให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่ตัวผู้เรียน กระบวนการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษานั้น ประสบความสำเร็จ มีขั้นตอนหลัก ๆ ขั้นตอนการวางแผน ได้จากการวิเคราะห์สภาพปัญหา เพื่อกำหนดเป้าหมาย กำหนดยุทธ์ กิจกรรม นำไปสู่การปฏิบัติการประเมินงานเพื่อตรวจสอบความก้าวหน้า และปรับปรุงพัฒนาแก้ไขต่อไป

ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ

งานวิชาการถือเป็นงานที่มีขอบข่ายการบริหารที่กว้างขวาง เนื่องจากเป็นการบริหารงานหรือกิจกรรมทุกชนิดที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนซึ่งมีผู้เสนอขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2552, หน้า 6-7) ได้กำหนดขอบข่ายการบริหารงานวิชาการไว้ดังนี้

1. การพัฒนาสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผล เเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครั้ว องค์กร หน่วยงาน

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564, หน้า 30) กล่าวว่า บริหารงานวิชาการมีภาระหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีการแบ่งขอบข่ายงานทั้งหมด 6 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนปฏิบัติงานวิชาการ
2. การพัฒนาหลักสูตร

3. การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา
4. การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้
5. การประเมินผลการเรียนรู้
6. การนิเทศภายใน

ชุตติกานต์ หลวงแสน (2564, หน้า 23) กล่าวไว้ว่า ขอบข่ายของงานวิชาการ มีความคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ โดยครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมดที่เกี่ยวกับการพัฒนา ด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา ทั้งการพัฒนาหลักสูตร พัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอน การวิจัย การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ การนิเทศ แนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน การส่งเสริม ความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน ประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวยุทธศาสตร์ องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา

อานนท์ นนทวัน (2560, หน้า 68-70 อ้างอิงใน พิษณุภา พงศ์ดวง, 2565, หน้า 33) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ได้ทั้งหมด 9 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. การพัฒนาหลักสูตร
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การนิเทศภายใน
4. การประกันคุณภาพในสถานศึกษา
5. การวิจัยและพัฒนาคุณภาพการศึกษา
6. การพัฒนาการจัดการเรียนการสอน
7. การพัฒนาและส่งเสริมแหล่งเรียนรู้
8. การแนะแนว

พิษณุภา พงศ์ดวง (2565, หน้า 37) กล่าวว่า ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการได้ ทั้งหมด 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. การจัดการเรียนรู้
2. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
3. การวัดผล ประเมินผล
4. การนิเทศการศึกษา
5. การพัฒนาสื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยี

จากขอบข่ายงานวิชาการข้างต้น สรุปได้ว่า การบริหารงานวิชาการมีภาระหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติงานเกี่ยวข้องกับการพัฒนาผู้เรียนให้มีวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ขอบข่ายของงานวิชาการมีความคล้ายคลึงกันเป็นส่วนใหญ่ โดยครอบคลุมกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งหมดที่เกี่ยวกับการพัฒนาด้านการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา โดยมีการแบ่งขอบข่ายงานทั้งหมด 8 ด้าน ดังนี้

1. การวางแผนงานวิชาการ
2. การพัฒนาหลักสูตร
3. การจัดการเรียนรู้
4. การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน
5. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
6. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา

ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สามารถแสดงถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

เกตุแก้ว เจริญเกตุ (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จังหวัดสิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จังหวัดสิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญกับงานราชการ ถึงดำเนินการตามมาตรฐานการศึกษาพัฒนาหลักสูตรสื่อการเรียนการสอนและเทคโนโลยีครูผู้สอนได้รับการพัฒนาตนในด้านงานวิชาการ

อาศิฎิยา โชคดีวัฒนา, ประยูร อิ่มสวาสดี และชัยพจน์ รั้งงาม (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา

ณัฐธิดา งามตา (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของศาลศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของศาลศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมเขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ปัจจัยด้านความพร้อมเกี่ยวกับสถานที่ ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณและปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี

ไทพนา ป้อมหิน, รชฎ สุวรรณกฎ และทัสนา ประสานตรี (2562) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านความเป็นผู้นำของผู้บริหาร ปัจจัยด้านคุณภาพการสอนของครู ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

วิเชียร เจริญธรรม, วาโร เฟิงสวัสดิ์ และเอกลักษณ์ เพ็ญสา (2564) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ ด้านครูผู้สอน ด้านผู้บริหาร ด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ด้านการจัดการงบประมาณและด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ชุติกานต์ หลวงแสน (2564) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดอุดรดิตถ์ พบว่า เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดอุดรดิตถ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

วีรวิชัย อารสืสวัสดิ์ และต้นสนีย์ จะสุวรรณ (2564) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ในความปกติใหม่ พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ในความปกติใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ ปัจจัยด้านงบประมาณ และปัจจัยด้านสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร ด้านความสามารถในการจัดการเรียน ด้านการสนับสนุนงบประมาณ ด้านการจัดแหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา และด้านความเพียงพอของสื่อนวัตกรรมเพื่อการศึกษา

กัลชญา ทองหัตถา (2565) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านครูผู้สอน ปัจจัยด้านผู้บริหารและปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน

นฤมล มณีแดง และสมใจ สืบเสาะ (2565) ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านผู้บริหาร ด้านครูผู้สอน ด้านสภาพทั่วไปของสถานศึกษา และด้านผู้ปกครองและชุมชน

จากการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ สามารถแสดงตารางปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ได้ดังนี้

ตาราง 1 แสดงการสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

ปัจจัยส่งผล ประสิทธิผล การบริหารงาน วิชาการ	แหล่งข้อมูล										
	เกิดแกว เจริญเกตุ (2561)	อาทิภิชยา ไซคตีวัฒนา, ประยูร อิมสวัสดิ์ และชัยพจน์ รักงาม (2561)	ณัฐธิดา งามตา (2561)	ไทพนา ปอมหิน, รชฎ สุวรรณภูมิ, ทศนา ประสานตรี (2562)	วิเชียร เจริญธรรม, วาโร เฟิงสวัสดิ์, เอกฉัตรณ์ เพ็ญสา (2564)	ชุดิภาญจน์ ทลงแสน (2564)	วีรชัญญ์ อารีสวัสดิ์, ตันสนี จะสุวรรณ (2564)	ชนกานต์ เอี่ยมละอาด (2564)	กัลลธิญา ทองหัตถา (2565)	นฤมล มณีแดง, สมใจ สืบเสาะ (2565)	ความถี่
อาคาร สถานที่		1	1		1		1	1		1	6*
ผู้บริหาร	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10*
ครูผู้สอน	1	1	1	1	1	1	1		1	1	9*
ความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน	1		1	1	1	1		1		1	7*
งบประมาณ	1		1	1	1	1	1	1			7*
สื่อ วัสดุ อุปกรณ์และ เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา			1		1	1	1	1			5*

จากการสังเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการข้างต้นนั้น ผู้วิจัยได้คัดเลือกปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ โดยการพิจารณาจากค่าความถี่ของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการจากผลการศึกษาของนักวิชาการ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554-2564 และใช้เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกปัจจัย คือ มีค่าความถี่เท่ากับ 5 ขึ้นไป ได้ปัจจัย ดังต่อไปนี้ 1) ด้านผู้บริหาร 2) ด้านครูผู้สอน 3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 4) ด้านงบประมาณ 5) ด้านอาคารสถานที่ 6) ด้านสื่อ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งปัจจัยแต่ละด้านได้ศึกษาจากเอกสารดังนี้

ปัจจัยด้านผู้บริหาร

ทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2560, หน้า 7) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึงผู้บริหารสถานศึกษาที่แสวงหาความรู้และนำแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและแก้ปัญหาสถานศึกษาละอูทิศตนเพื่อเป็นประโยชน์ รวมทั้งสร้างจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยมุ่งเน้นประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามพันธกิจเป้าหมายของสถานศึกษา

ชนกานต์ เขี่ยมสะอาด (2564, หน้า 6) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึงความสามารถผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานวิชาการ สามารถจูงใจให้คณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดความร่วมมือและยอมรับในลักษณะของความเป็นผู้นำในการบริหารงานวิชาการ มีการดูแลให้คำปรึกษาเพื่อให้งานวิชาการซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงเกี่ยวกับการจัดคุณภาพการเรียนการสอนและคุณภาพผู้เรียนเป็นไปตามสถานศึกษากำหนดไว้

ชุติกานต์ หลวงแสน (2564, หน้า 6) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึงการที่มีผู้บริหารมีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการแก้ปัญหา ตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม บุคลิกภาพดี มีคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และมนุษยสัมพันธ์ดี

กัลชัญญา ทองหัตถา (2565, หน้า 7) กล่าวว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึงผู้บริหารเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพ โดยผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการ มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีมนุษยสัมพันธ์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีบุคลิกภาพดี มีคุณธรรม จริยธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี

จากข้อความข้างต้นกล่าวสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านผู้บริหาร หมายถึง ความสามารถผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการแก้ปัญหา ตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม เป็นคนที่มีบุคลิกภาพดี มีคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และมนุษยสัมพันธ์ดี รวมทั้งสร้างจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยมุ่งเน้นประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามพันธกิจเป้าหมายของสถานศึกษา

ปัจจัยด้านครูผู้สอน

ทิพวรรณ สำเภาแก้ว (2560, หน้า 7) กล่าวว่า ปัจจัยด้านครูผู้สอน หมายถึงครูและบุคลากรทางการศึกษาในสถานศึกษาแสวงหาความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและแก้ปัญหาในสถานศึกษาและอูทิศตนเพื่อกิจกรรมนั้น ๆ

รวมทั้งมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงาน โดยมุ่งเน้นประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความรับผิดชอบ ต่องานที่ได้รับมอบหมาย สามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามพันธกิจเป้าหมายของสถานศึกษา

ณัฐธิดา งามตา (2561, หน้า 10-11) กล่าวว่า ปัจจุบันด้านครูผู้สอน หมายถึง การปฏิบัติหน้าที่ของครูผู้สอน ทำหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ คุณลักษณะ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการผลิตและใช้สื่อ ด้านการประเมินผลการเรียนที่ทำให้การดำเนินงานวิชาการสำเร็จตามจุดมุ่งหมาย

ชุตติกานต์ หลวงแสน (2564, หน้า 6) กล่าวว่า ปัจจุบันด้านครูผู้สอน หมายถึง การที่ครูและบุคลากรมีความรู้ ความสามารถ มีความมุ่งมั่น รับผิดชอบต่อหน้าที่ สอนตรงตาม ความรู้ความสามารถ จัดการเรียนการสอนที่คำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียน ใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีการวัดประเมินผลและนำผลไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพ การเรียนการสอน มีคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี มนุษย์สัมพันธ์ดี และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

กัลชัญญา ทองหัตถา (2565, หน้า 7) กล่าวว่า ปัจจุบันด้านครูผู้สอน หมายถึง ครูผู้สอนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ โดยครูจะต้องเป็นผู้มีความรู้ มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอน ให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ การสอนเป็นระบบมีกระบวนการ ได้แก่ การวางแผน การเตรียมการสอน การดำเนินการ การวัดและประเมินผล

จากข้อความข้างต้นกล่าวสรุปได้ว่า ปัจจุบันด้านครูผู้สอน หมายถึง บุคคลที่แสวงหา ความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและแก้ปัญหาในสถานศึกษา ให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ และการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ได้แก่ คุณลักษณะด้านความรู้ความสามารถ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านการผลิตและใช้สื่อ ด้านการประเมินผลการเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียน ใช้สื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีการเตรียมการสอนเป็นระบบมีกระบวนการ ได้แก่ การวางแผน การเตรียมการสอน การดำเนินการ การวัดและประเมินผล และนำผลไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียน การสอน มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย สามารถปฏิบัติงานได้ตรง ตามพันธกิจเป้าหมายของสถานศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดี มนุษย์สัมพันธ์ดี และพัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ณัฐธิดา งามตา (2561, หน้า 10-11) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การใช้ความร่วมมือ ระหว่างผู้ปกครองชุมชนกับสถานศึกษาในการส่งเสริมงานวิชาการ เช่น การร่วมมือในการจัดกิจกรรมส่งเสริมการศึกษา การติดตามผลการเรียนของนักเรียน การสร้างชุมชนเป็นแหล่งเรียนรู้

พิมพ์ใจ พุฒิจันทร์ (2562, หน้า 10) ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานโดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีผลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาอยู่ในระดับยอดเยี่ยมเกี่ยวกับการสร้างศรัทธาความเชื่อของโรงเรียนต่อชุมชนและสังคม การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชน การประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน การพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาก่อให้เกิดวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน

ชุตติกานต์ หลวงแสน (2564, หน้า 6) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การที่ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการเข้าร่วมประชุม แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ติดตามนักเรียน การส่งเสริม สนับสนุน การประชาสัมพันธ์ และเผยแพร่ข่าวสาร ตลอดจนการสร้างเครือข่ายสัมพันธ์

กัลชัญญา ทองหัตถา (2565, หน้า 7) กล่าวว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง ผู้ปกครองและชุมชนเป็นปัจจัยที่สำคัญที่ทำให้สถานศึกษามีประสิทธิภาพในการจัดการศึกษา สถานศึกษาควรให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วม โดยเป็นผู้ส่งเสริม สนับสนุนในการจัดการศึกษา สถานศึกษาต้องทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้ชุมชนเปิดโอกาสให้ชุมชนได้ร่วมคิด ร่วมเสนอแนะ ร่วมตัดสินใจ และร่วมดำเนินการ

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การดำเนินการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการเข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ติดตามนักเรียน การส่งเสริม สนับสนุน การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวสาร ตลอดจนการสร้างเครือข่ายสัมพันธ์ การเสริมสร้างความสัมพันธ์การประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน มีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น การระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาก่อให้เกิดวิทยากรภายนอกและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีผลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ในสถานศึกษาอยู่ในระดับยอดเยี่ยม สร้างศรัทธาความเชื่อของโรงเรียนต่อชุมชน และสังคม

ปัจจัยด้านงบประมาณ

ณัฐธิดา งามตา (2561, หน้า 10-11) กล่าวว่า งบประมาณ หมายถึง สถานศึกษา มีการบริหารงบประมาณ แบบมุ่งเน้นการจัดการที่เน้นผลผลิต ผลลัพธ์และการวัดผล การดำเนินงานระบบการบริหาร ควบคุม กำกับงบประมาณที่ชัดเจน มีระบบการตรวจสอบ และรายงานผลการบริหารงบประมาณที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ โดยการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน บุคลากรและชุมชนในการบริหารงานงบประมาณ

ชนกานต์ เขี่ยมสะอาด (2564, หน้า 6) กล่าวว่า งบประมาณ หมายถึง สถานศึกษา ได้รับการจัดสรรทรัพยากรงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานต่าง ๆ ในการบริหารงานวิชาการและผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสม และเพียงพอ โดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ

ชุตติกานต์ หลวงแสน (2564, หน้า 6) กล่าวว่า งบประมาณ หมายถึง การบริหารจัดการเกี่ยวกับงบประมาณ ตั้งแต่การวางแผน จัดทำแผน การใช้จ่าย การจัดสรรงบประมาณ การจัดหา การควบคุม การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินงาน

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า งบประมาณ หมายถึง สถานศึกษาได้รับการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานต่าง ๆ ในการบริหารงานวิชาการ โดยผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมและเพียงพอ โดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นผลผลิต ผลลัพธ์และการวัดผล การดำเนินงานในระบบการบริหาร ควบคุม กำกับงบประมาณที่ชัดเจน มีระบบการตรวจสอบและรายงานผลการบริหารงบประมาณที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ โดยการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน บุคลากร และชุมชนในการบริหารงานงบประมาณ

ปัจจัยด้านอาคาร สถานที่

ทิพวรรณ ลำเนาแก้ว (2560, หน้า 7) กล่าวว่า การจัดสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษามีความเหมาะสมและเอื้อต่อการปฏิบัติงานสภาพทางสังคม ที่มีบรรยากาศอบอุ่น เป็นมิตร มีการจัดสวัสดิการและส่งเสริมให้ครูมีความก้าวหน้าทางวิชาชีพ สร้างและรักษา สัมพันธภาพกับหน่วยงานอื่น ให้มีบรรยากาศแห่งความเป็นมิตร คณะกรรมการสถานศึกษา และชุมชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับกิจกรรมของสถานศึกษา

ณัฐธิดา งามตา (2561, หน้า 11) กล่าวว่า การเตรียมความพร้อม ด้านสถานที่ ของสถานศึกษาที่มีความเหมาะสมต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งในและนอกห้องเรียน อาคารเรียน ห้องพิเศษ ห้องบริการสื่ออุปกรณ์ ห้องสมุด ห้องเรียนวิทยาศาสตร์ เป็นต้น รวมไปถึงการนำสถานที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า และการดูแลรักษาอย่างเหมาะสม

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564, หน้า 7) กล่าวว่า อาจารย์ สถานที่ หมายถึง ผู้บริหาร จัดให้มีการจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายในสถานศึกษาที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ ของกลุ่มสาระการเรียนรู้ต่าง ๆ และการแสวงหาความรู้ของตัวผู้เรียนเอง ตามบริบทของ สถานศึกษานั้น ๆ มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งเรียนอย่างต่อเนื่อง

จากข้อความข้างต้นกล่าวสรุปได้ว่า ปัจจัยด้านอาคาร สถานที่ หมายถึง ความพร้อม ด้านอาคาร สถานที่ จัดให้มีสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งภายในและนอกห้องเรียน มีห้องพิเศษ อุปกรณ์ ห้องบริการสื่อ ห้องสมุด ห้องเรียนวิทยาศาสตร์ เป็นต้น รวมไปถึงการนำสถานที่มาใช้ ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า และมีการดูแลรักษาอย่างเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งเรียนอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ณัฐธิดา งามตา (2561, หน้า 10-11) กล่าวว่า สื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา หมายถึง สถานศึกษา เลือกใช้สื่อได้ความเหมาะสม วิธีการใช้สื่อ มีสื่อการเรียน การสอนที่ทันสมัย เพียงพอ และ เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น มีห้องสมุด ที่จัดหนังสือเป็นหมวดหมู่ มีแหล่งสืบค้นความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับผู้เรียน สร้างนวัตกรรมทางการศึกษา หรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อพัฒนา คุณภาพผู้เรียน

ชุติกานต์ หลวงแสน (2564, หน้า 6) กล่าวว่า สื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา หมายถึง การจัดหา ผลิต พัฒนา และบำรุงรักษาสื่อและเทคโนโลยี ในการจัดการเรียนการสอน ตลอดจนพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ในการใช้สื่อและเทคโนโลยี

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า สื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาจัดหา ผลิตและพัฒนาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่จำเป็นต่อการบริหารงานวิชาการ เลือกใช้สื่อได้ตามความเหมาะสม แนะนำวิธีการใช้สื่อ การเรียนการสอนที่ทันสมัย เพียงพอ และเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น มีห้องสมุดที่จัดหนังสือเป็นหมวดหมู่ มีแหล่งสืบค้นความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สำหรับผู้เรียนมีการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาหรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการวางแผนในการจัดหาระบบการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ ให้สอดคล้องกับความต้องการในการใช้ มีการบำรุงรักษาสื่อเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรม การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สามารถแสดงถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ดังนี้

สิวิมล เล็งเมือง อำนาจ จันทรขำ (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 42 โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ด้านนิเทศการศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาและด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

อาทิตยา โชคดีวัฒนา, ประยูร อิมสวาสดี และชัยพจน์ รังงาม (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล และการดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา

ภาคภูมิ ทองลาด (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 21 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 21 โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ วางแผนดำเนินงานวิชาการ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในและมาตรฐานการศึกษา การพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

วรพล เจริญวัย (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่

การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับสูงขึ้นไป นักเรียนมีการประเมินความพร้อมก่อนทำการเรียนและนักเรียนได้รับรางวัลการประกวดกิจกรรมทางวิชาการ

ไทพนา ป้อมหิน, รชฎ สุวรรณกฎ และทัสนา ประสานตรี (2562) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการนิเทศ ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ด้านการพัฒนาหลักสูตร ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

สุพิชชา มากะเต, ภัคนันท์ สัมพงษ์ธรรม และพรรณวลัย เกวละ (2562) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตภาคกลาง พบว่า ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตภาคกลาง ตัวแปรแฝงภายนอก ได้แก่ สภาพแวดล้อมของโรงเรียน คุณลักษณะงานงานวิจัย ตัวแปรแฝงภายในพฤติกรรมกรรมการบริหารงานโรงเรียน

วิเชียร เจริญธรรม, วาโร เพ็งสวัสดิ์ และเอกลักษณ์ เพ็ญสา (2564) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แจกสามัญศึกษา กลุ่ม 8 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แจกสามัญศึกษา กลุ่ม 8 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการพัฒนาหลักสูตร ด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการนิเทศภายใน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านสื่อ นวัตกรรมและด้านการส่งเสริมวิชาการ

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก โดยรวมอยู่ในระดับมากเรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการประกันคุณภาพภายใน ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ เป็นการพัฒนาสื่อและเทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

กัลชญา ทองหัตถา และจรัส อติวิทยากรณ์ (12 พฤษภาคม 2565) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราง เขต 1 พบว่า บริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราง เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ งานหลักสูตรและการบริหารหลักสูตร งานการจัดการเรียน การสอนงานวัดผลประเมินผล งานนิเทศภายในสถานศึกษา งานวิจัยในชั้นเรียน งานพัฒนา สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา และงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

นฤมล มณีแดง และสมใจ สืบเสาะ (2565) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 พบว่า ประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับคะแนนเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การจัดการเรียน การสอนในสถานศึกษา การวัดผลและประเมินผล การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี การนิเทศการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ตาราง 2 แสดงการสังเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

	แหล่งข้อมูล										รวม	
ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ	สำรวจหลักสูตร, จำนวน วิชา (2561)	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10*
	เอกสารวิจัย วิทยุชุมชน, ประเด็น อื่นๆ สภา	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	8*
	การวัดผลและประเมินผล	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	7*
	การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	7*
	การนิเทศการศึกษา	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	6*
	การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	7*
	การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	8*
	การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10*
	การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	8*
	การวัดผลและประเมินผล	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	7*

ตาราง 2 (ต่อ)

แหล่งข้อมูล		
<p>ประสิทธิผลการบริหาร งานวิชาการ</p>	สิทธิมนุษยชน, ความเป็นผู้นำ (2561)	1
	อาชีวศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา, ประเด็น ศึกษาศาสตร์	1
	และชุมชนสัมพันธ์ (2561)	1
	ภาคภูมิใจ ของสถาบัน (2561)	1
	รางวัล ศรีวิชัย (2561)	
	ไพบูลย์ ปอมนิ่ม, อชัญ ศรีวรรณี (2562)	
	และ ผู้นำ ประสาน (2562)	
	สู่ความสำเร็จ, สู่ความสำเร็จ	
	และพรรคพลังประชาชน (2564)	1
	วิเชียร ศรีวิชัย, วิชา วิจัย (2564)	1
	และเอกสัมพันธ์ (2564)	
	สหภาพ (2564)	
	กัญญา ของสถาบัน (2565)	1
	นฤมล และ สมใจ สืบเสาะ (2565)	
	ความดี	2
การพัฒนาหลักสูตรของนิคม	1	
การวางแผนงานวิชาการ	1	
การบริหารหลักสูตร	2	
การส่งเสริมวิชาการ	1	
จัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	2	
การแนะแนว	1	
พัฒนาแหล่งเสริมให้แหล่งเรียนรู้	1	

ตาราง 2 (ต่อ)

แหล่งข้อมูล	
ปริมาณ	1
คู่มือปฏิบัติงาน ของสหประชาชาติ (2565)	
รายงานผลสัมฤทธิ์ของงาน (2564)	
และเอกสารการประชุม (2564)	
คู่มือการปฏิบัติงาน, ภารกิจพิเศษ	
และพระราชบัญญัติ (2564)	
คู่มือปฏิบัติงาน, คู่มือปฏิบัติงาน	1
และคู่มือปฏิบัติงาน (2562)	
คู่มือปฏิบัติงาน, คู่มือปฏิบัติงาน	
การปฏิบัติงาน (2561)	1
ภาคภูมิใจ ของสหประชาชาติ (2561)	
และคู่มือปฏิบัติงาน (2561)	
เอกสารปฏิบัติงาน, ประชุม คู่มือปฏิบัติงาน	
คู่มือปฏิบัติงาน, คู่มือปฏิบัติงาน (2561)	
ประสิทธิภาพการบริการ	
งานวิชาการ	
ประสิทธิภาพการบริการ	
ความสามารถในการผลิตนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์	
ทางการเรียนสูง	
ความสามารถในการพัฒนานักเรียนใหม่เจตคติ	
ทางบวก	
ทรัพยากรเพื่อการศึกษา	1
การพัฒนาด้วยสภาพบุคลากร	1

จากการสังเคราะห์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการข้างต้นนั้น ผู้วิจัยได้คัดเลือก
 ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ โดยการ พิจารณาจากค่าความถี่ของประสิทธิผล
 การบริหารงานวิชาการจากผลการศึกษาของนักวิชาการ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2561-2565 และ
 ใช้เกณฑ์ในการพิจารณาเลือกปัจจัย คือ มีค่าความถี่เท่ากับ 5 ขึ้นไป ได้ปัจจัย ดังต่อไปนี้
 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล
 ประเมินผล 4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี 5) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ
 ผู้เรียน 6) ด้านการนิเทศการศึกษา 7) ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
 ซึ่งปัจจัยแต่ละด้านได้ศึกษาจากเอกสารดังนี้

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร

ทิพวรรณ ลำภาแก้ว (2560, หน้า 8) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 หมายถึง ความสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์
 ที่วางไว้ โดยผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุน ส่งเสริมให้ครูได้รับการพัฒนาวิธีการ
 จัดการเรียนรู้อย่างหลากหลาย จัดทำหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการ
 และความสามารถของผู้เรียนและให้สถานศึกษาพัฒนาและเปลี่ยนแปลงวิธีการดำเนินงาน
 ด้านวิชาการ บุคลากรงบประมาณ และบริหารทั่วไปให้เป็นระบบ มีการจัดสรรทรัพยากรได้
 อย่างลงตัว เหมาะสมพัฒนาระบบการบริหารจัดการภายในสถานศึกษาให้เป็นองค์กรที่ทันสมัย
 มีคุณภาพ มีการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ เข้ามาใช้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนทันกับเหตุการณ์
 หรือสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนไป

วันวิสา พรหมสุวรรณ (2561, หน้า 7) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตร
 สถานศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมให้ครูจัดทำ
 หลักสูตรสถานศึกษา และปรับปรุงหลักสูตรของสถานศึกษา การจัดทำโครงสร้างหลักสูตร
 และสาระต่าง ๆ กำหนดให้มีในหลักสูตร ติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตรการปรับปรุง
 และพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา

ณัฐธิดา งามตา (2561, หน้า 7) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
 หมายถึง สถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการสถานศึกษาทำการวิเคราะห์หลักสูตรแม่บท
 และวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาและสภาพความต้องการของสังคม ชุมชน
 และท้องถิ่น นำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ แล้วจัดทำ
 หลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแม่บท โดยหลักสูตรสถานศึกษานี้ได้รับ
 ความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่

การนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา การประเมินหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564, หน้า 7) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้หลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง มีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรและคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตร โดยผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาสร้างบรรยากาศให้ครูผู้รับผิดชอบในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาร่วมกัน ผู้บริหารสถานศึกษามีการพัฒนาตนเองให้มีความรู้ในเรื่องหลักสูตรสถานศึกษา และจัดทำหลักสูตรท้องถิ่นสอดคล้องกับบริบทแต่ละพื้นที่

กัลชญา ทองหัตถา (2565, หน้า 8) กล่าวว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการวางแผนจัดทำ ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรคู่มือการใช้และกิจกรรมต่าง ๆ โดยให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์จัดทำโครงสร้างหลักสูตร และสาระต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ มีการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน การนิเทศใช้หลักสูตร การติดตามประเมินผล ดำเนินการโดยเริ่มจากการวิเคราะห์หลักสูตร การกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ การกำหนดหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดทำหน่วยการเรียนรู้

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้หลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน การดำเนินการวางแผนจัดทำ ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรคู่มือการใช้และกิจกรรมต่าง ๆ โดยสถานศึกษาร่วมกับคณะกรรมการ สถานศึกษาทำการวิเคราะห์หลักสูตรแม่บทและวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของสถานศึกษาและสภาพความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ให้สอดคล้องกับบริบทแต่ละพื้นที่ นำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ แล้วจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแม่บท โดยหลักสูตรสถานศึกษานี้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการบริหารจัดการหลักสูตร ได้แก่ การนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา การประเมินหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง

2. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้

ทิพวรรณ ลำเนาแก้ว (2560, หน้า 8) กล่าวว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง ความสำเร็จของสถานศึกษาที่สามารถดำเนินงานจนบรรลุเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่วางไว้ โดยผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาสนับสนุนให้ครูจัดทำ

สื่อและเทคโนโลยี จัดกิจกรรมอบรมนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรม ใช้แหล่งเรียนรู้ภายใน และภายนอกสถานศึกษา เพื่อพัฒนาระดับคุณภาพให้นักเรียนมีความรู้และทักษะ ในการคิด วิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ มีความคิดสร้างสรรค์ รู้จักพัฒนา และแสวงหาความรู้ ด้วยตนเอง มีสุนทรียภาพของชีวิตมีคุณธรรม จริยธรรม รักการอ่านที่พึงประสงค์ของนักเรียน มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตรขั้นพื้นฐาน นักเรียนมีความสามารถทางด้านวิชาการ นักเรียนได้รับรางวัลจากการแข่งขันทักษะทางวิชาการ เป็นตัวแทนสถานศึกษาไปแข่งขัน ระดับเขตพื้นที่การศึกษาหรือระดับจังหวัด และเกรดเฉลี่ยของนักเรียนอยู่ในระดับดีเป็นที่พอใจ ของผู้ปกครอง

วันวิสา พรหมสุวรรณ (2561, หน้า 7) กล่าวไว้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง สามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริม สนับสนุน ทั้งอำนวยความสะดวก ให้ครูได้จัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เขียนได้ทดลองฝึกทักษะกระบวนการ ที่หลากหลายรูปแบบ

ณัฐธิดา งามตา (2561, หน้า 7) กล่าวไว้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง สถานศึกษาจัดให้ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นการมีส่วนร่วม ของผู้เรียน จัดเนื้อหาสาระและหากิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียน ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ นำภูมิปัญญาท้องถิ่น และประสานความร่วมมือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการ เรียนรู้ตามความเหมาะสม เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้วิจัย เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาวิธีการจัด กระบวนการเรียนรู้ต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามความเหมาะสม

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564, หน้า 7) กล่าวไว้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ สามารถ ทำให้เกิดการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ผลักดันให้มีการจัดการเรียนรู้ที่นำไปใช้ได้จริง ส่งเสริม ให้ครูผู้สอนในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ ที่ชัดเจน มีการจัดเตรียมเนื้อหาการสอนที่หลากหลายและยืดหยุ่น คำนึงถึงศักยภาพและความแตกต่างระหว่างบุคคล

กัลชัญญา ทองหัตถา (2565, หน้า 8) กล่าวไว้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการที่วางแผนการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนต่าง ๆ ร่วมกัน เพื่อให้ นักเรียนเกิดการเรียนรู้ การจัดทำแผนการเรียนรู้ของครูผู้สอน การวิเคราะห์และการกำหนด

กิจกรรมการเรียนการสอน การให้ครูมีส่วนร่วมในการจัดตารางสอนส่งเสริมให้ผู้เรียนรักการอ่าน ปลูกฝังให้มีคุณธรรม จริยธรรมและการประเมินผล แก้ไขข้อบกพร่อง ปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอน

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ หมายถึง การดำเนินงานโดยผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอน มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียนเรียนรู้ที่นำไปใช้ได้จริง จัดเนื้อหาสาระการสอนที่หลากหลายและยืดหยุ่น และหากิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรมและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ นำภูมิปัญญาท้องถิ่น และประสานความร่วมมือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียน ตามศักยภาพ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาวิธีการจัดการกระบวนการเรียนรู้ต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามความเหมาะสม

3. ด้านการวัดผลและประเมินผล

ณัฐธิดา งามตา (2561, หน้า 8) กล่าวว่า การวัดผลประเมินผล หมายถึง สถานศึกษา แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผล ตามหลักสูตรสถานศึกษา มีการกำหนดหลักเกณฑ์การนำหลักเกณฑ์ไปใช้ การใช้เทคนิควิธีการตรวจสอบและตัดสินผลการเรียนผู้เรียน การจัดทำเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล ให้ได้มาตรฐาน การจัดระบบสารสนเทศด้านการวัดผลประเมินผลและการเทียบโอนผลการเรียน เพื่อใช้ในการอ้างอิง ตรวจสอบอนุมัติผลการเรียนและใช้ประโยชน์ในการพัฒนาการเรียนการสอน

วันวิสา พรหมสุวรรณ (2561, หน้า 7) กล่าวว่า การวัดและประเมินผล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูมีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2551 สอดคล้องและครอบคลุมมาตรฐานการเรียนรู้ตัวชี้วัด ตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ที่กำหนดในหลักสูตรสถานศึกษา มีการประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์ และการเขียน คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ตลอดจนกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ด้วยเทคนิควิธีการที่หลากหลายเพื่อให้สามารถวัดและประเมินผลผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน ทำเอกสารหลักฐานการศึกษาเพื่อเป็นหลักฐานการประเมินผลการเรียนรู้ รายงานผลการเรียน แสดงวุฒิการศึกษาและรับรองผลการเรียนรู้ของผู้เรียน

ชนกานต์ เขียมสะอาด (2564, หน้า 8) กล่าวว่า การวัดผลประเมินผล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีความรู้ความเข้าใจการวัดประเมินผลการเรียนรู้ มีคณะกรรมการวัดผลประเมินผล การเรียนรู้นี้ มีการจัดทำระเบียบการวัดผลประเมินผล ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอนมีมาตรฐานการวัดผลประเมินผล ที่ชัดเจน มีวิธีการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงและมีการปรับปรุงวิธีการวัดผลประเมินผล อยู่เสมอ

กัลชัญญา ทองหัตถา (2565, หน้า 8) กล่าวว่า การวัดผลประเมินผล หมายถึง การกำหนดระเบียบ แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการวัดผลและประเมินผลของสถานศึกษาจะต้องใช้ ในการวัดผลประเมินผล ควบคุมดูแล และส่งเสริมให้มีการประเมินผลการเรียนตามวิธีการ และเครื่องมือที่ได้กำหนดไว้ โดยแบ่งได้ 3 ระดับ คือ 1) การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน 2) การประเมินผลระดับสถานศึกษา 3) การประเมินคุณภาพระดับชาติ

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การวัดผลประเมินผล หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีความรู้ความเข้าใจการวัดและประเมินผล การเรียนรู้นี้ แต่งตั้งคณะกรรมการ ดำเนินการเพื่อกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรสถานศึกษา มีการกำหนด หลักเกณฑ์การนำไปใช้ มีการใช้เทคนิควิธีการตรวจสอบและตัดสินผลการเรียนผู้เรียน การจัดทำเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน มีการจัดทำระเบียบการวัดผล ประเมินผล ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้ครูผู้สอนมีมาตรฐาน การวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน มีวิธีการประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริงและมีการปรับปรุง วิธีการวัดผลประเมินผลอยู่เสมอ

4. ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี

ณัฐธิดา นามตา (2561, หน้า 10) กล่าวว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนและ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้อะไร และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาของสถานศึกษา พัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา ในเรื่องเกี่ยวกับ การพัฒนา สื่อการเรียนรู้อะไร และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา พร้อมทั้งให้มีการจัดตั้งเครือข่ายทางวิชาการ ชมรมวิชาการ เพื่อเป็นแหล่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สถานศึกษาจัดให้มีการพัฒนา แหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานของบุคลากรในการจัดหา ผลิต ใช้ และพัฒนาสื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา

วันวิสา พรหมสุวรรณ (2561, หน้า 7) กล่าวว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง จัดทำเอกสารประกอบการสอนที่สอดคล้องกับ

กิจกรรมการเรียนรู้ ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและใช้แบบเรียนสำเร็จรูปในการสอน โดยมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต ครูสามารถใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมต่าง ๆ การจัดทำแผนการเรียนรู้ได้

ชนกานต์ เขี่ยมสะอาด (2564, หน้า 8) กล่าวว่า การพัฒนาสื่อเทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ใช้สื่อเทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อการศึกษา มีห้องคอมพิวเตอร์ เพื่อจัด กิจกรรมการเรียนรู้ ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีระบบคัดเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการจัด กิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้สื่อการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อการเรียนรู้

กัลชญา ทองหัตถา (2565, หน้า 8) กล่าวว่า การพัฒนาสื่อ เทคโนโลยีและ นวัตกรรมเพื่อการศึกษา หมายถึง ระดับปฏิบัติการในการดำเนินการของสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่สูงขึ้น มีผลการจัดกิจกรรมต่าง ๆ สถานศึกษา อยู่ในระดับยอดเยี่ยมเกี่ยวกับจัดหาหรือจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้แก่ครูในการทำสื่อการเรียน การสอนอย่างเหมาะสม เพียงพอต่อความต้องการของครูและนักเรียน การสนับสนุนให้ครู ผลิตสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ใช้การเรียนการสอน สรรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอก สถานศึกษา ทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอน

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของ สถานศึกษา สรรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา จัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ในการจัดการเรียนการสอน จัดหาหรือจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ให้แก่ครูในการทำสื่อการเรียน การสอนอย่างเหมาะสมเพียงพอต่อความต้องการของครูและนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษา ส่งเสริมให้ใช้สื่อเทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อการศึกษา มีห้องคอมพิวเตอร์สอน โดยมีการส่งเสริม ให้ผู้เรียนได้สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ระบบอินเทอร์เน็ต ความเร็วสูงเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีระบบคัดเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูสามารถใช้คอมพิวเตอร์และ โปรแกรมต่าง ๆ การจัดทำแผนการเรียนรู้ได้ ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและใช้แบบเรียน สำเร็จรูปในการสอน มีการนิเทศ ติดตามและประเมินผล

5. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ปิยพันธ์ ศิริรักษ์ (2560, หน้า 7) กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำวิจัยในชั้นเรียน การจัดหาคู่มือและการแนะนำในการทำวิจัยให้แก่ครูผู้สอน การเชิญวิทยากรมาอบรมให้ความรู้ในการทำวิจัยในชั้นเรียนให้แก่ครูผู้สอน สนับสนุนให้ครูผู้สอนเข้าร่วมอบรมเกี่ยวกับการทำวิจัยในชั้นเรียนภายในสามศึกษาและการนำผลวิจัยมาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน

ณัฐธิดา งามตา (2561, หน้า 8) กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง สถานศึกษา กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องกับการศึกษาให้ทำการวิจัยเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษา พัฒนาผู้เรียน หลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ การใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน สนับสนุนให้ครูผู้สอนนำผลการวิจัยมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา และเผยแพร่ผลการวิจัยเพื่อการเรียนรู้และพัฒนาคุณภาพ การศึกษาสร้างเครือข่ายในการศึกษาวิเคราะห์ วิจัยกระบวนการเรียนรู้ทั้งภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษาเขตพื้นที่การศึกษา

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564, หน้า 8) กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาตนเองในเรื่องการวิจัยเพื่อการศึกษา มีการทำ PLC ให้ครูผู้สอนเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์การจัดการจัดการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาและผู้เชี่ยวชาญภายนอก มีการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการจัดการเรียนรู้อีก มีระบบเครือข่ายการเผยแพร่ผลงานในการทำวิจัยในชั้นเรียนกับสถานศึกษาอื่น

กัลชัญญา ทองหัตถา (2565, หน้า 8) กล่าวว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง การดำเนินการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยครูผู้สอนในชั้นเรียน มีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่การแสวงหาคำตอบจากปัญหาและข้อสงสัยของครู มีวิธีการดังนี้ คือ ศึกษาและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์ วิจัย และการนำผลวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา ศึกษา วิเคราะห์ วิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้อีก ดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อีก ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลและผลงานวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ สร้างเครือข่ายในสถานศึกษา วิเคราะห์ วิจัย กระบวนการจัดการเรียนรู้อีก ทั้งภายในโรงเรียน ระหว่างโรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษาและส่วนกลาง และวิจัยประเมินผลเพื่อพัฒนาวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาตนเองในเรื่องการวิจัยเพื่อการศึกษา กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ดำเนินการวิเคราะห์ปัญหาการเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยครูผู้สอนในชั้นเรียน มีเป้าหมายสำคัญอยู่ที่ การแสวงหาคำตอบจากปัญหาและข้อสงสัยของครู มีวิธีการศึกษาและสร้างความตระหนัก เกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์ วิจัยและการนำผลวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีการทำ PLC ให้ครูผู้สอนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและผู้เชี่ยวชาญภายนอก มีการนำ ผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีระบบเครือข่าย การเผยแพร่ผลงานในการทำวิจัยในชั้นเรียนกับสถานศึกษาอื่น

6. ด้านการนิเทศการศึกษา

ปิยพันธ์ ศิริรักษ์ (2560, หน้า 6) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การวางแผนการนิเทศการด้วยวิธีการเชิงระบบ การจัดรูปแบบการนิเทศโดยการมีส่วนร่วม การจัดทำปฏิทินการนิเทศการสอน การกำหนดบทบาทหน้าที่ในการนิเทศ สร้างเครื่องมือนิเทศ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน เชื่อมชั้นเรียนเพื่อทราบปัญหาการเรียนการสอน การส่งเสริม ประสิทธิภาพในการสอน

วันวิสา พรหมสุวรรณ (2561, หน้า 7) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง ความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดระบบดำเนินการนิเทศงานวิชาการ สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนดำเนินการนิเทศวิชาการ ในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา

ณัฐธิดา งามตา (2561, หน้า 8) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง สถานศึกษาดำเนินการนิเทศงาน วิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา มีการเสริมสร้างความตระหนักและกำลังใจ ให้แก่ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจ ในกระบวนการนิเทศภายในเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ครูผู้สอนและสถานศึกษา มีการประเมินผลระบบและกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษา โดยประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การจัดระบบการนิเทศภายใน กับสถานศึกษาอื่นและเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อพัฒนาระบบ และกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา

กัลชัญญา ทองหัตถา (2565, หน้า 8) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง การให้คำแนะนำ คำปรึกษา ช่วยเหลือเพื่อให้สถานศึกษาสามารถประสิทธิภาพการบริหารจัดการการศึกษาให้เป็นไปตามสภาพความสำเร็จดำเนินการนิเทศ งานวิชาการและการเรียนการสอนในรูปแบบหลากหลาย และเหมาะสมกับสถานศึกษา ประเมินผลการจัดการระบบและกระบวนการนิเทศการศึกษาในสถานศึกษา

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษา หมายถึง สถานศึกษา ดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ช่วยเหลือ เสริมสร้างความตระหนักและให้กำลังใจ แก่ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจ ในกระบวนการนิเทศภายในเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ในความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดระบบดำเนินการนิเทศงานวิชาการในสถานศึกษานั้น มีการกำหนดเป้าหมาย แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนดำเนินการนิเทศ วิชาการในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา ครูผู้สอนและสถานศึกษา มีการประเมินผลระบบและ กระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การจัดระบบการนิเทศภายในกับสถานศึกษาอื่น และเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงาน วิชาการและการเรียนการสอนของสถานศึกษา

7. ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ณัฐธิดา งามตา (2561, หน้า 9) กล่าวว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนและบุคลากรภายในสถานศึกษา ร่วมจัดทำแนวปฏิบัติระบบและโครงสร้างการประกันภายในที่ยอมรับและปฏิบัติร่วมกัน ตามกฎกระทรวงกำหนด โดยมีการ แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ที่มีข้อมูลสารสนเทศครอบคลุมภารกิจ และสามารถแสดงถึง ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างพอเพียง ถูกต้องชัดเจน เป็นปัจจุบัน และสามารถจัดเก็บเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างสะดวก รวดเร็ว มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐาน จัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบรายงานผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และรายงาน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี (รายงานประจำปี) เสนอหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

พิมพ์ใจ พุฒิจัตร์ส (2562) กล่าวว่าไว้ว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ผลสำเร็จที่ได้จากการดำเนินงาน จัดโครงสร้างองค์กรให้รองรับการจัดระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เกณฑ์การประเมินเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวงเป้าหมาย ความสำเร็จของพื้นที่การศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา ผลการดำเนินการพัฒนาตามแผนและติดตามตรวจสอบ มีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในนำไปปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีผลการประสานความร่วมมือกับสถานศึกษาและหน่วยงานอื่น การปรับปรุงพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในและการประเมินคุณภาพการศึกษาตามระบบการประเมินคุณภาพการศึกษา มีผลการดำเนินการประสานงานกับเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระบบการประกันคุณภาพการศึกษาภายในเขตพื้นที่การศึกษา มีผลการดำเนินการประสานงานกับสำนักรับรองมาตรฐานการศึกษาและประเมินคุณภาพการศึกษาในการประเมินสถานศึกษาเพื่อเป็นฐานในการพัฒนาอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง

ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564, หน้า 7) กล่าวว่าไว้ว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีการประเมินสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา ครูผู้สอนมีการประเมินตนเองอยู่เสมอ และมีการนำผลการประเมินมาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

กัลชญา ทองหัตถา (2565, หน้า 9) กล่าวว่าไว้ว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง งานประกันคุณภาพการศึกษา การรับรองคุณภาพการศึกษา เพื่อสร้างความเชื่อมั่นต่อผู้รับบริการ ซึ่งประกอบด้วย การประกันคุณภาพภายในและการประกันคุณภาพภายนอก โดยมีแนวทางการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา มีการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ การพัฒนามาตรฐานการศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาหรือแผนกลยุทธ์ และแผนปฏิบัติการประจำปี การดำเนินงานตามแผนการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาประจำปี การประเมินคุณภาพการศึกษา การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี

จากข้อความข้างต้นสรุปได้ว่า การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา หมายถึง ผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนและบุคลากรภายในสถานศึกษาร่วมจัดทำแนวปฏิบัติระบบและโครงสร้างการประกันภายในที่ยอมรับและปฏิบัติร่วมกัน กำหนดเกณฑ์การประเมิน

เป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาและตัวชี้วัดของกระทรวง
เป้าหมาย ตามกฎกระทรวงกำหนด มีหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินของสำนักงานรับรอง
มาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา มีแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามระบบ
การประกันคุณภาพให้บรรลุตามเป้าหมายความสำเร็จของสถานศึกษา ผลการดำเนินการ
พัฒนาตามแผนและติดตามตรวจสอบ มีการนำผลการประเมินคุณภาพภายในนำไปปรับปรุง
พัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยมีการแต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
เพื่อจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ที่มีข้อมูลสารสนเทศครอบคลุมภารกิจ และสามารถแสดงถึง
ประสิทธิภาพ ประสิทธิผลของการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างพอเพียง
ถูกต้องชัดเจน เป็นปัจจุบัน มีการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตาม
มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา และ
สามารถจัดเก็บเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างสะดวก รวดเร็ว โดยมีการกำกับ ติดตาม
ตรวจสอบรายงานผลการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และรายงาน
การพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี (รายงานประจำปี) เสนอหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงาน
ที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศ

ปิยพันธ์ ศิริรักษ์ (2560) ผลงานวิจัยฉบับเต็ม เรื่อง การบริหารงานวิชาการ
ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
เขต 25 พบว่า ผลการเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ
จำแนกตามตำแหน่ง หน้าที่ พบว่า โดยภาพรวม มีความเห็นไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา
เป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตร และ ด้านการเสริมสร้างความร่วมมือกับ
ผู้เกี่ยวข้อง มีการปฏิบัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ พบว่า
มีความเห็นไม่แตกต่างกัน จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า โดยภาพรวมมีความเห็นไม่แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการนิเทศการสอน
มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ๆ พบว่า มีความเห็น
ไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ พบว่า โดยภาพรวมมีความเห็นแตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการบริหารหลักสูตร
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนและด้านและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

มีความเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนอื่น ๆ พบว่า มีความเห็นไม่แตกต่างกัน

กัลชัญญา ทองหัตถา และจรัส อติวิทยาภรณ์ (12 พฤษภาคม 2565) ผลงานวิจัยฉบับเต็ม ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 1 พบว่า ผลวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โดยใช้ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูผู้สอน และปัจจัยด้านผู้ปกครองและชุมชน เป็นปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ปัจจัยด้านครูผู้สอน พบว่า มีผลต่อการบริหารงานวิชาการมากที่สุด โดยรวมส่งผลอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจุบันสถานศึกษาได้มีการเตรียมความพร้อมในเรื่องความเปลี่ยนแปลง ครูมีการปรับตัวและพัฒนาคุณภาพและเพิ่มประสิทธิภาพทางการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง ครูในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 1 มีประสบการณ์ทำงานในหน้าที่สอนเป็นระยะเวลานาน ส่วนใหญ่เป็นคนที่ต้องถิ่นมีความใกล้ชิดกับนักเรียนและผู้ปกครองเป็นอย่างดี และผู้บริหารยังสนับสนุนให้มีการพัฒนาบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ โดยการส่งเสริมให้ครูเข้ารับการฝึกอบรม ประชุมสัมมนา เพื่อเป็นการสร้างประสบการณ์ให้ทันต่อสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป จึงส่งผล ให้ครูที่ปฏิบัติ หน้าที่สอนในสถานศึกษามีความรู้ความสามารถและจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวัดผลและประเมินผลในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาตราด เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก งานวัดผลและประเมินผลได้รับอิทธิพลมากที่สุด ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้กำหนดแนวทางการวัดและประเมินผล มีการส่งเสริมให้ครูจัดทำแผนการวัดผลและประเมินผลแต่ละรายวิชา ให้สอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ หน่วยการเรียนรู้ แผนการจัดการเรียนรู้ มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ครูดำเนินการวัดผล ประเมินผลโดยเน้น การประเมินตามสภาพจริง จากกระบวนการปฏิบัติและผลงาน

วิเชียร เจริญธรรม, วาโร เฟิงส์สวัสดิ์ และเอกลักษณ์ เพ็ญสา (2564) ผลงานวิจัยฉบับเต็ม ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม พบว่า ผลการวิจัยจากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ ด้านครูผู้สอน ด้านผู้บริหาร ด้านการจัดการงบประมาณ และด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กับ

ประสิทธิผลการบริหารวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 โดย ภาพรวม มีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลการบริหารวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r = .687$) เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างประสิทธิผลการบริหารวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยภาพรวม กับปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารวิชาการของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นรายด้าน พบว่า มีความสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทุกด้าน โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ทางบวกทุกด้าน

ผลการวิจัยจากการศึกษาอำนาจพยากรณ์ของปัจจัยด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ ด้านครูผู้สอน ด้านผู้บริหาร ด้านการจัดการงบประมาณ และด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พบว่า ปัจจัยด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน และปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .00 ปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ มีอำนาจพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีค่าสัมประสิทธิ์พยากรณ์ = .534 โดยปัจจัยด้านความสัมพันธ์และการมีส่วนร่วมของโรงเรียนกับชุมชน ปัจจัยด้านสื่อวัสดุ อุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และปัจจัยด้านการจัดการงบประมาณ สามารถรวมกันทำนายระดับประสิทธิผลการบริหารวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ได้ร้อยละ 53.40

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่างประเทศ

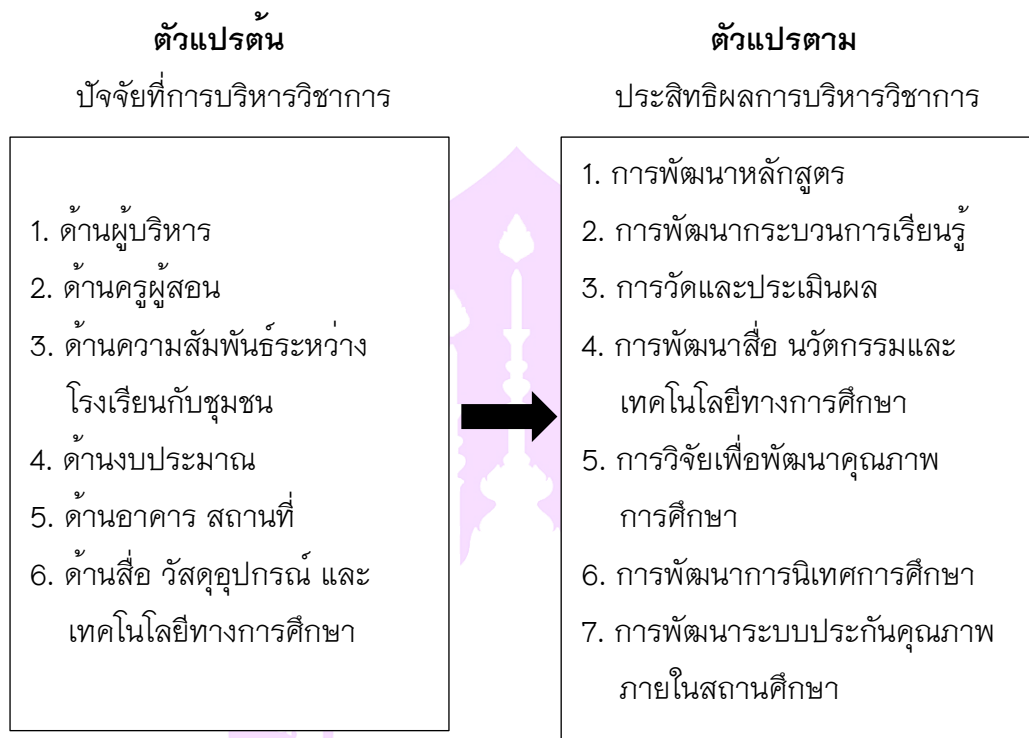
สมิธ (Smith, 2006, p. 139) ได้ศึกษา เรื่อง การบริหารงานวิชาการ ในสหรัฐอเมริกา พบว่า การจะทำให้การบริหารงานวิชาการมีสมรรถภาพสูงต้องส่งเสริมให้ครูใช้เทคนิคการสอนหลาย ๆ วิธีให้คณะครูมีส่วนร่วมในการจัดวางแผนการอบรม จัดโครงการให้ครูได้สับเปลี่ยนกัน เยี่ยมชั้นเรียนและสังเกตการณ์สอน การประเมินผลและติดตามผลการปฏิบัติงาน การสาธิต การสอน การนิเทศครูใหม่ วิจารณ์การปฏิบัติงานครูโดยไม่เสียกำลังใจ ให้ครูมีเวลาสอนมากขึ้น

ให้ครูมีส่วนร่วมในการเลือกโสตทัศนูปกรณ์ จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับวิชาการศึกษาแก่ครู ตลอดจนค่าที่พักและครูที่ไปอบรมทางวิชาการ

อเดเกไมล์ (Adegbemile, 2011, pp. 17-18) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความสามารถของผู้บริหารที่จำเป็นสำหรับการบริหารโรงเรียนในประเทศไนจีเรียให้มีประสิทธิภาพ โดยในการศึกษาครั้งนี้เป็นการตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ทักษะที่จำเป็นสำหรับผู้บริหาร ได้แก่ ทักษะด้านการเรียนการสอน ทักษะด้านการจัดการบุคลากร และทักษะด้านการจัดการงบประมาณ ผลการศึกษา พบว่า ทักษะทั้ง 3 ด้าน มีความจำเป็นสำหรับผู้บริหารในการใช้พัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ โดยในทักษะด้านการเรียนการสอนนั้นประกอบด้วยการทำงานร่วมกัน ระหว่างครูและผู้บริหารในการกำหนดวัตถุประสงค์ของการเรียนการสอน เพื่อจะได้มีจุดประสงค์ในการทำงานร่วมกันมีวิสัยทัศน์ในการสร้างแผนการสอน มีกิจกรรมสำหรับการเรียนการสอน มีการประเมินแผนการ เรียนการสอนและประเมินครูเพื่อนำไปพัฒนาให้เกิดสิ่งใหม่ ๆ สำหรับทักษะการพัฒนาบุคลากรที่จำเป็นสำหรับการพัฒนาโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย ลักษณะความเป็นผู้นำที่กระตุ้นความสนใจของบุคลากร มีความสนใจในการให้ความช่วยเหลือและสร้างแรงจูงใจให้แก่บุคลากร

โอลส์สัน (Olsson, 2012, p. 3) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำความคิดสร้างสรรค์ และทฤษฎี การแลกเปลี่ยนระหว่างผู้นำและสมาชิกผลการศึกษา พบว่า ผู้นำสามารถกระตุ้นให้ผู้ตามมีความคิดสร้างสรรค์ได้ โดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้ผู้ตามปฏิบัติอย่างเต็มความสามารถ รวมถึงการพัฒนาและสนับสนุนด้านแหล่งทรัพยากรความรู้ ทั้งนี้ ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำและผู้ตามที่ดี จะส่งผลต่อประสิทธิภาพในการทำงานที่สูงขึ้นอีกด้วย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 3 กรอบแนวคิดในการวิจัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผู้วิจัยดำเนินการศึกษา ดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 679 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง คือ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 260 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Taro Yamane ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้มาจากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) โดยใช้ขนาดโรงเรียนเป็นชั้นภูมิ ตามสัดส่วนของครูแต่ละโรงเรียน

ตาราง 3 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารและครู โรงเรียนในอำเภอ เชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	ผู้บริหารและครู	ผู้บริหารและครู	ผู้บริหารและครู	ผู้บริหารและครู
โรงเรียนบ้านถ้ำ	7		3	
โรงเรียนบ้านเชียงดาว	39		15	
โรงเรียนบ้านทุ่งหลุก	18		5	
โรงเรียนบ้านปางแดง	13		6	
โรงเรียนบ้านทุ่งละคร	12		6	
โรงเรียนบ้านดอน	9		3	
โรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม	18		6	
โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว	9		3	

ตาราง 3 (ต่อ)

โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	ผู้บริหารและครู	ผู้บริหารและครู
โรงเรียนพัฒนาต้นน้ำขุนคลอง	11	5
โรงเรียนบ้านแม่กอนใน	16	6
โรงเรียนบ้านทุ่งข้าวพวง	20	8
โรงเรียนบ้านออน	9	3
โรงเรียนบ้านปางเฟือง	16	5
โรงเรียนบ้านแม่ป่าม	12	5
โรงเรียนบ้านปางมะเยา	20	8
โรงเรียนมิตรมวลชนเชียงใหม่	28	10
โรงเรียนบ้านห้วยจะค่าน ต.ช.ด.อนุสรณ์	19	6
โรงเรียนบ้านเมืองคอง	15	6
โรงเรียนบ้านวังมะริว	8	3
โรงเรียนบ้านหนองบัว	6	2
โรงเรียนดอยสามหมื่น	5	2
โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองงาย	34	12
โรงเรียนบ้านใหม่	15	6
โรงเรียนบ้านเมืองนะ	27	10
โรงเรียนบ้านอรุโณทัย	92	35
โรงเรียนแกน้อยศึกษา	32	12
โรงเรียนบ้านหนองเขี้ยว	32	12
โรงเรียนโครงการหลวงแกน้อย	13	6
โรงเรียนบ้านรินหลวง	14	6
โรงเรียนบ้านนาหวาย	22	8
โรงเรียนเบญจม 2 บ้านน้ำรู	12	6
โรงเรียนบ้านแม่แมะ	6	3
โรงเรียนบ้านสันป่าเกี๊ยะ	9	4
โรงเรียนบ้านป่าบง	9	4

ตาราง 3 (ต่อ)

โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
	ผู้บริหารและครู	ผู้บริหารและครู
โรงเรียนบ้านจอมคีรี	6	2
โรงเรียนบ้านแม่นะ	21	8
โรงเรียนบ้านสบคาบ	10	4
โรงเรียนบ้านแม่ออใน	12	4
โรงเรียนวัดปางมะโอ	3	2
รวม	679	260

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามทฤษฎี แนวคิด และหลักการ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานและตำแหน่ง หน้าที่ในสถานศึกษา ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check List)

ตอนที่ 2 ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ประกอบด้วย 6 ด้าน ดังนี้ (1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร (2) ปัจจัยด้านครูผู้สอน (3) ปัจจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (4) ปัจจัยด้านงบประมาณ (5) ปัจจัยด้านอาคารสถานที่ (6) ปัจจัยด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา

มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบของ Likert's Scale โดยมีลักษณะคะแนนดังนี้

5 คะแนน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

3 คะแนน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

1 คะแนน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ประกอบด้วย 7 ด้าน ดังนี้ (1) ประสิทธิผลการพัฒนาหลักสูตร (2) ประสิทธิผลการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (3) ประสิทธิผลการวัดผลประเมินผล (4) ประสิทธิผลการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา (5) ประสิทธิผลการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา (6) ประสิทธิผลการนิเทศการศึกษา (7) ประสิทธิผลการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

มีลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) ตามรูปแบบของ Likert's Scale โดยมีลักษณะคะแนนดังนี้

5 คะแนน หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ มากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ มาก

3 คะแนน หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ ปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ น้อย

1 คะแนน หมายถึง การบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับ น้อยที่สุด

ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูล มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการสร้างแบบสอบถาม

2. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษามาวิเคราะห์ลักษณะของข้อมูลที่ต้องการตามขอบข่ายของตัวแปรที่กำหนดในวัตถุประสงค์ของการวิจัย กำหนดโครงสร้าง เนื้อหา เพื่อสร้างแบบสอบถาม

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อขอข้อเสนอแนะเพิ่มเติมแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความเที่ยงตรงเชิงโครงสร้าง แล้วนำผลการตรวจสอบ

ของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item-Objective Congruence: IOC) โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการพิจารณา ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนี้สอดคล้องกับเนื้อหาและโครงสร้าง

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนี้สอดคล้องกับเนื้อหาและโครงสร้าง

-1 หมายถึง ข้อคำถามนี้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหาและโครงสร้าง

นำผลที่ได้จากการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาของผู้เชี่ยวชาญ ไปหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of item-Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตรดังนี้

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนผลการตัดสินข้อคำถามของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

เกณฑ์การตัดสินความสอดคล้องของข้อคำถามกับเนื้อหาดังนี้

ถ้า $IOC > 0.5$ ถือว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้สอดคล้องกับเนื้อหา

ถ้า $IOC < 0.5$ ถือว่า ข้อคำถามนั้นวัดได้ไม่สอดคล้องกับเนื้อหา

ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา (Index of item-Objective Congruence: IOC) อยู่ระหว่าง 0.67–1.00

5. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) แบบสอบถามที่ไม่ใช้กลุ่มตัวอย่างในการทำการวิจัย จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ค่าความเชื่อมั่นด้านปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีค่าเท่ากับ 0.95 และประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีค่าเท่ากับ 0.95

6. แบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข เสนออาจารย์ที่ปรึกษาได้รับความเห็นชอบแล้วจึงนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการขอหนังสืออนุญาตจากมหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำนวน 39 โรงเรียน
2. ผู้วิจัยส่งหนังสือขออนุญาตจากมหาวิทยาลัยพะเยา ถึงผู้อำนวยการโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำนวน 39 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม
3. ผู้วิจัยส่งมอบให้แก่ผู้บริหารและครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างตามโรงเรียนต่าง ๆ ทั้ง 39 โรงเรียน จำนวน 260 ชุด เพื่อตอบแบบสอบถาม
4. ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง เมื่อครบกำหนดที่ระบุไว้ได้เก็บแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 260 ชุด คิดเป็น 100%
5. ผู้วิจัยตรวจสอบความถูกต้อง สมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับ และดำเนินการตามขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าสถิติที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) และค่าร้อยละ (Percentage)
2. วิเคราะห์ระดับปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 สถิติที่ใช้ ได้แก่ เฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์แปรความหมายโดยยึดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย (Mean) ของ บุญชม ศรีสะอาด (2554, หน้า 67) ดังนี้
 - 4.50–5.00 คะแนน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมากที่สุด
 - 3.50–4.49 คะแนน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก
 - 2.50–3.49 คะแนน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง
 - 1.50–2.49 คะแนน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อย

1.00–1.49 คะแนน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. วิเคราะห์ระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 สถิติที่ใช้ ได้แก่ เฉลี่ย (Mean) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยกำหนดเกณฑ์แปรความหมายโดยยึดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย (Mean) ของ ญชม ศรีสะอาด (2554, หน้า 67) ดังนี้

4.50–5.00 คะแนน หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

3.50–4.49 คะแนน หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

2.50–3.49 คะแนน หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

1.50–2.49 คะแนน หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

1.00–1.49 คะแนน หมายถึง ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

4. วิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้สถิติทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่เป็นปัจจัยกับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้วยค่าสถิติสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Correlation Coefficient)

การอ่านความหมายค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2545, หน้า 14)

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) ระดับความสัมพันธ์

0.81–1.00 มีความสัมพันธ์ สูง

0.61–0.80 มีความสัมพันธ์ ค่อนข้างสูง

0.41–0.60 มีความสัมพันธ์ ปานกลาง

0.21–0.40 มีความสัมพันธ์ ค่อนข้างต่ำ

0.00–0.20 มีความสัมพันธ์ ต่ำ

5. วิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) เพื่อใช้ในการสร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ระหว่างตัวแปรพยากรณ์กับตัวแปรเกณฑ์ โดยวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในการนำเสนอผลการวิจัยได้นำเสนอโดยแบ่งออกเป็น 5 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอ เชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลแต่ละตอน ใช้ตารางประกอบการบรรยายโดยมี รายละเอียดดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n แทน กลุ่มตัวอย่าง

\bar{X} แทน ค่าคะแนนเฉลี่ย

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

** แทน ความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

r แทน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

R แทน สัมประสิทธิ์สัมพัทธ์พหุคูณ

R² แทน ค่าสัมประสิทธิ์การทำนาย

R²adj แทน ค่าสัมประสิทธิ์การทำนายปรับปรุง

- SE_{est} แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของการพยากรณ์
- F แทน ค่าสถิติการแจกแจงแบบเอฟ
- b แทน สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ พยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
- SE_b แทน ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์
- β แทน สัมประสิทธิ์ถดถอยของตัวพยากรณ์ พยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
- t แทน ค่าสถิติการแจกแจงแบบที
- Sig. แทน ค่านัยสำคัญทางสถิติ
- α แทน ค่าคงที่ตัวพยากรณ์ พยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
- X แทน ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
- X_a แทน ผู้บริหาร
- X_b แทน ครูผู้สอน
- X_c แทน ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
- X_d แทน งบประมาณ
- X_e แทน อาคาร สถานที่
- X_f แทน สื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- Y แทน ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
- Y_g แทน การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
- Y_h แทน การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
- Y_i แทน การวัดผลประเมินผล
- Y_j แทน การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
- Y_k แทน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
- Y_l แทน การนิเทศการศึกษา
- Y_m แทน การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
- \hat{Y} แทน สมการพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในรูปคะแนนดิบ

Z_y แทน สมการพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
ในรูปคะแนนดิบ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ ตำแหน่ง
และประสบการณ์ในการทำงาน

รายการ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ จำแนกเป็น		
1.1 ชาย	121	46.50
1.2 หญิง	139	53.50
รวม	260	100.00
2. ระดับการศึกษา จำแนกเป็น		
2.1 ปริญญาตรี	139	53.50
2.2 ปริญญาโท	110	42.30
2.3 ปริญญาเอก	11	4.20
รวม	260	100.00
3. ประสบการณ์การทำงาน จำแนกเป็น		
3.1 ต่ำกว่า 10 ปี	102	39.20
3.2 10-20 ปี	117	45.00
3.3 21-30 ปี	34	13.10
3.4 30 ปี ขึ้นไป	7	2.70
รวม	260	100.00
4. ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา จำแนกเป็น		
4.1 ผู้บริหาร	55	21.20
4.2 ครู	205	78.80
รวม	260	100.00

จากตาราง 4 แสดงจำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชาย จำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 46.50 และเพศหญิง จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 53.50 จำแนกตามระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 139 คน คิดเป็นร้อยละ 53.50 ระดับปริญญาโท จำนวน 110 คน คิดเป็นร้อยละ 42.30 ระดับปริญญาเอก จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4.20 จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน พบว่า ประสบการณ์การทำงานน้อยกว่า 10 ปี มีจำนวน 102 คน คิดเป็นร้อยละ 39.20 ประสบการณ์การทำงาน 10-20 ปี มีจำนวน 117 คน คิดเป็นร้อยละ 45 ประสบการณ์การทำงาน 21-30 ปี มีจำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 13.10 และ ประสบการณ์การทำงาน 30 ปีขึ้นไป มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 2.7 จำแนกตามตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา มีจำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 21.20 และครู มีจำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 78.80

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ตาราง 5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัจจัยการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวม

ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3	(n = 260)		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
ด้านผู้บริหาร	4.28	0.56	มาก	2
ด้านครูผู้สอน	4.38	0.40	มาก	1
ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	4.18	0.54	มาก	4
ด้านงบประมาณ	4.08	0.62	มาก	5
ด้านอาคาร สถานที่	4.20	0.44	มาก	3
ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	4.18	0.46	มาก	4
เฉลี่ยภาพรวม	4.22	0.41	มาก	-

จากตาราง 5 พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) รองลงมา คือ ด้านผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.07$)

ตาราง 6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านผู้บริหาร

ด้านผู้บริหาร	(n = 260)		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ที่จำเป็นต่อการบริหารงานวิชาการ	4.30	0.62	มาก	1
2. ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	4.28	0.65	มาก	2
3. ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง ทางด้านการบริหารงานวิชาการ	4.30	0.71	มาก	1
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบ มีทักษะในการแก้ปัญหาและตัดสินใจการบริหารงานวิชาการได้อย่างรวดเร็ว	4.26	0.74	มาก	4
5. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจูงใจคณะครู และผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ	4.28	0.73	มาก	2
6. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างการยอมรับตนเอง ด้วยบุคลิกภาพของความเป็นผู้นำ	4.27	0.71	มาก	3
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้คำปรึกษาคณะครู และผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้งานวิชาการเป็นไปตามหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนด	4.24	0.75	มาก	5
เฉลี่ยภาพรวม	4.28	0.56	มาก	-

จากตาราง 6 พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านผู้บริหาร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ที่จำเป็นต่อการบริหารงานวิชาการ และผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกลเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจูงใจคณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้คำปรึกษาคณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้งานวิชาการเป็นไปตามหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนด อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$)

ตาราง 7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านครูผู้สอน

ด้านครูผู้สอน	(n = 260)		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ครูผู้สอนมีความรู้และความถนัดในเนื้อหาวิชาที่ตนเองรับผิดชอบสอน	4.37	.058	มาก	5
2. ครูผู้สอนเป็นบุคคลที่แสวงหาความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้สอนในรายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบสอน	4.38	0.60	มาก	4
3. ครูผู้สอนสามารถแก้ปัญหาให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหาได้อย่างเหมาะสม	4.39	0.58	มาก	3
4. ครูผู้สอนส่งเสริมสนับสนุนทางด้านความรู้เพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	4.40	0.57	มาก	2
5. ครูผู้สอนใช้เทคนิคในการสอน สื่อ การประเมินผลการเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียนเสมอ	4.35	0.63	มาก	6

ตาราง 7 (ต่อ)

ด้านครูผู้สอน	(n = 260)		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
6. ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา	4.43	0.58	มาก	1
7. ครูผู้สอนสามารถออกแบบการวัดประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริงได้อย่างเหมาะสม	4.34	0.58	มาก	7
เฉลี่ยภาพรวม	4.38	0.40	มาก	-

จากตาราง 7 พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านครูผู้สอน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.43$) รองลงมา คือ ครูผู้สอนส่งเสริมสนับสนุนทางด้านความรู้เพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.40$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูผู้สอนสามารถออกแบบการวัดประเมินผลกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริงได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$)

ตาราง 8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	(n = 260)		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	4.20	0.65	มาก	2
2. ผู้ปกครองมีการเข้าร่วมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แสดงความคิดเห็น เพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุนสถานศึกษาในด้านวิชาการ	4.12	0.69	มาก	4
3. สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมทางด้านวิชาการร่วมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	4.17	0.72	มาก	3
4. สถานศึกษาสามารถสร้างความไว้วางใจ สร้างความศรัทธาให้กับทางชุมชนได้เป็นอย่างดี	4.22	0.69	มาก	1
เฉลี่ยภาพรวม	4.18	0.54	มาก	-

จากตาราง 8 พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาสามารถสร้างความไว้วางใจ สร้างความศรัทธาให้กับทางชุมชนได้เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) รองลงมา คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้ปกครองมีการเข้าร่วมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แสดงความคิดเห็น เพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุนสถานศึกษาในด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$)

ตาราง 9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัจจัยการบริหารงาน
วิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
ตามงบประมาณ

ด้านงบประมาณ	(n = 260)		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. สถานศึกษาได้รับการจัดสรรทรัพยากร และงบประมาณในการบริหารงานวิชาการ จากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเพียงพอ	4.07	0.71	มาก	4
2. สถานศึกษาได้รับทรัพยากรและงบประมาณ จากหน่วยงานภายนอกต่าง ๆ ในการบริหาร งานวิชาการ	4.05	0.73	มาก	5
3. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรรทรัพยากร และงบประมาณที่เป็นไปตามแผนการใช้ งบประมาณของงานวิชาการ	4.08	0.78	มาก	3
4. ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้ทรัพยากรและ งบประมาณโดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพ ผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นผลผลิตและผลลัพธ์	4.09	0.80	มาก	2
5. ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงาน ในการบริหารทรัพยากรและงบประมาณ การควบคุมกำกับ มีการตรวจสอบและรายงาน ผลการบริหารงานงบประมาณที่ชัดเจน และตรวจสอบได้	4.07	0.76	มาก	4
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากร และงบประมาณโดยให้ครูผู้สอน บุคลากร และชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ	4.10	0.73	มาก	1
เฉลี่ยภาพรวม	4.08	0.62	มาก	-

จากตาราง 9 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.08$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณโดยให้ครูผู้สอนบุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.10$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้ทรัพยากรและงบประมาณโดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นผลผลิตและผลลัพธ์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.09$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ศึกษาได้รับทรัพยากรและงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกต่าง ๆ ในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$)

ตาราง 10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านอาคาร สถานที่

ด้านอาคาร สถานที่	(n = 260)		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. สถานศึกษามีสถานที่ อาคาร เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้เรียน	4.19	0.56	มาก	3
2. สถานศึกษามีความพร้อมด้านการจัดอาคาร สถานที่ที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.22	0.59	มาก	2
3. สถานศึกษามีการจัดแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมและหลากหลาย ทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.22	0.62	มาก	2
4. สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	4.23	0.67	มาก	1
5. สถานศึกษามีห้องพิเศษ มีอุปกรณ์ การสื่อ ห้องสมุด และห้องเรียนวิทยาศาสตร์ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน	4.12	0.73	มาก	5
6. สถานศึกษามีการนำสถานที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่ามีการดูแลรักษาอย่างเหมาะสม	4.18	0.61	มาก	4
เฉลี่ยภาพรวม	4.20	0.44	มาก	-

จากตาราง 10 พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านอาคาร สถานที่ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีความพร้อมด้านการจัดอาคาร สถานที่ เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียนและสถานศึกษามีการจัดแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมและหลากหลาย ทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีห้องพิเศษ มีอุปกรณ์ การสื่อ ห้องสมุด และห้องเรียนวิทยาศาสตร์ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$)

ตาราง 11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน กับชุมชน ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	(n = 260)		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. สถานศึกษาจัดหา สื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่จำเป็นต่อการบริหารงานวิชาการอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	4.17	.598	มาก	5
2. สถานศึกษามีการผลิตและพัฒนาเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จำเป็นต่อการบริหารงานวิชาการ	4.18	.600	มาก	4
3. สถานศึกษาเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม และแนะนำวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน	4.23	.611	มาก	1
4. สถานศึกษามีห้องสมุดที่จัดหนังสือเป็นหมวดหมู่ มีแหล่งสืบค้นข้อมูลบนเครือข่าย อินเทอร์เน็ต และมีอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วสูง	4.15	.675	มาก	6

ตาราง 11 (ต่อ)

ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	(n = 260)		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
5. สถานศึกษามีการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษา หรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	4.22	.647	มาก	2
6. สถานศึกษามีการวางแผนในการจัดหาระบบ การเบิกจ่ายสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยี ทางการศึกษาให้สอดคล้องกับความต้องการใช้	4.17	.629	มาก	5
7. สถานศึกษามีการบำรุงรักษาสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา สม่ำเสมอ	4.13	.656	มาก	7
8. สถานศึกษามีการจัดใช้สื่อ เครื่องมืออุปกรณ์ และเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อประกอบ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างมี ประสิทธิภาพ	4.20	.632	มาก	3
เฉลี่ยภาพรวม	4.18	0.46	มาก	-

จากตาราง 11 พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม และแนะนำวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาหรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.22$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการบำรุงรักษาสื่อ เครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา สม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.13$)

ตอนที่ 3 ผลการศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอ
เขียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวม

ตาราง 12 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับประสิทธิผล
การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเขียงดาว สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวม

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาในอำเภอเขียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3	(n = 260)		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.27	0.40	มาก	2
การพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.27	0.40	มาก	2
การวัดผล ประเมินผล	4.27	0.39	มาก	2
การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยี เพื่อการศึกษา	4.23	0.41	มาก	4
การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	4.23	0.42	มาก	4
การนิเทศการศึกษา	4.26	0.41		3
การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	4.28	0.41	มาก	1
เฉลี่ยภาพรวม	4.26	0.35	มาก	-

จากตาราง 12 พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอ
เขียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวม
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมา
คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและ
เทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก
($\bar{X} = 4.23$)

ตาราง 13 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการพัฒนาหลักสูตร สถานศึกษา

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	(n = 260)		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษา ขั้นพื้นฐาน	4.24	0.53	มาก	6
2. สถานศึกษามีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร อย่างต่อเนื่อง	4.32	0.59	มาก	1
3. สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตร สถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสม กับการบริหารหลักสูตร	4.31	0.61	มาก	2
4. สถานศึกษามีการจัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุง หลักสูตรที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับ การปรับปรุงหลักสูตร	4.27	0.59	มาก	4
5. สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ให้ สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และความต้องการ ของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น	4.29	0.59	มาก	3
6. ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการเป็น ผู้นำในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	4.24	0.61	มาก	6
7. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศ ให้ครูผู้สอนรับผิดชอบร่วมกันในการจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษา	4.25	0.61	มาก	5
เฉลี่ยภาพรวม	4.27	0.40	มาก	-

จากตาราง 13 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอ เชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มี ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมา คือ สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับการบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการเป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$)

ตาราง 14 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	(n = 260)		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถ ในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน	4.18	0.59	มาก	7
2. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	4.24	0.59	มาก	6
3. ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน สามารถเรียนรู้และนำไปใช้ได้จริง	4.29	0.57	มาก	4
4. ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้มีเนื้อหาสาระ ที่หลากหลายและยืดหยุ่น มีกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนที่สอดคล้องและสร้างความสนใจ ตอบสนอง ต่อความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่าง ระหว่างบุคคล	4.31	0.60	มาก	2
5. ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ ผู้เรียน ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรมและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์	4.30	0.58	มาก	3

ตาราง 14 (ต่อ)

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	(n = 260)		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
6. ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน	4.33	0.64	มาก	1
7. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.24	0.60	มาก	6
8. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของครูด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	4.27	0.59	มาก	5
เฉลี่ยภาพรวม	4.27	0.40	มาก	-

จากตาราง 14 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมา คือ ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้มีเนื้อหาสาระที่หลากหลายและยืดหยุ่น มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องและสร้างความสนใจ ตอบสนองต่อความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.31$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.18$)

ตาราง 15 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการวัดผล ประเมินผล

ด้านการวัดผล ประเมินผล	(n = 260)		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. สถานศึกษามีการส่งเสริมให้คณะครูผู้สอน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและ ประเมิน ผลการเรียนรู้	4.19	0.53	มาก	5
2. สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการวัดผลประเมินผล การเรียนรู้ที่มีความรู้ความสามารถ	4.29	0.55	มาก	2
3. สถานศึกษามีการจัดทำระเบียบการวัดผล ประเมินผลตรงตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน	4.27	0.56	มาก	4
4. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีมาตรฐานการวัดผลและประเมินผลที่ชัดเจน เหมาะสมกับรายวิชาที่ตนรับผิดชอบ	4.28	0.59	มาก	3
5. บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีวิธีการ ที่เหมาะสมไปการติดตามประเมินผลผู้เรียน ตามสภาพจริง	4.32	0.58	มาก	1
6. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีการปรับปรุงวิธีการวัดผลอยู่เสมอ	4.28	0.56	มาก	3
เฉลี่ยภาพรวม	4.27	0.39	มาก	-

จากตาราง 15 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอ เชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการวัดผล ประเมินผล อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีวิธีการที่เหมาะสมไปการติดตามประเมินผลผู้เรียน ตามสภาพจริง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$) รองลงมา คือ สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการ วัดผลประเมินผลการเรียนรู้ที่มีความรู้ความสามารถ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$) และข้อที่มี

ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้คณะครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.19$)

ตาราง 16 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา	(n = 260)		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. สถานศึกษามีห้องคอมพิวเตอร์ที่มีความทันสมัยเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน	4.19	0.60	มาก	3
2. สถานศึกษามีระบบการคัดเลือกสื่อการเรียนที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	4.16	0.56	มาก	4
3. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย	4.25	0.57	มาก	2
4. ผู้บริหาร ผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีการวางแผนการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา	4.25	0.58	มาก	2
5. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อการเรียนรู้	4.33	0.55	มาก	1
เฉลี่ยภาพรวม	4.23	0.41	มาก	-

จากตาราง 16 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถ

ในการใช้สื่อการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.33$) รองลงมา คือ ผู้บริหาร ผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีการวางแผนการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีระบบการคัดเลือกสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$)

ตาราง 17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	(n = 260)		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาตนเองในเรื่องการวิจัยเพื่อการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน	4.27	0.54	มาก	2
2. ครูผู้สอนมีวิธีการศึกษาและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์วิจัยและการนำผลวิจัยไปใช้ในการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	4.24	0.59	มาก	3
3. ครูผู้สอนมีการทำ PLC เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายในสถานศึกษา	4.28	0.62	มาก	1
4. สถานศึกษามีการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้	4.21	0.61	มาก	4
5. สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนให้กับสถานศึกษาอื่น ๆ	4.17	0.64	มาก	5
เฉลี่ยภาพรวม	4.23	0.42	มาก	-

จากตาราง 17 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอ เชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้สอนมีการทำ PLC เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายใน สถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) รองลงมา คือ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอน พัฒนาตนเองในเรื่องการวิจัยเพื่อการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยในชั้นเรียน ให้กับสถานศึกษาอื่น ๆ ($\bar{X} = 4.17$)

ตาราง 18 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการนิเทศการศึกษา

ด้านการนิเทศการศึกษา	(n = 260)		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	4.25	0.55	มาก	2
2. สถานศึกษาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ช่วยเหลือ และเสริมสร้างความตระหนักและให้กำลังใจ แก่ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้เกิดประโยชน์ สูงสุดต่อตัวผู้เรียน	4.27	0.56	มาก	1
3. สถานศึกษาสร้างความเข้าใจกระบวนการนิเทศ ภายในให้แก่ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องเพื่อการปฏิบัติ ที่ถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน	4.24	0.55	มาก	3
4. สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการ โดยการกำหนดเป้าหมายและแต่งตั้งคณะกรรมการ จัดทำแผนการดำเนินการนิเทศในรูปแบบที่ หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา	4.27	0.59	มาก	1
5. ครูผู้สอนและสถานศึกษามีการประเมินผลระบบ และกระบวนการนิเทศในสถานศึกษาโดยประสาน ความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้	4.25	0.57	มาก	2
เฉลี่ยภาพรวม	4.26	0.41	มาก	-

จากตาราง 18 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอ เชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการนิเทศ การศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ช่วยเหลือ และเสริมสร้างความตระหนักและให้ กำลังใจแก่ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียนและสถานศึกษา มีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการโดยการกำหนดเป้าหมายและแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำ แผนการดำเนินการนิเทศในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$) รองลงมา คือ สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียน การสอนภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและครูผู้สอนและสถานศึกษามีการประเมินผล ระบบและกระบวนการนิเทศในสถานศึกษาโดยประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาสร้างความเข้าใจ กระบวนการนิเทศภายในให้แก่ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้องและเกิด ประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$)

ตาราง 19 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับและอันดับประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบ ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	(n = 260)		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
1. สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาที่มีความชัดเจน	4.24	0.56	มาก	3
2. สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพภายใน สถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	4.30	0.57	มาก	1
3. สถานศึกษามีการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน ตามมาตรฐานการศึกษา	4.30	0.57	มาก	1
4. ผู้บริหารสถานศึกษาใช้การประเมินโครงการ ต่าง ๆ แผนงาน ใช้ในการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษา	4.24	0.58	มาก	3

ตาราง 19 (ต่อ)

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา	(n = 260)		แปลผล	อันดับ
	\bar{X}	S.D.		
5. ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูผู้สอนมีการประเมิน ผลการปฏิบัติงานของตนเองอยู่เสมอ	4.30	0.58	มาก	1
6. ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอน นำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่อง	4.27	.595	มาก	2
เฉลี่ยภาพรวม	4.28	0.41	มาก	-

จากตาราง 19 พบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอ
เชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ด้านการพัฒนาระบบ
ประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.28$) เมื่อพิจารณาเป็นราย
ข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษา
อย่างต่อเนื่องและสถานศึกษามีการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา
และผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูผู้สอนมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองอยู่เสมอ
อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.30$) รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอน
นำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.27$)
และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มี
ความชัดเจนและผู้บริหารสถานศึกษาใช้การประเมินโครงการต่าง ๆ แผนงาน ใช้ในการประกัน
คุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$)

ตอนที่ 4 ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผล
การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 จำนวน 250 คน โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation of Coefficient) แสดงได้ดังตาราง 20

ตาราง 20 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปร	X _a	X _b	X _c	X _d	X _e	X _f	X	Y
X _a	1							
X _b	0.525**	1						
X _c	0.510**	0.474**	1					
X _d	0.690**	0.442**	0.654**	1				
X _e	0.618**	0.569**	0.566**	0.744**	1			
X _f	0.635**	0.530**	0.606**	0.784**	0.784**	1		
X	0.829**	0.699**	0.741**	0.887**	0.870**	0.890**	1	
Y	.608**	.583**	.542**	.662**	.769**	.758**	.797**	1

หมายเหตุ: ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 20 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 6 ตัว จำนวน 15 ค่า มีความสัมพันธ์ในทางบวก และมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกค่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ระหว่าง 0.442-0.797 และปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านอาคาร สถานที่ (X_e) อยู่ในระดับค่อนข้างสูงไปในทิศทางบวก มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($r_{XY}=0.769$) รองลงมา คือ ด้านสื่อวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X_f) ($r_{XY}=0.758$) ด้านงบประมาณ (X_d) ($r_{XY}=0.662$) ด้านผู้บริหาร (X_a) ($r_{XY}=0.608$) ด้านครูผู้สอน (X_b) ($r_{XY}=0.583$) และต่ำสุด คือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน (X_c) ($r_{XY}=0.542$)

ตอนที่ 5 ผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยพิจารณาเลือกตัวแปรที่มีอำนาจการพยากรณ์สูงเข้าไปในสมการพยากรณ์ และเพิ่มตัวแปรที่ละตัวแปรดังตาราง 21

ตาราง 21 แสดงการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ลำดับการเข้าสมการ	R	R ²	R ² adj	F
X _e	0.769	0.591	0.589	372.372**
X _e , X _f	0.808	0.653	0.651	242.178**
X _e , X _f , X _b	0.820	0.672	0.669	175.153**

หมายเหตุ: *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) พบว่า ด้านอาคาร สถานที่ (X_e) สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าอำนาจการพยากรณ์ (R²) เท่ากับ 0.769 แสดงว่า ด้านอาคาร สถานที่ สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ได้ร้อยละ 59.10

เมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์อีก 1 ตัว คือ ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา (X_f) พบว่า สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าอำนาจการพยากรณ์ (R²) เพิ่มขึ้นเป็น 0.653 แสดงว่า ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา สามารถพยากรณ์

ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ได้ร้อยละ 65.30

เมื่อเพิ่มตัวแปรพยากรณ์อีก 1 ตัว คือ ด้านครูผู้สอน (X_b) พบว่า สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่าอำนาจการพยากรณ์ (R^2) เพิ่มขึ้นเป็น 0.672 แสดงว่า ด้านครูผู้สอน สามารถพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ได้ร้อยละ 67.20

ตาราง 22 แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ตัวแปรพยากรณ์	b	SE _b	β	t	Sig.
ด้านอาคาร สถานที่ (X_a)	0.311	0.385	0.385	6.399	0.000
ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษ (X_f)	0.284	0.366	0.366	6.265	0.000
ด้านครูผู้สอน (X_b)	0.151	0.170	0.170	3.860	0.000
R	=			0.820	
R ²	=			0.672	
R ² adj	=			0.669	
SE _{est}	=			0.150	
F	=			175.153	
α	=			1.106	

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 22 พบว่า ผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอนของปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ตัว คือ ด้านอาคาร สถานที่ (X_a) ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษ (X_f) และ

ด้านครูผู้สอน (X_b) ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.820 มีอำนาจพยากรณ์ (R^2) ได้ร้อยละ 67.20 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ 0.150 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับดังนี้

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่ } \hat{Y} = 1.106 + 0.311X_e + 0.284X_f + 0.151X_b$$

$$\text{สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่ } \hat{Z}_Y = 0.385X_e + 0.366X_f + 0.170X_b$$

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอ เชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 2) ศึกษาระดับ ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 3) ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้บริหารและครูในสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 260 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตาราง Taro Yamane ระดับความคลาดเคลื่อน $\pm 5\%$ ได้มาจากวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิ (Stratified Sampling) ตามสัดส่วนของครู แต่ละโรงเรียน เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation of Coefficient) และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิจัยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 สามารถ สรุปผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านครูผู้สอน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ด้านผู้บริหาร อยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายปัจจัย พบว่า

1.1 ด้านผู้บริหาร ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ที่จำเป็นต่อการบริหารงานวิชาการ และผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกลเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางด้านการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา และผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจูงใจคณะครู และผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้คำปรึกษาคณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้งานวิชาการเป็นไปตามหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนด อยู่ในระดับมาก

1.2 ด้านครูผู้สอน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูผู้สอนส่งเสริมสนับสนุนทางด้านความรู้ เพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ครูผู้สอนสามารถออกแบบการวัดประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริงได้อย่างเหมาะสม อยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาสามารถสร้างความไว้วางใจใจ สร้างความศรัทธาให้กับทางชุมชนได้เป็นอย่างดี อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้ปกครองมีการเข้าร่วมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แสดงความคิดเห็น เพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุนสถานศึกษาในด้านวิชาการ อยู่ในระดับมาก

1.4 ด้านงบประมาณ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณโดยให้ครูผู้สอน บุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้ทรัพยากรและงบประมาณโดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เป็นสำคัญ มุ่งเน้นผลผลิตและผลลัพธ์ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ศึกษาได้รับทรัพยากรและงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกต่าง ๆ ในการบริหารงานวิชาการ อยู่ในระดับมาก

1.5 ด้านอาคาร สถานที่ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ สถานศึกษามีความพร้อมด้านการจัดอาคาร

สถานที่ เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียนและสถานศึกษามีการจัดแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม และหลากหลาย ทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีห้องพิเศษ มีอุปกรณ์ การสื่อ ห้องสมุด และห้องเรียนวิทยาศาสตร์ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน อยู่ในระดับมาก

1.6 ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม และแนะนำวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ สถานศึกษามีการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาหรือมีการพัฒนา สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการบำรุงรักษาสื่อ เครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา สม่ำเสมอ อยู่ในระดับมาก

2. ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา เป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนา กระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผล อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ การศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับการบริหารหลักสูตร อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการเป็นผู้นำในการพัฒนา หลักสูตรสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามา มีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้มีเนื้อหาสาระที่หลากหลายและยืดหยุ่น มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องและสร้างความสนใจ ตอบสนองต่อความถนัดของ

ผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน อยู่ในระดับมาก

2.3 ด้านการวัดผลประเมินผล อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีวิธีการที่เหมาะสมไปติดตาม ประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ สถานศึกษาจัดตั้ง คณะกรรมการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ที่มีความรู้ความสามารถ อยู่ในระดับมาก และ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการส่งเสริมให้คณะครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

2.4 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหาร ผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีการวางแผนการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้อ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีระบบการคัดเลือกสื่อการเรียนที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก

2.5 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น รายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ครูผู้สอนมีการทำ PLC เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ สถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนา ตนเองในเรื่องการวิจัยเพื่อการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน อยู่ในระดับมาก และข้อที่มี ค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนให้กับสถานศึกษาอื่น ๆ

2.6 ด้านการนิเทศการศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ช่วยเหลือ และเสริมสร้างความ ทรหนักและให้กำลังใจแก่ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน และสถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการโดยการกำหนดเป้าหมายและแต่งตั้ง คณะกรรมการจัดทำแผนการดำเนินการนิเทศในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับ สถานศึกษา อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการ และการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอและครูผู้สอนและสถานศึกษา มีการประเมินผลระบบและกระบวนการนิเทศในสถานศึกษาโดยประสานความร่วมมือ และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษาสร้างความเข้าใจ

กระบวนการนิเทศภายในให้แก่ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน อยู่ในระดับมาก

2.7 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและสถานศึกษามีการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูผู้สอนมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองอยู่เสมอ อยู่ในระดับมาก รองลงมา คือ ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง อยู่ในระดับมาก และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีความชัดเจนและผู้บริหารสถานศึกษาใช้การประเมินโครงการต่าง ๆ แผนงานใช้ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา อยู่ในระดับมาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีความสัมพันธ์ทางบวก โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ที่ระหว่าง 0.442-0.797

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีจำนวน 3 ตัว คือ 1) ด้านอาคาร สถานที่ 2) ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์ และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และ 3) ด้านครูผู้สอน ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ 0.820 มีอำนาจพยากรณ์ (R²) ได้อยู่ละ 67.20 มีค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานเท่ากับ 0.204 ซึ่งสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐานตามลำดับดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่ $\hat{Y} = 1.106 + 0.311X_e + 0.284X_f + 0.151X_b$

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่ $\hat{Z}_Y = 0.385X_e + 0.366X_f + 0.170X_b$

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ผู้วิจัยสามารถอภิปรายได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาระดับปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ซึ่งประกอบไปด้วย 1) ด้านผู้บริหาร 2) ด้านครูผู้สอน 3) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน 4) ด้านงบประมาณ 5) ด้านอาคาร สถานที่ 6) ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาที่เป็นตัวแปรทำให้ปัจจัยการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนกานต์ เขี่ยมสะอาด (2564) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยม จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัย พบว่าปัจจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยม จังหวัดพิษณุโลก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน สามารถอภิปรายปัจจัยการบริหารงานวิชาการได้ดังนี้

1.1 ด้านผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการ มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะในการแก้ปัญหา ตัดสินใจ มีความรับผิดชอบ เปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วม เป็นคนที่มีบุคลิกภาพดี มีคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี และมนุษยสัมพันธ์ดี รวมทั้งสร้างจูงใจในการปฏิบัติงานให้กับผู้ใต้บังคับบัญชา โดยมุ่งเน้นประสิทธิผลของสถานศึกษา มีความรับผิดชอบและปฏิบัติตามพันธกิจเป้าหมายของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาศิฎิยา โชคดีวัฒนา, ประยูร อิมสวาสดี และชัยพจน์ รังงาม (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ด้านผู้บริหาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.2 ด้านครูผู้สอน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากครูผู้สอนเป็นบุคคลที่แสวงหาความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและแก้ปัญหาในสถานศึกษา ให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียน

ได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ และมีการปฏิบัติ หน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน มีคุณลักษณะ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน ด้านการผลิตและใช้สื่อ มีการประเมินผลการเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียน ใช้สื่อการเรียนรู้อันเหมาะสม มีการเตรียมการสอนเป็นระบบมีกระบวนการ มีการวางแผน มีการเตรียมการสอน มีการดำเนินการการวัดและประเมินผล และนำผลไปใช้ในการปรับปรุง คุณภาพการเรียนการสอน มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย สามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามพันธกิจเป้าหมายของสถานศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดี มนุษย์สัมพันธ์ดี และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐธิดา งามตา (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของศาลศึกษาในสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยม เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของศาลศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยม เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ด้านครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.3 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากการดำเนินการของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีการเปิดโอกาสให้ผู้ปกครอง และชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีการเข้าร่วมประชุม แลกเปลี่ยนประสบการณ์ ติดตามนักเรียน การส่งเสริม สนับสนุน การประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ข่าวสาร ตลอดจน การสร้างเครือข่ายสัมพันธ์ การเสริมสร้างความสัมพันธ์การประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐ และเอกชน เพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งวิทยาการของชุมชน มีส่วนในการพัฒนาชุมชน และท้องถิ่นการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษา มีการใช้วิทยากรภายนอกและภูมิปัญญา ท้องถิ่น เพื่อพัฒนางานวิชาการของโรงเรียน โดยมุ่งผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้น มีผลการจัดกิจกรรม ต่าง ๆ ในสถานศึกษาอยู่ในระดับยอดเยี่ยม สร้างศรัทธาความเชื่อ ของโรงเรียนต่อชุมชน และสังคม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไทพนา ป้อมหิน, รชฎ สุวรรณกฎ และทัสนา ประสานตรี (2562) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ด้านความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชนโดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.4 ด้านงบประมาณ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากสถานศึกษา ได้รับการจัดสรรงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัดและหน่วยงานต่าง ๆ ในการบริหารงาน วิชาการ โดยผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรรงบประมาณให้เหมาะสมและเพียงพอ

โดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นผลผลิต ผลลัพธ์และการวัดผล การดำเนินงานในระบบการบริหาร ควบคุม กำกับงบประมาณที่ชัดเจน มีระบบการตรวจสอบ และรายงานผลการบริหารงบประมาณ ที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ โดยการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน บุคลากรและชุมชนในการบริหารงาน งบประมาณ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกตุแก้ว เจริญเกตุ (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียน จังหวัดสิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จังหวัดสิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5 ด้านงบประมาณ โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.5 ด้านอาคาร สถานที่ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก สถานศึกษามีสถานที่ อาคารเรียน ปลอดภัย มีความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ จัดให้มี สภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการ เรียนการสอนทั้งภายในและนอกห้องเรียน มีห้องพิเศษ อุปกรณ์ ห้องบริการสื่อ ห้องสมุด ห้องเรียนวิทยาศาสตร์ เป็นต้น รวมไปถึงการนำสถานที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า และมีการดูแลรักษาอย่างเหมาะสม ตามบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งเรียนอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วีรวิชัย อารสิ่วสดี และคันสนีย์ จะสุวรรณ (2564) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงาน วิชาการในสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ในความปกติใหม่ ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ในความปกติใหม่ ด้านอาคาร สถานที่ โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

1.6 ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากสถานศึกษาจัดหา ผลิต และพัฒนาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยี ทางการศึกษาที่จำเป็นต่อการบริหารงานวิชาการ เลือกใช้สื่อได้ตามความเหมาะสม แนะนำวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัย เพียงพอ และเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น มีห้องสมุดที่จัดหนังสือเป็นหมวดหมู่ มีแหล่ง สืบค้นความรู้บนเครือข่าย อินเทอร์เน็ตสำหรับผู้เรียน มีการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาหรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยี ทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการวางแผนในการจัดหาระบบการเบิกจ่ายวัสดุ อุปกรณ์ ให้สอดคล้องกับความต้องการในการใช้ มีการบำรุงรักษาสื่อเพื่อใช้ประกอบการจัด กิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ

ของโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลก ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

2. ผลการศึกษาระดับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอ เชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ซึ่งประกอบด้วย 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา 2) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 3) ด้านการวัดผล ประเมินผล 4) ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา 5) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 6) ด้านการนิเทศการศึกษา 7) ด้านการพัฒนา ระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ทุกตัวแปรมีผลต่อประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการเนื่องจากนโยบายกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 ให้ความสำคัญกับการบริหารงานวิชาการ ว่าด้วยการพัฒนาผู้เรียน ประกอบ กับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปในปัจจุบันทำให้สถานศึกษาต้องพัฒนาตนเองอยู่เสมอ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยม จังหวัดพิษณุโลก ผลการวิจัย พบว่า ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ของโรงเรียนมัธยม จังหวัดพิษณุโลก โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณา ในแต่ละด้าน สามารถอธิบายประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการได้ดังนี้

2.1 ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้หลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีการดำเนินการวางแผนจัดทำ ปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร สม่ำเสมอ มีคู่มือการใช้และส่งเสริมด้านกิจกรรมต่าง ๆ โดยสถานศึกษามีการร่วมกับ คณะกรรมการสถานศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรแม่บทและวิเคราะห์สภาพแวดล้อม ของสถานศึกษาและความต้องการของสังคม ชุมชน และท้องถิ่น ให้มีความสอดคล้องกับบริบท แต่ละพื้นที่ เพื่อนำมากำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ แล้วจัดทำ หลักสูตรสถานศึกษาที่สอดคล้องกับหลักสูตรแม่บท โดยหลักสูตรสถานศึกษานี้ได้รับความ เห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน มีการบริหารจัดการหลักสูตร มีการนำหลักสูตรไปใช้ในสถานศึกษา ทำการประเมินหลักสูตร และปรับปรุงเพื่อพัฒนา หลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ญัฐธิดา งามตา (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของศาลศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

มัธยม เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ พระมหาบุญเสริม ธมฺมทินฺโน (ทองศรี) (2554) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนป้อมนาคราชสวทยานนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 ในด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2.2 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอน มีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน สามารถเรียนรู้ที่นำไปใช้ได้จริง มีการจัดเนื้อหาสาระการสอนที่หลากหลายและยืดหยุ่น และหากิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยต้องคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ส่งเสริมให้ผู้เรียนใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรมและ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ นำภูมิปัญญาท้องถิ่นและประสานความร่วมมือเครือข่ายผู้ปกครอง ชุมชน ท้องถิ่น เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสม เพื่อร่วมพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ ส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ และส่งเสริมให้ ครูผู้สอนได้รับการพัฒนาวิธีการจัดกระบวนการเรียนรู้ต่อเนื่อง เพื่อพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ตามความเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564) ได้ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยม จังหวัดพิษณุโลก ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ อาทิวราห์ โชคดีวัฒนา, ประยูร อิมสวัสดิ์ และชัยพจน์ รังงาม (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด ในด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2.3 ด้านการวัดผล ประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีความรู้ความเข้าใจการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการเพื่อกำหนดระเบียบการวัดและประเมินผลตามหลักสูตรสถานศึกษา มีการกำหนดหลักเกณฑ์การนำไปใช้ มีการใช้เทคนิควิธีการตรวจสอบและตัดสิน

ผลการเรียนผู้เรียน มีการจัดทำเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผลให้ได้มาตรฐาน มีการจัดทำระเบียบการวัดผลประเมินผล ตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ทำให้ครูผู้สอนมีมาตรฐานการวัดผลประเมินผลที่ชัดเจน มีวิธีการประเมินผลผู้เรียน ตามสภาพจริงและมีการปรับปรุงวิธีการวัดผลประเมินผลอยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิเชียร เจริญธรรม, วาโร เฟิงสวัสดิ์ และเอกลักษณ์ เพ็ญสา (2564) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 ในด้านการวัดผล ประเมินผลตามความคิดเห็นของผู้บริหารบริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกับงานวิจัยของ ณิชฐิตดา งามตา (2561) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของศาลศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ในด้านการวัดผล ประเมินผลตามความคิดเห็นของผู้บริหารบริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2.4 ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันกำหนดนโยบาย วางแผนในเรื่องการจัดการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้ และเทคโนโลยี เพื่อการศึกษาของสถานศึกษา มีการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา และจัดทำสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการจัดการเรียนการสอน จัดหาหรือจัดเตรียมวัสดุอุปกรณ์ ให้แก่ครู ในการทำสื่อการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมเพียงพอต่อความต้องการของครู และนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ใช้สื่อเทคโนโลยี นวัตกรรมเพื่อการศึกษา มีห้องคอมพิวเตอร์สอน โดยมีการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้สืบค้นข้อมูลทางอินเทอร์เน็ต เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ มีระบบคัดเลือกสื่อการสอนที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้ ครูสามารถใช้คอมพิวเตอร์และโปรแกรมต่าง ๆ การจัดทำแผนการเรียนรู้ ได้ ใช้บทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและใช้แบบเรียนสำเร็จรูปในการสอน มีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นฤมล มณีแดง สมใจ สืบเสาะ (2565) ทำวิจัย เรื่องได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกับงานวิจัยของ ไทพนา บ่อมหิน, รชฎ สุวรรณภฏ และทัสนา ประสานตรี (2562) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผล

ต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 1 ในด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวม และรายด้าน อยู่ในระดับมากเช่นกัน

2.5 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนจัดทำวิจัยในชั้นเรียน ส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาตนเองในเรื่องการวิจัยเพื่อการศึกษา กำหนดนโยบายและแนวทางการใช้ การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้และกระบวนการทำงานของนักเรียน ดำเนินการ วิเคราะห์ปัญหาการเรียนเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยครูผู้สอนในชั้นเรียน มีเป้าหมายสำคัญ อยู่ที่การแสวงหาคำตอบจากปัญหาและข้อสงสัยของครู มีวิธีการศึกษาและสร้างความตระหนัก เกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์ วิจัยและการนำผลวิจัยมาใช้ในการบริหารจัดการและการพัฒนา คุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา มีการทำ PLC ให้ครูผู้สอนแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในสถานศึกษาและผู้เชี่ยวชาญภายนอก มีการนำ ผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ มีระบบเครือข่าย การเผยแพร่ผลงานในการทำวิจัยในชั้นเรียนกับสถานศึกษาอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ไทพนา ป้อมหิน, รชฎ สุวรรณภูมิ และทัศนาศรี (2562) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ในด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมและราย ด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกับงานวิจัยของ ณิชฐิตา งามตา (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัย ที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยม เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ในด้านการวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่น

2.6 ด้านการนิเทศการศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจาก สถานศึกษาดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษา ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ช่วยเหลือ เสริมสร้างความตระหนักและให้กำลังใจแก่ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องให้เข้าใจในกระบวนการนิเทศภายในเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้อง และเกิด ประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียน ในความสามารถของผู้บริหารสถานศึกษาในการจัดระบบดำเนินการ

นิเทศงานวิชาการในสถานศึกษานั้น มีการกำหนดเป้าหมาย แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผน ดำเนินการนิเทศวิชาการในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา ครูผู้สอนและสถานศึกษา มีการประเมินผลระบบและกระบวนการนิเทศภายในสถานศึกษาโดยประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประสบการณ์การจัดระบบการนิเทศภายในกับสถานศึกษาอื่นและเครือข่ายการนิเทศภายในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อพัฒนาระบบและกระบวนการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอน ของสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลชัญญา ทองหัตถา (2565) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด เขต 1 ในด้านการนิเทศการศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันกับงานวิจัยของ นฤมล มณีแดง และสมใจ สืบเสาะ (2565) ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในด้านการนิเทศการศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน

2.7 ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนและบุคลากรภายในสถานศึกษาร่วมจัดทำแนวปฏิบัติระบบและโครงสร้างการประกันภายในที่ยอมรับและปฏิบัติร่วมกัน ตามกฎกระทรวงกำหนด โดยมีการ แต่งตั้งคณะกรรมการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ที่มีข้อมูลสารสนเทศครอบคลุมภารกิจ และสามารถแสดงถึงประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพของการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้อย่างพอเพียง ถูกต้องชัดเจน เป็นปัจจุบัน และสามารถจัดเก็บเรียกใช้ข้อมูลสารสนเทศได้อย่างสะดวก รวดเร็ว มีการกำหนดมาตรฐาน การศึกษาของสถานศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน จัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยมีการกำกับ ติดตามตรวจสอบรายงานผลการดำเนินงาน ตามแผนพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษา และรายงานการพัฒนาคุณภาพการศึกษาประจำปี (รายงานประจำปี) เสนอหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐธิดา งามตา (2561) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของศาลศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยม เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง ในด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมและรายด้าน อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกันกับงานวิจัยของของ นฤมล มณีแดง และสมใจ สืบเสาะ

(2565) ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 ในด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ผลการวิจัย พบว่า ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชิงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ปัจจัยที่มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่สูงที่สุด คือ ด้านอาคารสถานที่ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษามีสถานที่ อาคารเรียน ปลอดภัย มีความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ จัดให้มีสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งภายในและนอกห้องเรียน มีห้องพิเศษ อุกรณ์ ห้องบริการสื่อ ห้องสมุด ห้องเรียนวิทยาศาสตร์ เป็นต้น รวมไปถึงการนำสถานที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า และมีการดูแลรักษาอย่างเหมาะสม ตามบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ มีการนิเทศ กำกับ ติดตาม ปรับปรุงและพัฒนาแหล่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่องสอดคล้องกับการศึกษาของ วิเชียร เจริญธรรม, วาโร เฟิงสวัสดิ์ และเอกลักษณ์ เพ็ญสา (2564, หน้า 12) ได้ทำวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 โดยมีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลางและมีความสัมพันธ์ในทางบวกทุกด้าน

ผลการค้นหาตัวแปรพยากรณ์ที่ดีและสร้างสมการพยากรณ์ ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการกับการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชิงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 สามารถสรุปและอภิปรายผลได้ดังนี้

ด้านอาคาร สถานที่ เป็นตัวแปรพยากรณ์ที่ดีในการทำนายที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้ต้องอาศัยความพร้อมด้านอาคารสถานที่ โดยจัดให้มีสภาพแวดล้อมภายในสถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนทั้งภายในและนอกห้องเรียน ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ วิเชียร เจริญธรรม, วาโร เฟิงสวัสดิ์ และเอกลักษณ์ เพ็ญสา (2564, หน้า 12) ผลการวิจัย พบว่า ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่กับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8 มีความสัมพันธ์กันในระดับปานกลาง

ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีในการทำนายที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถานศึกษา จัดหา ผลิตและพัฒนาเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จำเป็นต่อการบริหารงานวิชาการ เลือกลงใช้สื่อได้ตามความเหมาะสม ใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยเพียงพอ และเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียนมากยิ่งขึ้น มีห้องสมุดที่จัดหนังสือเป็นหมวดหมู่ มีแหล่ง สืบค้นความรู้บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับผู้เรียน มีการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาหรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน มีการวางแผนในการจัดหาระบบการเบิกจ่ายวัสดุอุปกรณ์ ให้สอดคล้องกับความต้องการในการใช้ มีการบำรุงรักษาสื่อเพื่อใช้ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการศึกษาของ ชนกานต์ เอี่ยมสะอาด (2564, หน้า 94) ผลการวิจัย พบว่าด้านความเพียงพอของสื่อ นวัตกรรมกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการโรงเรียนมัธยมศึกษา จังหวัดพิษณุโลกมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ด้านครูผู้สอน เป็นตัวพยากรณ์ที่ดีในการทำนายที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูผู้สอนเป็นบุคคลที่แสวงหาความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้ในการปรับปรุงการเรียนการสอนและแก้ปัญหาในสถานศึกษา ให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหา ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ และมีการปฏิบัติ หน้าที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน มีการจัดกิจกรรม การเรียนการสอน มีการผลิตและใช้สื่อประเมินผลการเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียน มีการเตรียมการสอนเป็นระบบมีกระบวนการ และนำผลไปใช้ในการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย สามารถปฏิบัติงานได้ตรงตามพันธกิจ เป้าหมายของสถานศึกษา เป็นแบบอย่างที่ดี มนุษย์สัมพันธ์ดี และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการศึกษาของ ไทพนา บ่อมหิน, รชฎ สุวรรณกัญ และทัสนา ประสานตรี (2562, หน้า 135) ผลการวิจัย พบว่า ด้านครูผู้สอนกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 มีความสัมพันธ์กันในระดับสูง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการนำวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 มีดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดย

ด้านผู้บริหาร ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ที่จำเป็นต่อการบริหารงานวิชาการ และผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกลเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางด้านการบริหารงานวิชาการและมีความสามารถในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา มีสามารถจูงใจคณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้คำปรึกษาคณะครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้งานวิชาการเป็นไปตามหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนด

ด้านครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษาและมีการส่งเสริมสนับสนุนทางด้านความรู้เพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ครูผู้สอนควรออกแบบการวัดประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริงให้เหมาะสม

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งสถานศึกษาสามารถสร้างความไว้วางใจสร้างความศรัทธาให้กับทางชุมชนได้เป็นอย่างดีและเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้สถานศึกษาควรให้ผู้ปกครองมีการเข้าร่วมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แสดงความคิดเห็น เพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุนสถานศึกษาในด้านวิชาการอย่างสม่ำเสมอ

ด้านงบประมาณ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ โดยให้ครูผู้สอน บุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ และผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้ทรัพยากรและงบประมาณโดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นผลผลิตและผลลัพธ์ ทั้งนี้สถานศึกษาควรได้รับทรัพยากรและงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกต่าง ๆ ในการบริหารงานวิชาการ

ด้านอาคาร สถานที่ ซึ่งสถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนทั้งภายในห้องเรียน และนอกห้องเรียนและมีความพร้อมด้านการจัดอาคาร สถานที่ เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียนและสถานศึกษามีการจัดแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมและหลากหลาย ทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ทั้งนี้สถานศึกษาควรจัดให้มีห้องพิเศษ ที่มีอุปกรณ์ การสื่อห้องสมุด และห้องเรียนวิทยาศาสตร์ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน

ด้านสื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งสถานศึกษาเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม และแนะนำวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเอื้อประโยชน์

ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และมีการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาหรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ทั้งนี้สถานศึกษาควรมีการบำรุงรักษาสื่อเครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษามาเสมอ

2. การศึกษาประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดย

ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษามีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องมีการจัดตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับการบริหารหลักสูตร ทั้งนี้สถานศึกษาควรมีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความสามารถในการเป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ซึ่งครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน และมีการจัดกระบวนการเรียนรู้มีเนื้อหาสาระที่หลากหลายและยืดหยุ่น มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องและสร้างความสนใจ ตอบสนองต่อความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนอย่างสม่ำเสมอ

ด้านการวัดผลประเมินผล ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีวิธีการที่เหมาะสมไปการติดตามประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง และมีการจัดตั้งคณะกรรมการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ที่มีความรู้ความสามารถ ทั้งนี้สถานศึกษาควรมีการส่งเสริมให้คณะครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อการเรียนรู้ และผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีการวางแผนการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา ทั้งนี้สถานศึกษาควรมีระบบการคัดเลือกสื่อการเรียนที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้

ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา ซึ่งครูผู้สอนมีการทำ PLC เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายในสถานศึกษา และสถานศึกษามีการส่งเสริมให้ครูผู้สอนพัฒนาตนเองในเรื่องการวิจัยเพื่อการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน ทั้งนี้สถานศึกษาควรมีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนให้กับสถานศึกษาอื่น ๆ

ด้านการนิเทศการศึกษา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษามีการให้คำแนะนำ คำปรึกษา ช่วยเหลือ และเสริมสร้างความตระหนักและให้กำลังใจแก่ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน มีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการโดยการกำหนด เป้าหมายและแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการดำเนินการนิเทศในรูปแบบที่หลากหลาย เหมาะสมกับสถานศึกษา และมีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายใน สถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ ครูผู้สอนและสถานศึกษามีการประเมินผลระบบและกระบวนการ นิเทศในสถานศึกษาโดยประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษา ควรสร้างความเข้าใจกระบวนการนิเทศภายในให้แก่ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องเพื่อการปฏิบัติ ที่ถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน

ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ซึ่งสถานศึกษา มีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องและสถานศึกษามีการส่งเสริม การพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูผู้สอนมีการประเมินผล การปฏิบัติงานของตนเองอยู่เสมอ และผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลการประเมิน การปฏิบัติงานมาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้สถานศึกษาควรมีระบบการประกันคุณภาพ ภายในสถานศึกษาที่มีความชัดเจนและผู้บริหารสถานศึกษาควรใช้การประเมินโครงการต่าง ๆ แผนงาน นำมาใช้ในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผลการบริหารงาน วิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เชียงใหม่ เขต 3 มีความสัมพันธ์กันอยู่ แสดงว่าปัจจัยการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 ดังนั้น สถานศึกษาควรให้การสนับสนุนส่งเสริมเพื่อให้เกิด การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

4. จากสมการพยากรณ์ พบว่า ปัจจัยการบริหารงานงานวิชาการที่ส่งผลสำคัญที่สุด คือ ปัจจัยด้านอาคาร สถานที่ ดังนั้นสถานศึกษาควรให้การสนับสนุนส่งเสริมในเรื่อง ความปลอดภัยของสถานศึกษา ความพร้อมด้านอาคาร สถานที่ การจัดทำให้มีสภาพแวดล้อม ภายในสถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายเหมาะสมและเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน ทั้งภายในและนอกห้องเรียน มีห้องพิเศษ อุปกรณ์ ห้องบริการสื่อ ห้องสมุด ห้องเรียน วิทยาศาสตร์ เป็นต้น รวมไปถึงการนำสถานที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่า และ มีการดูแลรักษาอย่างเหมาะสมตามบริบทของสถานศึกษานั้น ๆ มีปรับปรุงและพัฒนา แหล่งเรียนอย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาภาวะผู้นำที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
2. ควรมีการศึกษาปัจจัยทางตรงและปัจจัยทางอ้อมที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

บรรณานุกรม

- กมล ภูประเสริฐ. (2545). **การบริหารงานในสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ: ทิพย์พับลิเคชั่น.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **คู่มือการปฏิบัติงานข้าราชการครู**. สืบค้นเมื่อ 27 มิถุนายน 2566, จาก <http://koob.samroiwit.ac.th/webdata/teacherflow.pdf>
- กัลชญา ทองหัตถา. (2565). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัง เขต 1**. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม., มหาวิทยาลัยหาดใหญ่, สงขลา.
- กัลชญา ทองหัตถา และจรัส อติวิทยากรณ์. (12 พฤษภาคม 2565). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษารัง เขต 1. ใน การประชุมมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติและนานาชาติ ครั้งที่ 13** (หน้า 2432–2445). สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- เกตุแก้ว เจริญเกตุ. (2561). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ในจังหวัดสิงห์บุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 5**. วิทยานิพนธ์ กศ.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- เจริญพร คำจารย์. (2558). **การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. วิทยานิพนธ์ ปร.ด., มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- ชนกานต์ เขี่ยมสะอาด. (2564). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยม จังหวัดพิษณุโลก**. การค้นคว้าอิสระ กศ.ม., มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.
- ชุติกานต์ หลวงแสน. (2564). **ปัจจัยที่ส่งต่อความเป็นเลิศในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนขนาดเล็ก จังหวัดอุตรดิตถ์**. วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์, อุตรดิตถ์.
- ณัฐธิดา งามตา. (2561). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 สหวิทยาเขตอิงโขง**. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง กศ.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา.

- ทิพวรรณ ลำเนาแก้ว. (2560). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต 2.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์, นครราชสีมา.
- ไทพนา ป้อมหิน, รชฎ สุวรรณกัญ และทัศนาศรี. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1. **วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร (Online)**, 1(1), 128-139.
- นฤมล มณีแดง และสมใจ สืบเสาะ. (2565). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. **Journal of Educational Innovation and Research**, 7(1), 1-16.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). **หลักการวิจัยเบื้องต้น** (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2545). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริม.
- ปิยพันธ์ ศิริรักษ์. (2560). **การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสู่ความเป็นเลิศ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ศึกษามัธยมศึกษา เขต 25.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น, ขอนแก่น.
- พระมหาบุญเสริม ธมฺมทินฺโน (ทองศรี). (2554). **ปัจจัยและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ โรงเรียนป้อมนาคราชสวทยานนท์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ เขต 1.** วิทยานิพนธ์ พศ.ม., มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, พระนครศรีอยุธยา.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553. (2553). **ราชกิจจานุเบกษา**. 127(45 ก). หน้า 1-22.
- พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547. (2547). **ราชกิจจานุเบกษา**. 121 (ตอนพิเศษ 79 ก). หน้า 22-23.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2545). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์** (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พิชฌาภา แพงด้วง. (2565). **แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 1.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม, มหาสารคาม.

- พิมพ์ใจ พุฒิจตุรัส. (2562). **การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
ศึกษาธิการภาค 1.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรม
ราชูปถัมภ์, ปทุมธานี.
- ภาคภูมิ ทองลาด. (2561). **ปัจจัยทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงาน
วิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 21.**
วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, สกลนคร.
- มณูญ พันธุ์หล่อ. (2553). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนอาชีวศึกษา
เอกชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน กลุ่มที่ 1.** วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัย
ราชภัฏอุดรธานี, อุดรธานี.
- วรพล เจริญวัย. (2561). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการโรงเรียน
ขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2.**
วิทยานิพนธ์ ค.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา, ชลบุรี.
- วันวิสา พรหมสุวรรณ. (2561). **ความสัมพันธ์ระหว่างการบริหารงานวิชาการกับประสิทธิผล
ของสถานศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร** สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาสงขลา เขต 3. การค้นคว้าอิสระ ค.ม., มหาวิทยาลัยทักษิณ, สงขลา.
- วิเชียร เจริญธรรม, วาโร เฟิงสวัสดิ์ และเอกลักษณ์ เพ็ญสา. (2564). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อ
ประสิทธิผลการบริหารวิชาการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 8.**
วารสารศรีล้านช้างปริทรรศน์, 7(2), 72-87.
- วีรวิทย์ อารสสวัสดิ์ และคณินีย์ จะสุวรรณ. (2564). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ
ในสถานศึกษาเอกชน ระดับประถมศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่ในความปกติใหม่.** *Journal
of Roi Kaensarn Academi*, 7(4), 145-159.
- สมคิด บางโม. (2545). **การบริหาร.** กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2552). **หลักสูตรแกนกลาง
การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551.** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์
แห่งประเทศไทย.
- สิวิมล เส็งเมือง และอำนาจ จันทระ. (2561). **ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงาน
วิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษา เขต 42.** **วารสารบัณฑิตศึกษาปริทรรศน์ วิทยาลัยสงฆ์นครสวรรค์,**
7(1), 1-13.

- สุพิชชา มากะเต, ภัคณ์ภูฏ์ สมพงษ์ธรรม และพรรณวลัย เกวละ. (2562). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตภาคสนาม ภาคกลาง. *e-Journal of Education Studies, Burapha University*, 3(1), 1-18.
- อาทิจญา โชคดีวัฒนา, ประยูร อิ่มสวาสดี และชัยพจน์ รังงาม. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด. *วารสารบัณฑิตวิทยาลัย พิษณุพรรณ*, 13(2), 1-8.
- Adegbemile, O. (2011). Principals' Competency Needs for Effective Schools' Administration in Nigeria. *Journal of Education and Practice*, 2(4), 15-23.
- Olsson, L. (2012). **Leadership and Creativity in Research Investigations of Leadership and Leader-Member Exchange (Lmx) in Research Groupd.** Doctoral Dissertation, Ph.D., University of Guthenburg, Gothenburg, Sweden.
- Sergiovanni, T. J. (1987). **Education Governance and Administration** (2nd ed.). New Jersey: Englewood Cliffs.
- Smith, D. (2006). **Exploring Innovation.** Berkshire: McGraw-Hill Education.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก รายนามผู้เชี่ยวชาญ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สันติ บุรณะชาติ ตำแหน่งประธานหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา และหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
2. รองศาสตราจารย์ ดร.โสภา อำนวยรัตน์ ตำแหน่งอาจารย์วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณกร พรประเสริฐ ตำแหน่งอาจารย์วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ภาคผนวก ข ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC)

ผลการตรวจค่าความสอดคล้องข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ของแบบสอบถาม
เพื่อการวิจัย (Item Congruence Index: IOC)

สูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

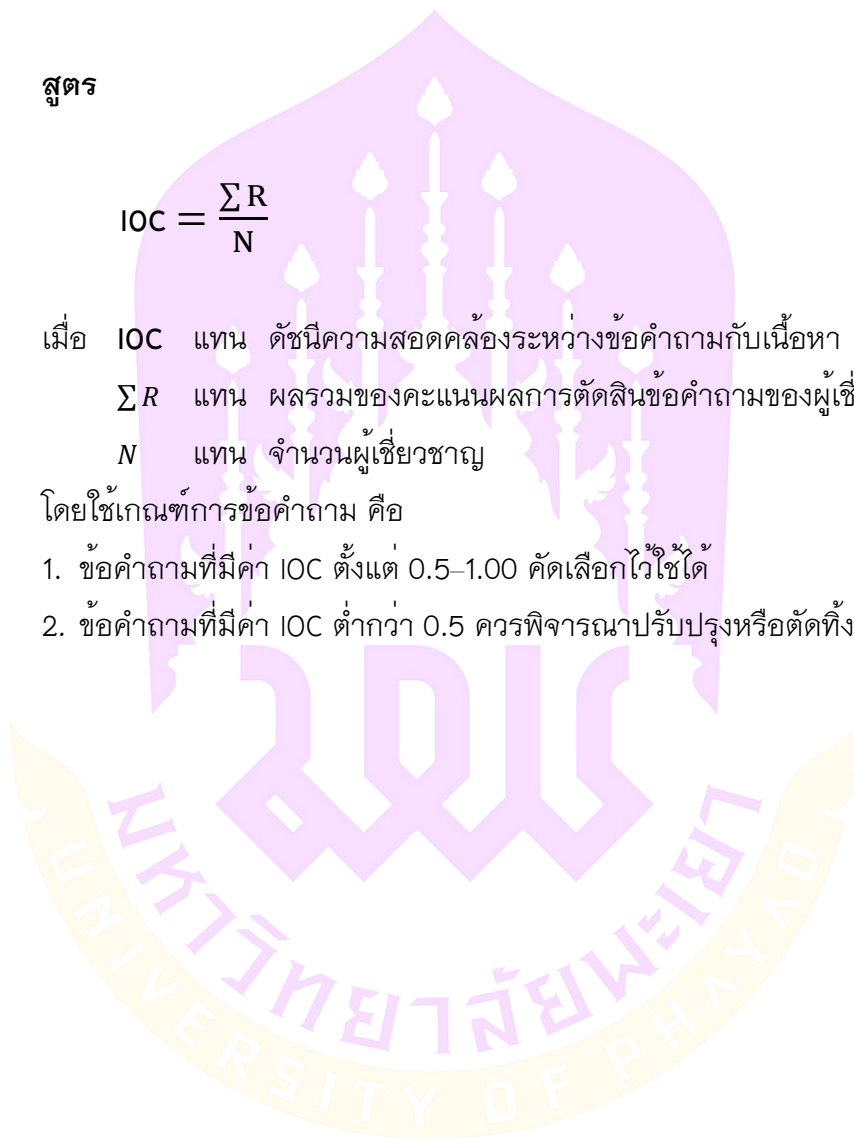
เมื่อ IOC แทน ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหา

$\sum R$ แทน ผลรวมของคะแนนผลการตัดสินข้อคำถามของผู้เชี่ยวชาญ

N แทน จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

โดยใช้เกณฑ์การข้อคำถาม คือ

1. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5–1.00 คัดเลือกไว้ใช้ได้
2. ข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.5 ควรพิจารณาปรับปรุงหรือตัดทิ้ง

แบบประเมินความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับนิยามศัพท์เฉพาะของแบบสอบถาม
ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาว่าข้อคำถามรายข้อต่อไปนี้มีความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะของตัวแปรการศึกษาอิสระ เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยใส่เครื่องหมาย \checkmark ลงในช่องว่าง +1, 0, -1 เพื่อให้คะแนนตามความหมาย ดังนี้

+1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนี้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

0 หมายถึง ไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนี้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

-1 หมายถึง แน่ใจว่าข้อคำถามนี้ไม่สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

แบบสอบถามฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษา เก็บรวบรวมข้อมูลกับผู้อำนวยการสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ตอนที่ 3 ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามสภาพจริง

1. เพศ

ชาย หญิง

2. ระดับการศึกษา

ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก

3. ประสบการณ์ทำงาน

ต่ำกว่า 10 ปี 10-20 ปี
 21-30 ปี 30 ปี ขึ้นไป

4. ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา

ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
ปัจจัยด้านผู้บริหาร						
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ที่จำเป็นต่อ การบริหารงานวิชาการ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถ ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางด้านการบริหาร งานวิชาการ	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบ มีทักษะในการแก้ปัญหาและตัดสินใจ การบริหารงานวิชาการได้อย่างรวดเร็ว	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจูงใจคณะครู และผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดความร่วมมือ ในการบริหารงานวิชาการ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
6	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้าง การยอมรับตนเอง ด้วยบุคลิกภาพของ ความเป็นผู้นำ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
7	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้คำปรึกษา คณะครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้งานวิชาการ เป็นไปตามหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนด	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ปัจจัยด้านครูผู้สอน						
8	ครูผู้สอนมีความรู้และความถนัดใน เนื้อหาวิชาที่ตนเองรับผิดชอบสอน	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
9	ครูผู้สอนเป็นบุคคลที่แสวงหาความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้สอนในรายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบสอน	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
10	ครูผู้สอนสามารถแก้ปัญหาให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหาได้อย่างเหมาะสม	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
11	ครูผู้สอนส่งเสริมสนับสนุนทางด้านความรู้เพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
12	ครูผู้สอนใช้เทคนิคในการสอน สื่อ การประเมินผลการเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียนเสมอ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
13	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
14	ครูผู้สอนสามารถออกแบบการวัดประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริงได้อย่างเหมาะสม	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน						
15	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
16	ผู้ปกครองมีการเข้าร่วมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แสดงความคิดเห็นเพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุนสถานศึกษาในด้านวิชาการ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
17	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมทางด้านวิชาการร่วมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
18	สถานศึกษาสามารถสร้างความไว้วางใจ ใจสร้างความศรัทธาให้กับทางชุมชนได้เป็น อย่างดี	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ปัจจัยงบประมาณ						
19	สถานศึกษาได้รับการจัดสรรทรัพยากร และงบประมาณในการบริหารงานวิชาการ จากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเพียงพอ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
20	ศึกษาได้รับทรัพยากรและงบประมาณ จากหน่วยงานภายนอกต่าง ๆ ในการ บริหารงานวิชาการ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
21	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรร ทรัพยากรและงบประมาณที่เป็นไปตาม แผนการใช้งบประมาณของงานวิชาการ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
22	ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้ทรัพยากร และงบประมาณโดยคำนึงถึงการพัฒนา คุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นผลผลิต และผลลัพธ์	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
23	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงาน ในการบริหารทรัพยากรและงบประมาณ การควบคุมกำกับ มีการตรวจสอบและ รายงานผลการบริหารงานงบประมาณ ที่ชัดเจนและตรวจสอบได้	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
24	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากร และงบประมาณโดยให้ครูผู้สอน บุคลากร และชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหาร งบประมาณ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
ปัจจัยด้านอาคาร สถานที่						
25	สถานศึกษามีสถานที่ อาคาร เหมาะสม และปลอดภัยสำหรับผู้เรียน	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
26	สถานศึกษามีความพร้อมด้านการจัด อาคาร สถานที่ เหมาะสมกับการเรียนรู้ ของผู้เรียน	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
27	สถานศึกษามีการจัดแหล่งเรียนรู้ ที่เหมาะสมและหลากหลาย ทั้งภายใน ห้องเรียนและนอกห้องเรียน	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
28	สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอน ทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
29	สถานศึกษามีห้องพิเศษ มีอุปกรณ์ การสื่อ ห้องสมุด และห้องเรียนวิทยาศาสตร์ ที่เอื้อ ต่อการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
30	สถานศึกษามีการนำสถานที่มาใช้ให้เกิด ประโยชน์สูงสุดและคุ้มค่ามีการดูแลรักษา อย่างเหมาะสม	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
31	สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ นิเทศ ติดตาม ปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษา อย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
สื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						
32	สถานศึกษาจัดหา สื่อ วัสดุอุปกรณ์และ เทคโนโลยีที่จำเป็นต่อการบริหารงาน วิชาการอย่างเหมาะสมและเพียงพอ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
33	สถานศึกษามีการผลิตและพัฒนาเครื่องมือ สื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่จำเป็นต่อการบริหารงานวิชาการ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
34	สถานศึกษาเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม และแนะนำวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอน ที่ทันสมัยและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ ของผู้เรียน	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
35	สถานศึกษามีห้องสมุดที่จัดหนังสือ เป็นหมวดหมู่ มีแหล่งสืบค้นข้อมูล บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และมีอินเทอร์เน็ต ที่มีความเร็วสูง	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
36	สถานศึกษามีการสร้างนวัตกรรมทาง การศึกษาหรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยี ทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
37	สถานศึกษามีการวางแผนในการจัดหา ระบบการเบิกจ่ายสื่อ วัสดุอุปกรณ์และ เทคโนโลยีทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับ ความต้องการใช้	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
38	สถานศึกษามีการบำรุงรักษาสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา สม่ำเสมอ	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
39	สถานศึกษามีการจัดใช้สื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา						
1	สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตร สถานศึกษาสอดคล้องกับหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
2	สถานศึกษามีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตร อย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
3	สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการบริหาร หลักสูตรสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถ เหมาะสมกับการบริหารหลักสูตร	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
4	สถานศึกษามีการจัดตั้งคณะกรรมการ ปรับปรุงหลักสูตรที่มีความรู้ความสามารถ เหมาะสมกับการปรับปรุงหลักสูตร	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
5	สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ เป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และ ความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการ เป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
7	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้าง บรรยากาศให้ครูผู้สอนรับผิดชอบร่วมกัน ในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	1	1	0	0.67	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้						
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
9	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
10	ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน สามารถเรียนรู้และนำไปใช้ได้จริง	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
11	ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้มีเนื้อหาสาระที่หลากหลายและยืดหยุ่น มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องและสร้างความสนใจ ตอบสนองต่อความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
12	ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียน ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
13	ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
14	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	1	1	0	0.67	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
15	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนา ศักยภาพของครูด้านการจัดกระบวนการ เรียนรู้อย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ด้านการวัดผลและประเมินผล						
16	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้คณะครูผู้สอน มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและ ประเมินผลการเรียนรู้	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
17	สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการวัดผล ประเมินผลการเรียนรู้ที่มีความรู้ความสามารถ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
18	สถานศึกษามีการจัดทำระเบียบการวัดผล ประเมินผลตรงตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
19	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีมาตรฐานการวัดผลและประเมินผล ที่ชัดเจนเหมาะสมกับรายวิชาที่ตนรับผิดชอบ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
20	บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีวิธีการที่เหมาะสมไปการติดตาม ประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
21	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอน มีการปรับปรุงวิธีการวัดผลอยู่เสมอ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ด้านการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						
22	สถานศึกษามีห้องคอมพิวเตอร์ที่มีความทันสมัย เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ของครูผู้สอน	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
23	สถานศึกษามีระบบการคัดเลือกสื่อ การเรียนที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
24	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
25	ผู้บริหาร ผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องมีการวางแผนการจัดหาและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
26	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อการเรียนรู้	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
27	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำวิจัยในชั้นเรียน	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
28	ครูผู้สอนมีวิธีการศึกษาและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์ใจและการนำผลวิจัยไปใช้ในการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
29	ครูผู้สอนมีการทำ PLC เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายในสถานศึกษา	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
30	สถานศึกษามีการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
31	สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนให้กับสถานศึกษาอื่น ๆ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
ด้านการนิเทศการศึกษา						
32	สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
33	สถานศึกษาให้คำแนะนำ คำปรึกษาช่วยเหลือ และเสริมสร้างความตระหนักและให้กำลังใจแก่ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
34	สถานศึกษาสร้างความเข้าใจกระบวนการนิเทศภายในให้แก่ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
35	สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการโดยการกำหนดเป้าหมายและแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการดำเนินการนิเทศในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
36	ครูผู้สอนและสถานศึกษามีการประเมินผลระบบและกระบวนการนิเทศในสามศึกษาโดยประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
37	สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีความชัดเจน	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
38	สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ข้อที่	รายการ	ผู้เชี่ยวชาญ คนที่			ค่า IOC	สรุปความ สอดคล้อง
		1	2	3		
39	สถานศึกษามีการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียน ตามมาตรฐานการศึกษา	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
40	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้การประเมิน โครงการต่างๆ แผนงาน ใช้ในการประกัน คุณภาพภายในสามศึกษา	1	1	1	1.00	สอดคล้อง
41	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูผู้สอน มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเอง อยู่เสมอ	1	1	0	0.67	สอดคล้อง
42	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอน นำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาพัฒนา ตนเองอย่างต่อเนื่อง	1	1	1	1.00	สอดคล้อง

ค่าความเชื่อมั่น ตอนที่ 2 ด้านปัจจัยการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอ
เชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีค่าเท่ากับ 0.95
และค่าความเชื่อมั่นด้านประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3 มีค่าเท่ากับ 0.95

ภาคผนวก ค รายนามหน่วยงานที่ให้ความอนุเคราะห์เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

1. โรงเรียนบ้านถ้ำ
2. โรงเรียนบ้านเชียงดาว
3. โรงเรียนบ้านทุ่งหลุก
4. โรงเรียนบ้านปางแดง
5. โรงเรียนบ้านทุ่งละคร
6. โรงเรียนบ้านดอน
7. โรงเรียนชุมชนบ้านวังจ้อม
8. โรงเรียนบ้านแม่เมะ
9. โรงเรียนบ้านสันป่าเกี๊ยะ
10. โรงเรียนบ้านป่าบง
11. โรงเรียนวัดจอมคีรี
12. โรงเรียนบ้านแม่นะ
13. โรงเรียนบ้านสบคาบ
14. โรงเรียนบ้านแม่ฮ้อใน
15. โรงเรียนวัดปางมะโฮ
16. โรงเรียนบ้านออน
17. โรงเรียนบ้านแม่ป่าม
18. โรงเรียนบ้านปางมะเยา
19. โรงเรียนมิตรมวลชนเชียงใหม่
20. โรงเรียนบ้านห้วยจะค่าน ต.ช.ด.อนุสรณ์
21. โรงเรียนบ้านปางเฟื่อง
22. โรงเรียนชุมชนบ้านเมืองงาย
23. โรงเรียนบ้านใหม่
24. โรงเรียนบ้านห้วยทรายขาว
25. โรงเรียนบ้านแม่กอนใน
26. โรงเรียนบ้านทุ่งข้าวพวง
27. โรงเรียนพัฒนาต้นน้ำขุนคอง
28. โรงเรียนบ้านเมืองคอง
29. โรงเรียนบ้านวังมะริว
30. โรงเรียนบ้านหนองบัว
31. โรงเรียนคอยสามหมื่น
32. โรงเรียนบ้านเมืองนะ
33. โรงเรียนแก่น้อยศึกษา
34. โรงเรียนโครงการหลวงแก่น้อย
35. โรงเรียนบ้านหนองเขียว
36. โรงเรียนบ้านอรุโณทัย
37. โรงเรียนบ้านรินหลวง
38. โรงเรียนบ้านนาหวาย
39. โรงเรียนเบญจม 2 บ้านน้ำรั

ภาคผนวก ง แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา
ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

คำชี้แจง ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ตามสภาพจริง

1. เพศ

ชาย

หญิง

2. ระดับการศึกษา

ปริญญาตรี

ปริญญาโท

ปริญญาเอก

3. ประสบการณ์ทำงาน

ต่ำกว่า 10 ปี

10-20 ปี

21-30 ปี

30 ปี ขึ้นไป

4. ตำแหน่งหน้าที่ในสถานศึกษา

ผู้บริหาร

ครูและบุคลากรทางการศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปัจจัยการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ตามสภาพจริง

ข้อที่	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
ปัจจัยด้านผู้บริหาร						
1	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ที่จำเป็นต่อการบริหารงานวิชาการ					
2	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษา					
3	ผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์กว้างไกลเป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงทางด้านการบริหารงานวิชาการ					
4	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรับผิดชอบ มีทักษะในการแก้ปัญหาและตัดสินใจการบริหารงานวิชาการได้อย่างรวดเร็ว					
5	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจูงใจคณะครูและผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดความร่วมมือในการบริหารงานวิชาการ					
6	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างการยอมรับตนเองด้วยบุคลิกภาพของความเป็นผู้นำ					
7	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถให้คำปรึกษาคณะครูและผู้เกี่ยวข้องเพื่อให้งานวิชาการเป็นไปตามหลักสูตรที่สถานศึกษากำหนด					
ปัจจัยด้านครูผู้สอน						
8	ครูผู้สอนมีความรู้และความถนัดในเนื้อหาวิชาที่ตนเองรับผิดชอบสอน					
9	ครูผู้สอนเป็นบุคคลที่แสวงหาความรู้และแนวคิดใหม่ ๆ มาใช้สอนในรายวิชาที่ตนเองรับผิดชอบสอน					
10	ครูผู้สอนสามารถแก้ปัญหาให้ความช่วยเหลือนักเรียนเมื่อมีปัญหาได้อย่างเหมาะสม					

ข้อที่	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
11	ครูผู้สอนส่งเสริมสนับสนุนทางด้านความรู้เพื่อให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่าง ๆ ในการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ					
12	ครูผู้สอนใช้เทคนิคในการสอน สื่อ การประเมินผลการเรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างและความต้องการของผู้เรียนเสมอ					
13	ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้สอดคล้องกับหลักสูตรของสถานศึกษา					
14	ครูผู้สอนสามารถออกแบบการวัดประเมินผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามสภาพจริงได้อย่างเหมาะสม					
ปัจจัยความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน						
15	สถานศึกษาเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีส่วนรวมในการจัดการศึกษา					
16	ผู้ปกครองมีการเข้าร่วมประชุมเพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ แสดงความคิดเห็น เพื่อส่งเสริมหรือสนับสนุนสถานศึกษาในด้านวิชาการ					
17	สถานศึกษามีการจัดกิจกรรมทางด้านวิชาการร่วมกับชุมชนอย่างสม่ำเสมอ					
18	สถานศึกษาสามารถสร้างความไว้วางใจสร้างความศรัทธาให้กับทางชุมชนได้เป็นอย่างดี					
ปัจจัยงบประมาณ						
19	สถานศึกษาได้รับการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณในการบริหารงานวิชาการจากหน่วยงานต้นสังกัดอย่างเพียงพอ					
20	ศึกษาได้รับทรัพยากรและงบประมาณจากหน่วยงานภายนอกต่าง ๆ ในการบริหารงานวิชาการ					
21	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณที่เป็นไปตามแผนการใช้งบประมาณของงานวิชาการ					
22	ผู้บริหารสถานศึกษามีการใช้ทรัพยากรและงบประมาณ โดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นสำคัญ มุ่งเน้นผลผลิตและผลลัพธ์					

ข้อที่	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
23	ผู้บริหารสถานศึกษามีการดำเนินงานในการบริหารทรัพยากรและงบประมาณ การควบคุมกำกับ มีการตรวจสอบและรายงานผลการบริหารงานงบประมาณที่ชัดเจนและตรวจสอบได้					
24	ผู้บริหารสถานศึกษามีการจัดสรรทรัพยากรและงบประมาณ โดยให้ครูผู้สอน บุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารงบประมาณ					
ปัจจัยด้านอาคาร สถานที่						
25	สถานศึกษามีสถานที่ อาคาร เหมาะสมและปลอดภัยสำหรับผู้เรียน					
26	สถานศึกษามีความพร้อมด้านการจัดอาคาร สถานที่ เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน					
27	สถานศึกษามีการจัดแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสมและหลากหลายทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน					
28	สถานศึกษามีการจัดการเรียนการสอนทั้งภายในห้องเรียนและนอกห้องเรียน					
29	สถานศึกษามีห้องพิเศษ มีอุปกรณ์ การสื่อ หองสมุด และห้องเรียนวิทยาศาสตร์ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน					
30	สถานศึกษามีการนำสถานที่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และคุ้มค่ามีการดูแลรักษาอย่างเหมาะสม					
31	สถานศึกษามีการนิเทศ กำกับ นิเทศ ติดตาม ปรับปรุงและพัฒนาสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
สื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						
32	สถานศึกษาจัดหา สื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีที่จำเป็นต่อการบริหารงานวิชาการอย่างเหมาะสมและเพียงพอ					
33	สถานศึกษามีการผลิตและพัฒนาเครื่องมือ สื่อ วัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษาที่จำเป็นต่อการบริหารงานวิชาการ					

ข้อที่	ปัจจัยการบริหารงานวิชาการ	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
34	สถานศึกษาเลือกใช้สื่อได้อย่างเหมาะสม และแนะนำวิธีการใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยและเอื้อประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน					
35	สถานศึกษามีห้องสมุดที่จัดหนังสือเป็นหมวดหมู่ มีแหล่งสืบค้นข้อมูลบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และมีอินเทอร์เน็ตที่มีความเร็วสูง					
36	สถานศึกษามีการสร้างนวัตกรรมทางการศึกษาหรือมีการพัฒนาสื่อเทคโนโลยีทางการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน					
37	สถานศึกษามีการวางแผนในการจัดหาระบบการเบิกจ่ายสื่อวัสดุอุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา ให้สอดคล้องกับความต้องการใช้					
38	สถานศึกษามีการบำรุงรักษาสื่อ เครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา สม่ำเสมอ					
39	สถานศึกษามีการจัดใช้สื่อ เครื่องมืออุปกรณ์และเทคโนโลยีทางการศึกษา เพื่อประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน
ในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน ตามสภาพจริง

ข้อที่	ผลการบริหารงานวิชาการ	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา						
1	สถานศึกษามีการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาสอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
2	สถานศึกษามีการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง					
3	สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับการบริหารหลักสูตร					
4	สถานศึกษามีการจัดตั้งคณะกรรมการปรับปรุงหลักสูตรที่มีความรู้ความสามารถเหมาะสมกับการปรับปรุงหลักสูตร					
5	สถานศึกษามีการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจเป้าหมาย คุณลักษณะอันพึงประสงค์ ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่และความต้องการของสังคม ชุมชนและท้องถิ่น					
6	ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการเป็นผู้นำในการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา					
7	ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถสร้างบรรยากาศให้ครูผู้สอนรับผิดชอบร่วมกันในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา					
ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้						
8	ผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความสามารถในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ของผู้สอน					
9	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนมีการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้					
10	ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้โดยเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน สามารถเรียนรู้และนำไปใช้ได้จริง					

ข้อที่	ผลการบริหารงานวิชาการ	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
11	ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้มีเนื้อหาสาระที่หลากหลายและยืดหยุ่น มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่สอดคล้องและสร้างความสนใจ ตอบสนองต่อความถนัดของผู้เรียนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล					
12	ครูผู้สอนจัดกระบวนการเรียนรู้โดยส่งเสริมให้ผู้เรียน ใฝ่เรียนรู้ มีคุณธรรม จริยธรรมและคุณลักษณะอันพึงประสงค์					
13	ครูผู้สอนจัดการเรียนรู้โดยนำภูมิปัญญาท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการเรียนรู้ตามความเหมาะสมเพื่อพัฒนาศักยภาพผู้เรียน					
14	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนใช้วิจัยเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้					
15	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของครูด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง					
ด้านการวัดผลและประเมินผล						
16	สถานศึกษามีการส่งเสริมให้คณะครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนรู้					
17	สถานศึกษาจัดตั้งคณะกรรมการวัดผลประเมินผลการเรียนรู้ที่มีความรู้ความสามารถ					
18	สถานศึกษามีการจัดทำระเบียบการวัดผลประเมินผลตรงตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน					
19	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีมาตรฐานการวัดผลและประเมินผลที่ชัดเจนเหมาะสมกับรายวิชาที่ตนรับผิดชอบ					
20	บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีวิธีการที่เหมาะสมไปการติดตามประเมินผลผู้เรียนตามสภาพจริง					
21	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการปรับปรุงวิธีการวัดผลอยู่เสมอ					

ข้อที่	ผลการบริหารงานวิชาการ	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
ด้านการการพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา						
22	สถานศึกษามีห้องคอมพิวเตอร์ที่มีความทันสมัยเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูผู้สอน					
23	สถานศึกษามีระบบการคัดเลือกสื่อการเรียนที่เหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของแต่ละกลุ่มสาระการเรียนรู้					
24	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีการใช้สื่อการเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย					
25	ผู้บริหาร ผู้สอนและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง มีการวางแผนการจัดการและพัฒนาสื่อการเรียนรู้และเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาของสถานศึกษา					
26	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีความรู้ความสามารถในการใช้สื่อการเรียนรู้					
ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา						
27	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมสนับสนุนให้ครูผู้สอนจัดทำวิจัยในชั้นเรียน					
28	ครูผู้สอนมีวิธีการศึกษาและสร้างความตระหนักเกี่ยวกับการศึกษาวิเคราะห์ ใจและการนำผลวิจัยไปใช้ในการบริหารจัดการและการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา					
29	ครูผู้สอนมีการทำ PLC เพื่อแลกเปลี่ยนประสบการณ์ภายในสถานศึกษา					
30	สถานศึกษามีการนำผลการวิจัยในชั้นเรียนมาใช้ปรับปรุงและพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้					
31	สถานศึกษามีการเผยแพร่ผลงานการวิจัยในชั้นเรียนให้กับสถานศึกษาอื่นๆ					
ด้านการนิเทศการศึกษา						
32	สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการและการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาอย่างสม่ำเสมอ					

ข้อที่	ผลการบริหารงานวิชาการ	ระดับความเห็น				
		5	4	3	2	1
33	สถานศึกษาให้คำแนะนำ คำปรึกษา ช่วยเหลือ และเสริมสร้างความตระหนักและให้กำลังใจแก่ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน					
34	สถานศึกษาสร้างความเข้าใจกระบวนการนิเทศภายในให้แก่ครูผู้สอนและผู้เกี่ยวข้องเพื่อการปฏิบัติที่ถูกต้องและเกิดประโยชน์สูงสุดต่อตัวผู้เรียน					
35	สถานศึกษามีการดำเนินการนิเทศงานวิชาการโดยการกำหนดเป้าหมายและแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำแผนการดำเนินการนิเทศในรูปแบบที่หลากหลายและเหมาะสมกับสถานศึกษา					
36	ครูผู้สอนและสถานศึกษามีการประเมินผลระบบและกระบวนการนิเทศในสามศึกษาโดยประสานความร่วมมือและแลกเปลี่ยนเรียนรู้					
ด้านการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา						
37	สถานศึกษามีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่มีความชัดเจน					
38	สถานศึกษามีการประเมินคุณภาพภายในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง					
39	สถานศึกษามีการส่งเสริมการพัฒนาผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษา					
40	ผู้บริหารสถานศึกษาใช้การประเมินโครงการต่าง ๆ แผนงานใช้ในการประกันคุณภาพภายในสามศึกษา					
41	ผู้บริหารสถานศึกษาให้ครูผู้สอนมีการประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองอยู่เสมอ					
42	ผู้บริหารสถานศึกษาส่งเสริมให้ครูผู้สอนนำผลการประเมินการปฏิบัติงานมาพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง					

ภาคผนวก จ เอกสารรับรองจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา
The Human Research Ethics Committee of University of Phayao on Humanities and Social Sciences
19 หมู่ 2 ตำบลแม่กา อำเภอเมือง จังหวัดพะเยา 56000 เบอร์โทรศัพท์ 05446 6666

เอกสารรับรองโครงการวิจัย

คณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยพะเยา ดำเนินการให้การรับรองโครงการวิจัยตามแนวทางหลักจริยธรรมการวิจัยในคนที่เป็นมาตรฐานสากลได้แก่ Declaration of Helsinki, The Belmont Report, CIOMS Guideline และ International Conference on Harmonization in Good Clinical Practice หรือ ICH-GCP

ชื่อโครงการ : ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3
: Factors Affecting the Academic Administration Effectiveness of School in Chiang Dao District Chiang Mai Primary Educational Service Area Office 3

เลขที่โครงการวิจัย : HREC-UP-HSS 2.2/027/67

ผู้วิจัยหลัก : นางสาวทักษพร อรัญญา

สังกัดหน่วยงาน : วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำฝน กันมา

สังกัดหน่วยงาน : วิทยาลัยการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา

วิธีทบทวน : แบบเร่งรัด (Expedited)

รายงานความก้าวหน้า : ส่งรายงานความก้าวหน้าอย่างน้อย 1 ครั้ง/ปี หรือส่งรายงานฉบับสมบูรณ์หากดำเนินโครงการเสร็จสิ้นก่อน 1 ปี

ลงนาม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.น้ำทิพย์ เสมอเชื้อ)

ประธานคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์
ด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

วันที่รับรอง : 9 พฤศจิกายน 2566

วันหมดอายุ : 9 พฤศจิกายน 2567

ทั้งนี้ การรับรองนี้มีเงื่อนไขดังที่ระบุไว้ด้านหลังทุกข้อ (ดูด้านหลังของเอกสารรับรองโครงการวิจัย)

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ว่าที่ร้อยตรีหญิง ทักษพร อรัญญา
วัน เดือน ปี เกิด	10 กุมภาพันธ์ 2535
สถานที่เกิด	โรงพยาบาลลี่ จังหวัดลำพูน
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2558 วท.บ. (คณิตศาสตร์), มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา พ.ศ. 2558 กศ.บ. (คณิตศาสตร์), มหาวิทยาลัยพะเยา, พะเยา
ที่อยู่ปัจจุบัน	204 หมู่ 6 ตำบลศรีวิชัย อำเภอลี่ จังหวัดลำพูน 51110
ผลงานตีพิมพ์	ทักษพร อรัญญา. (อยู่ระหว่างการตีพิมพ์). ปัจจัยที่ส่งผลต่อ ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาในอำเภอเชียงดาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 3. วารสารเสกขวิทย์ปริทัศน์, 4(3).

